

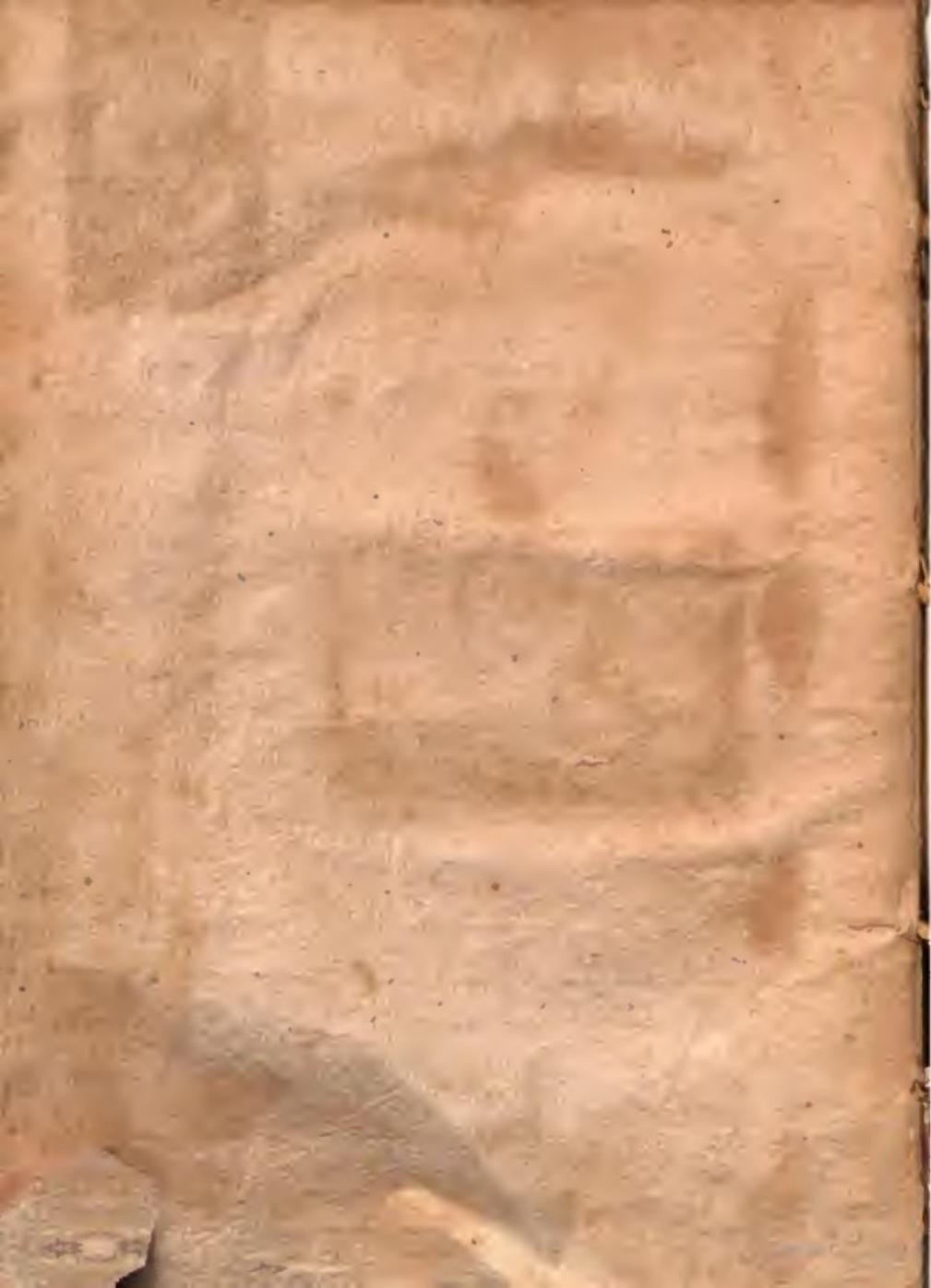
190

BIBL. NAZ
Vitt. Emanuele III

Raece
De Marinis
B
559
NAPOLI

1592

220 bis

Bew. Dr. Marini p. 559

AD SEX PRIMORUM
CÆSARUM
GENEALOGICAM ARBOREM
COMMENTARIA
PIO VI. P. M.
D I C A T A.

Postquam haec sit, Patria periret, Rubicone vadato,
Libertas: Jacta est alea. Caesar ait.

NEAPOLI MDCCCLXXXVII.
EX TYPOGRAPHIA SIMONIANA.
SUPERIORUM PERMISSU.

Auræ ne suscitæ Boreas in lilia, verno
Tempore, cum Zephyro coniuge Flora cofat.

BEATISSIME PATER

O

Ptanti mihi jamdiu ,
PATER BEATISSIME , a-
liquam Tibi exhibere
grati animi mei , &
sincerissimi cultus significationem ,
a 2 for-

fortunate accidit , ut Clarissimus litterariæ Reipublicæ vir Beneventanus arcta mihi amicitia jamdudum devinctus disertissimum Commentarium in sex primorum Cæsarum e Julia , aliisque familiis intertextis arborem elucubravit , illudque mihi fecerit facultatem in publicam hominum lucem prodendi . Occasionem libenter arripui , ut probatissimum opus immortali Nomi ni tuo consecrarem , & hoc , qualemcumque sit , offerrem tibi testimonium pergratæ voluntatis , qua ego , & universa Beneventana civitas plane obstricta est maximis , & innumerabilibus be-
nefi-

neficiis, quæ in eam contulisti. Quot enim sub auspicatissimo Pontificatu tuo vidimus huic Civitati, & comoda, & ornamenta accessisse? Te quidem auctore ad promovendum cis, & ultra commercium amplissimus Pons ad Calorem fluvium elatus est: nova Civitatis porta, quam Piam e sacratissimo Nomine tuo appellavimus, eleganter exstructa patefacta Nobis fuit; viæ publicæ Civitatis, ac Territorii jam pene detritaæ instaurataæ, atque in ampliorem formam redactæ; alia denique multa ad civium utilitatem, atque ornamentum instituta. Magna quidem

hæc

hæc sunt , & nostris nunquam ex-
cident mentibus : Sed aliud longe
præstantissimum , quod maximis be-
neficiis tuis immensum veluti cumu-
lum adjecit , in eo potissime versatur ,
quod optimum , & Sanctissimum An-
tistitem Franciscum Mariam Cardi-
nalem Banditi nobis non dico Ar-
chiepiscopum , sed vere parentem
dedisti . Adeo enim ipse vigilat fe-
licitati nostræ , ut nihil plane sit
vel ad æternam hominum salutem ,
vel ad Domus Dei decorem , vel
ad institutionem juventutis procu-
randam magis accommodatum , quod
ille incredibili munificentia , labore ,
ac

ac studio neglexerit . Is Parochialem Ecclesiam , & amplissimas Nosocomii ædes maximo sumptu exstruendas curavit : Bibliothecam publicam non paucis , iisque electis Codicibus adauxit : Monasterium jam antea incæptum absolvit , ampliavitque , Virginibus ex instituto Beatae Angelæ Merici ad Puellarum educationem addixit , illudque salutaribus disciplinis , ac redditibus locupletavit ; Beneventanas Ecclesias , ac præsertim Cathedralem , & alteram S.Bartolomæo nuncupatam sacris donariis ex auro , atque argento liberalissime instruxit ; omnes de-

nique

nique sollicitudines suas , atque o-
pes in nostram confert utilitatem .
Quæ omnia , Pater Beatissime , sicut
tibi , qui cum nobis amantissime
præfecisti , debemus ; ita gratias re-
ferre non desumus quam maximas ,
ac memoriam retinere tot beneficio-
rum sempiternam . Et quoniam gra-
tissimus animus , quo singuli cives
Te prosequuntur , eo , qui par es-
set , modo ostendi non potest ; ego
munuscum hoc in obsequentissimi
animi mei testimonium Sanctitati
Tuæ dicare sum ausus , tuoque su-
premo patrocinio subiçere , enixe-
rogans , ut illud potius offerentis

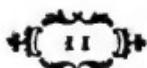
vo-

voluntate, & clementiæ tuæ magnitudine , quam rei tenuitate metiare . Interim ad pedes tuos provolutus , Apostolicam humillime peto Benedictionem .

Beatitudinis tuæ .

Humill. & deditissimusq. famulus , ac subdatus
Joannes Baptista Rotundus .

227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
999
1000

AD JO: BAPTISTAM ROTUNDUM

PATRITIUM BENEVENTANUM.

Oborto tandem tollo, ad Genealogiam seu primorum Cæsarum Arborem Commentaria, quæ iste ratis, O si licet dicere, impunis litteris ab invito, O diu reluctante extoristi, misso. Ea multis ab hinc annis ad meam solum, meorumque privatam instrucionem, illotis, ut dicitur, manibus elaboravi, ut pœ oculis haberem Cæsarum inter se cognationem, O facilis fieret historiae centrum circiter annorum, Auctorumque, Suetonii præfertim, O Taciti intelligentia. Operi occasionem dedit, quum non parum hæsisem legens Tacitum referentem, Ptolemaeum Mauritaniae Regem occisum a Caligula, et si sui Patris Ger-

manici sobrinum: monstrorum enim, primo aspectu, visum, barbarum Afrum Regem congnitione attingere Claudiam Imperialem Familiam: at cessavit subito admiratio, quum advertit, Iubam ejus Patrem, qui Romae obses a puero institutus, Romanisque imbutus moribus, duxisse M. Antonii IIvirum ex Cleopatra filiam Cleopatram Selenem, sororem consanguineam Antoniae Germanici Matris, quam ex Octavia idem IIvir M. Antonius genuerat. Magis haeseram in altero Taciti loco, quum refert, Claudium affinitate sua dignatum Felicem Pallantis fratrem, data illi Drusilla, quam alibi fuisse de Antoniae, & Cleopatra domo ait. At mox agnovi eam fuisse Selene filiam, ac proinde Claudii sobrinam; unde etiam appetet vera exprobatio Romanorum in Titurem, quum ducere vellet Berenicem sororem alterius Drusillae Aristobulii Hebraeorum Regis ex Agrippa nepris, secundae uxoris Felicis, quem Suet. trium Reginarum dicit Virum. Hinc in

Rer.

*Rofini Tragædia Titus pauci hæc verba intel-
ligunt, ejus Conjunctorum Pallantem nempe, &
Felicem Antoniæ libertos Romæ serviisse ad
Ergastulum inter compedes. Hæc igitur potissimum
causa, cur Genealogicam arborem effor-
marem, O in eam Commentaria elucubrarem:
et nunquam pusavi dignæ, quæ prælis man-
darentur, lucemque videnter, imo ad senebras
in scrinio blastis rodenda damnarentur. Pro-
inde eam sibi præscribo legem, O condicio-
nem, ne Auctoris, qui personatus, O sub si-
pario latere vult, nomen illi præfigatur, du-
abus potissimum rationibus, ne in mustaceo
laureolam querere videar, O Momorum, qui
bus hoc inficetum seculum scatet, morsus vi-
tem; Catonis præsertim in Posthumium Al-
binum male grata lingua historias scribentem,
O veniam rogantem exprobationem. Multa
enim in Commentariis invenies indigesia, nos
suo loco ordinata, multa obscura, quare non
semel usurpare necessum fuerit Judicialem for-*

mulam N. L., aut græci Pictoris in suis tabulis
subscriptionem pingebat; ut cum de una, dua-
bus, vel etiam tribus Iuliis Dictatoris Cæsaris
fororibus, de duabus Marcellis, & Antoniis agi-
tur; nam de duabus Octavii credo demonstra-
tum evidenti Ciceronis testimonio, majorem ex
Ancaria, minorem Augustumque ex Accia Octa-
vium suscepisse. Incerta etiam de Farilia, Clau-
dia Budebra, de abortivo Antonii filio, quem
Hor. Sisyphum vocat; nec quæ de Messalina
scriptitavi mihi faciunt satis; aliqua propterea
extranea, ut de Catone, ejusque fororibus ute-
rinis Serviliis, uxoribusque; aliqua diffuso, &
luxurianti styllo, alia jejuno, prout tempus,
otium, & memoria materiam sufficiebat. Cæ-
sar is etiam Dictatoris vita brevior, nam lon-
gam cum duabus dissertationibus de Kalenda-
rii emendatione, & usuratum modo ad equam
metam redacto, mens erat commentariis infe-
rere, etiam ut ad justam molem libellus cre-
sceret, sed eas ad umbilicatum ducere non vaca-
vit.

vit. Vereor etiam, ne in annorum numeros,
quod facile accidit, errores irrepferint, nec
exacte sint indicata Auctorum testimonia;
michi enim solum consulebam, quum commen-
taria, opus per mensos, imo annos identi-
tem interrupsum, scribebam; secundas tum
meditabar curas; at ingravesceribus sene-
cioris morbis, oculis praesertim caligantibus +
genibusque labensibus libros evolvere, plu-
teo incumberere, O lima ad incidentem subde-
re opus proorsus negatur. Proinde hanc Epi-
istolam, que sit loco Præfationis, Prologi ga-
leati, O ad Lettorem moniti in libelli fron-
te præfigendam mando, teque oro, obcessorique,
pro veteri nostra amicitia, ut secundas tu
adhibeas in eis elmandis curas, quippe qui
acti præditus ingenio Romanas Antiquitates
opime calles, O in numero habes, O an-
tiquæ Patriæ familie decori addis huma-
narum litterarum, O omnium Palladis ar-
tium scientiam, quibus in Nobili Partheno-

per

peo Ephebo, ubi a puero educatus, apprime
 imbusus, nec ea unquam severioribus studiis,
 negotiisque occupatus omisisti; castiga, corri-
 ge, emenda, delendo, addendo, mutando,
 ut ornatius opus in Scenam prodeat. Scias
 tamen, me consulto scripsisse, Ciceronem Anzu-
 re a Plut., aliisque non nominato occisum a
 Lanate; quum enim in Tusculano se proscriptum
 rescivisset, Asturam aufugit; ut Navi
 ibi consensa ad Brucum, Cassumque in Mac-
 doniam pergeret, at procelloso mari prohibi-
 tus, Asturæ constisit, ubi, ut obiter hoc ri-
 bi scribam, captus Corradinus, ♂ ad inex-
 orabilem Carolum Andegavensem perduktus.
 Asturæ tum Toparcha Frangipanius, cuius de-
 scendens Mirabelli Dux sat tibi notus. Cice-
 ro proinde ad Formianum suum divertit; in-
 de sequenti die, ut Navim consenderet pa-
 cato mari, discessit; non alibi ergo, quam An-
 gure, cui proximior navium statio, in itinere
 comprehensus: etiam ne tam indigni sceleris,
imo

imo parricidii alibi patrati patrio nostro Regno infamis nota inuratur . Illud etiam urgeo , ut ultra Cæsar is Dic^tatoris Avum Ascendentes alios e seculorum tenebris detegas , Orbesque vacuos non paucos impleas . Ego certe viam stravi , facemque prætuli , O tibi , aliisque forsan incitamento ero . Ita

Majus opus surget , thylacoque accessio maior :

Ni renuas , humeris sarcina digna tuis.
Una nemus , ramis consertis , prodeat Arbor,

Et late culto luxurietur agro .

Subjiciat plantas Rychj , Lipsjque pusillas:

Hanc cole falce putans , infere , fonte
rigans .

Quam Cicero metuit , præfigat margine
Theta

Pomponj passim cerula rubra libri;

Ni potius totum , qua quondam Augustus
ineptam

Usus in Ajacem , spongia perdat opus.

Cordyllas, oleas, siccati vel sale thynni
 Frustula, thus potius vestiat, atque pi-
 per.

Ah vvereor, mage ne turpem servetur in-
 usum,

Ut Volusi. Auriculis ast habeatur honos.
Ut nuper scripsi ad eruditissimum Borgiam,
quum Montesquii gallicum prorsa Poema He-
zametris latinis expressum misi. Utinam ille
gravibus suis studiis, O onerosissimi muneris
occupationibus fuceisiva aliqua temporis mo-
menta suffurari posset, ut Commentaria cur-
smi, obiter, saltuariaque lectione percurreret;
nihil aliud optarem, sub platani umbra securus
dormirem. Scio quid valeat, quibus lynceis
oculis, naribus emunctis, purgatis auribus,
delicatoque palato sit praeditus, O si ea pro-
baret, me terque querque beatum reputa-
rem, astrisque regallis graderer. Quansuna
buis nostra debet Civitas memor mitissimè
ejus regiminis, quo nos septem annis O ul-
tra,

tra, imberbis fere gubernavit! O quidem dif-
ficillimis temporibus, quum totum Regnum,
maximam ob terræ sterilitatem, Annonæ ca-
ritatè laboraret, O inde secura pestis gra-
saretur: ejus providentia factum, ne hic fa-
me homines, ut alibi, perirent, proculque lues
aueruncaretur. Quid memorem Antiquita-
tes Beneventanas illustratas? opus doctum
Juppiter, & laboriosum! ubi solidis rationibus
S. S. jura non solum in Beneventanum Prin-
cipatum, sed in totam Pontificiam ditionem,
usque ab Sec. VIII. Pipini, O Caroli Magni
donationibus, inde Normannorum Principum,
Successorumque ad hæc usque tempora consensu
adserta, quæ male feriatis nuperus Auctor,
infelici libello, convellere frustra tentavit.
Sileam alia ejus opera cedro mehercule digna.
Quis enim in politioribus litteris, O seve-
rioribus in disciplinis, quis inter Romanæ
Curie lumina, sapientia in providendo, O
dexteritate in agendo eum antecedit? Sed

non hic locus ejus elogium texendi; sat laudavi, quum longa Elegia eum consului de duabus Octaviis, tanquam suis conterraneis: eam recole, initii ego tantum memini.

Exultit haud tantum Volscorum clara superbum

*Urbs Velitræ Augusto, Borgia, civi caput,
Extolle quantum te . . .*

Interea fruere cum dulci uxore Autumnali rusticatione, longe & forensibus negociosis curisque, O' Urbis strepitu, amanissimo in suo Suburbano, quod nuper magnifice expensis quinquies HS., saluberrimo, O' perflabili ad Caloris ripas in clivo, extruxisti, mea insculpta inscriptione; addito etiam manibus ambito Viridario, selectissimis ab ipsa Gallia importatis pomiferis ambrosiis succi arboribus, consito: Utinam O' tecum diversari hoc possem Autumno, ut eruditio ocio, O' philosophicis sermonibus, O' confabulationibus tempus fallere possem! at distantia ultra XXX. M. P.

ca-

*capularem terret scenem. Sat mihi hoc etiam
ameno Salutis clivo prope Pausilypum, qui-
etum hilaremque degere, et si propinquam, ir-
resortis ramen oculis, mortem adspiciam, te-
studineo pone sequentem gradu malorum le-
gionem, an dicam macedonicam phalangem?
que miseram obsides, vexatque Senectutem;
jam Sagittariorum, Funditorumque instar
præcunt Velites, oculi caligantes, insurdescen-
tes aures, genua labantia, stomachi languor,
O quod magis me torquet, obliviousa, nomi-
num præsertim, memoria:*

Mnemosyne mater Musarum haud desere
Vatem.

*At Stoico me obvolvens dogmate, Christiane
tamen, imo asceticæ Theologie aptato; inscul-
psi altius corde hoc distichon:*

Impia, contextis duro ex adamante ca-
stenis,

Invitos ne Fata trahant, ea sponte se-
quamur.

Nec

Nec id ætatis Musæ me deserunt comi-
ses noctuque , diuque , quibus ne desim , pro-
priamque exerceam artem , juvav longum epi-
stolum claudere hoc Dodecasticho ex tempore ,
etiam ut dulci carmine mulceam , an potius
rudi , O inculta rundam tuas delicatulas au-
res ?

Hoc multam tibi dico , Salutis colle , sa-
lutem ,

Qui cum Paustypo nomen , & omen
habet .

Auguror & terræ pinguedine , rore benigni ,
Enixis votis , prospera cuncta Poli .

Sic pylii donet tria secula Fabula Regis ,
Mathusalem potius Biblia sacra decem .
Nèc tibi contingat , misero ut morbosa se-
nectus

Tithono , at fano corpore , mente magis .
Infæcunda diu conjux , sterilisque tot an-
nos ,

Lucina pariat læta fayente marem .

Cla-

Clara, ut cupressus, nullos enixa stolones
Stirps ergo arescet? Di prohibete nefas.

*Vale, meque tibi addictiss., tuique
observansiss., quod facis, amare perge.
Neap. X. Kal. Oct. MDCCLXXXVII.
H. P.*

Nascetur pulcra Trojans Origine Cæsar.

IN SEX PRIMORUM CÆSARUM
EX JULIA
ALIISQUE FAMILIIS INTERTEXTIS
ARBOREM
COMMENTARIUM.

ULIA Familia majorum quidem gentium Patricia ab ipsa Venere, filioque Aenea originem repetebat: hinc in multis ejus Familiae numis a Fulvio Ursino relatis, astrum Veneris, Aeneas-

A que

que humeris Anchisem Patrem gestans cum Paladio, & Diis Penatibus e Trojano incendio, & ruina servatis, visuntur, inque aliis ob eandem cognitionem Cupido alatus currum regens. Mefala Corvinus de progenie Augusti id assere-re non erubuit. Certe C. Cæsar, quum adhuc Quæstor esset, pro rostris laudans Julianam Amitiam Viduam C. Marii septes Cos. abjecto omni pudore, perscrictaque fronte, ait: *Amitæ meæ Juliae maternum genus ab Regibus ortum; paternum vero ex Diis immortalibus; nam ab Anco Marcio Rege sunt Marcii, que gente fuit Marcia mater; ex Venere sunt Iulii, cuius gentis est nostra Familia; ergo in genere O' sanctitas Regum, qui plurimum inter homines pollent, O' cæremoniæ Deorum, quorum in potestate ipsi sunt Reges.* At prœcul hinc Poetarum fabulæ, Græcorumque nūgæ. Ab Iulo, qui & Aſcanius dictus, Æneæ filio ex Creula Priami filia, prima Æneæ Uxo-re, antiquitatem trahamus Juliorum cum Virg.

Na-

*Nascetur pulcra Trojanus origine Cæsar,
Imperium Oceano, famam qui terminet
astris,*

Julius a magno deductum nomen Julo.

Hinc Iliensibus immunitates , & beneficia concessa a Cæsaribus . De Augusto testatur Strab. in Geogr. De Claudio Tac. An. 12. & Suet. in Claud. , quum orationem pro Iliensibus habuisse Domitius Nero jam a Vitrico Claudio adoptatus . Et quidem incensa Troja , Æneas cum Ascanio Italiam appulit , Laviniam Latini Regis filiam duxit , Laviniumque Urbem ejus nomine condidit : quam multi a Serv. decepti cum Lanuvio confundunt . Lavinia prægnante moriens Regnum Ascanio reliquit Æneas ; Ascanius , Alba ædificata , Regnique capite constituto , Lavinium posthumo Sylvio , quod in sylvis educatus esset , dedit , qui tamen post 38. annos , mortuo Ascanio , in avitum Regnum electus a Populo est , cuius postea descendentes regnarunt usque ad Nu-

mitorem avum Romuli , & Remi ex Rhea Sylvia , Ascaniique filiis dicitis Juliis , sacrorum cura , quæ proxima Regi dignitas , demandata ; cujus posteri , Alba ab Hostilio diruta ob Metii Suffetii perfidiam , de quo Virg.

.... At tu .dicitis , Albane , maneres .

cum Serviliis , & Geganiis Romam migrarunt ex Halicar. Livius obscurus , parumque sibi constans : verosimilius est , cum Romulo , & Remo cognatis saltem aliquos Julios Romam migrasse . Certe discerpto Romulo a Senatoribus , tumultuantem Populum , cui aliquid de Romuli cæde suboluerat , placavit Julius Proculus juramento testatus , se Romulum vidisse in Cælum avolantem , Divumque effectum , collique a Romanis velle Quirini nomine , Romæque Orbis viætrici adfuturum .

In duos ramos familia divisa est Iulorum , & Cæsarum , quod cæsis essent oculis , quales Minervæ dat Homerus ; vel a cæsa matre , qui partus Medicis dicitur Cæsarius ; vel etiam ob-

ele-

elephantem Maurorum lingua Cæsarem ab eorum aliquo cæsum. Julorum magis conspicua; illi enim Decemviratum legum ferendarum, Dictaturam, Magisterium equitum, Censuram, Consulatus septem, Militares Tribunatus cum consulari potestate novem; Cæsares quatuor Consulatus, censuram, tribunatum militarem unum; & Xviratum agris assignandis habuere.

Ultra Dictatoris Avum, & M. Antoni IIII vi-
ri ex Julia matre Atavum pergere negatum, ut ad communem stipitem devenire possem; ita ut quanto distaret gradu Dictator a L. IIII vi-
ri M. Antonii Avunculo proscripto nesciam; longissimo certe, & ultra successionis gradum. Mirari ergo desinant Antiquarii, si Caius in-
stituit Octavium, Pinarium, & Pedium foro-
rum nepotes; eo magis, quod Cæsares Pom-
pejani essent.

Primus Cæsar, quem ex antiquitatis tene-
bris eruere potui, est Sextus, qui Punici bel-
li tempore Siciliam gubernavit A. U. C. 546.

Sex-

Sextus alter, qui Marcello Cos. cæso, ad ejus collegam Crispinum missus comitiorum caussa. Tertius Sextus Tribunus Militaris sub P. Cornelio adversus Ligures A. U. C. 573.; deinde in Græciam cum C. Sempronio missus pro restituendis in libertatem Abderitis. L. Cæsarem quemdam eadem vixisse ætate patet ex oratione M. Catonis pro illo habita, quam citat Prisc. lib. 10.

Plebejos alios Julios fuisse constat; nam Ap. Julius A. U. C. 304. & C. Julius A. 330. Trib. plebis fuerunt. Burzionum Patriciane fuerit, an plebeja familia, dubito cum Ursino, ut Men-tonum, quorum Gn. Jul. Mento Cos. fuit A. U. C. 322. cum Jul. Quintio Cincinnato; Libonum, quosum Jul. Libo cum M. Attilio Regulo A. U. C. 426. de Salentincis triumphavit; & Annalium, quod cognomen ex lege annali retulerunt: licet non desint, qui hos non Julios, sed Villios dictos, legemque Vil-liam, non Julianam, Annalem dici debere con-tent-

tendant. L. Julium Annalem proscriptum a IIIviris, & a Q. Julio Candido filio proditum plebejum fuisse credit Ant. Aug. Notus est Cic. jocus defendantis reum, contra quem Sex. Annalis testimonium dixerat : exclamante enim accusatore ad Ciceronem, *dic aliquid de Sex. Annali*, affiduo nempe teste, omniq[ue] exceptione majore ; facete Cic. recitavit ex Enni VI. Annal. versiculum

Qui belli potis ingentes evolvere caussas?

¶(I)¶

C. CÆSAR DICTATORIS AVUS.

C. CÆSAR Dictatoris avus, cuius uxor Marcia, nec de eo aliud
cognoscimus, sed quod uero
erat olim p[ro]p[ter]e illius cognovimusq[ue] etiam q[uod]
et filius eius, in uita tamq[ue] in morte
et uita post mortem, utrumq[ue] in uita
et morte, quod uero erat, non solum
in uita, sed etiam in morte, non solum
in morte, sed etiam in uita, non solum

EX II

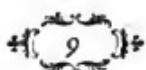
C. CÆSAR DICTATORIS PATER,
ET L. CÆSAR PATRUUS.

C. CÆSAR Dictatoris pater prætorius Pisিঃ
L. Cæsar patruus Prætor Romæ, dum calcea-
rentur, repentina morte obiere : ex Plin. 7. 54.
Caji uxor Aurelia gnava, & casta matrona.

EX III

JULIA.

JULIAM C. Marius Arpinas septies Cos., glo-
ria, crudelitate, ac fortunæ varietate insignis
duxit, quam ob adfinitatem Sylla Cæarem per-
sequutus, paullumque absuit, quin e medio
tolleret. Non solum plebejum, sed novum ho-
minem militaris virtus, qua Jugurtham Nu-
midarum Regem devicit, Cymbrorum, Theu-

tonumque numerosissimos exercitus fudit, ad sumnum honorum apicem, septimumque Consulatum evexit. Agresti vultu, agrestioribusque moribus, adeo ut græcas litteras nescierit, nec summis labiis leges, civicamque poliam degustaverit; quod quum ei fuisset objectum, respondit: *inter armorum strepitus non audiri leges.*

¶ IV ¶

C. MARIUS, ET TELESINUS FILII.

C. MARIUS minor cum Papirio Carbone Col tertio anno post patris obitum, an Consulatum vi occupavit, lege Villia, alii scribunt Julia, annali pessumdata? Quum viginti esset annorum, omnes Syllanos, nobilesque ad intercessionem persequutus: & ejus a Sylla fusò exercitu, Præneste obfessus, quum per cuniculum evadere nequisset, se ipsum interemit, aut cæsus

B

fus

sus cum fratre Telesino . Crudelitate Patri non
impar , si vixisset .

Primo vocatus Martis filius ob fortitudinem;
deinde Veneris ob mollitatem . De ejus poste-
ris , agnatisque nil habeo dicere , nisi quod in
quibusdam numis Augusti tempore , ac poste-
rioribus , Mariorum nomen legatur . Marii Grati-
diani Cæsaris adfinis , & amici sit mentio in
Cic . Alii Marium minorem , Telestinumque
non Marii majoris ex Julia filios , sed ex ejus
forore natos credunt . Marium ex Julia filios
habuisse patet ex Cic . ad Attic . ep . 45 . ibi e-
nim , Cæsare rerum potito , scribit , sibi litte-
ras adlatas a C . Mario C . F . C . N . ut illum de-
fenderet , & respondisse , nihil ei patrono opus
esse , quoniam Cæsar , cuius omnis potestas ,
erat propinquus ; se autem ei fautorum . Cæ-
sari propinquus esse nequivat , nisi ex Julia fi-
lios Marius habuisset ; de quo Val . Max . 9 .
cap . 15 . Hierophilus Equarius Medicus Ma-
riam avum septies . Cof . sibi vindicando , ut

Vc-

Veteranorum Colonie, Municipia, ac Collegia fere omnia patronum adopserant . . . decreto Cæsaris extra Italiam relegatur.

¶ V ¶

C. CÆSAR.

DE C. Cæsare post Suet. cuius vitam acephalam supplevit Vives, hic aliqua delibare vixum, ut bene Commentaria texantur.

Natus Romæ IV. Id. Quintil. A. U. C. 653. Quatuor uxores habuit; primo Cossutiam equestris Ordinis; qua repudiata, Corneliam Cinnae quater Cos. filiam. Ex ea Julianam primo Servilio Cæpioni, inde Pompejo M. nuptam habuit in IIIvitatu ipsius, Crassi, & Pompeii: quæ dum vixit, in arcta societate, & amore mutuo patrem, virumque continuit; ea vero in puerperio defuncta, edita infante, quæ paullo post periit, inter eos odia exarfere, &

B 2 fe-

ferale bellum. Cornelia mortua, & pro Roftris laudata, quum esset Quaſtor, Pompejam duxit, quam adulterii ſuceptam facrilege pol lutis deæ Bonæ Sacræ a Clodio detecto ſub muliebri vefe, Aureliaꝝ matris vigilantia, di misit, duxitque quartam Calpurniam.

In deliciis habuit Cleopatram, Romam etiam accitam, Ægypti Reginam, ex qua Cæſario, ſeu Cæſarius, de quo mox. Gallam quandam in Lingonibus, ex qua etiam filios habuit; ut etiam Eunoem vel Euriem Bogodis Mauritaniae Regis uxorem, & Serviliam uterinam Catonis foarem, atque ab ipſo conceptum M. Brutum fama fuit, de quo num. 56. Patriæ libertatem admetit, perpetui Dictatoris nomine adſcito, R. P. nomine reliſto: at rerum potitus quatuor annis cum dimidio, quibus elapsis, anno ætatis quinquageſimo quinto a conſurationis principibus Caſſio, M. ac D. Brutis in Senatu tribus & viginti vulneribus con foſſus A. U. C. 709. Idib. Mart.

CÆSARIO, VEL CÆSARIUS.

CÆSARIO, vel Cæsarius creditus Cæsaris filius ex Cleopatra, interemptus ab Augusto, consulente Ario Philosopho, non esse probandum multitudinem Cæfarum. L. Oppius, mentitam Cleopatram dicentem, illum ex Cæsare concepisse, edito libello probavit, referente Suet. in Cæs.; addit tamen, Helvium Cinnam Trib. pleb. confessum fuisse, habuisse a Cæsare scriptam legem, ipso absente promulgandam, qua uxores liberorum quærendorum caussa, quas, & quot duci placuisse, liceret Cæsarionis caussa, ut legitimus evaderet. Hoc unicum Polygamiæ vestigium apud nos; nam Valentianam Constitutionem, a Socrate, Sozomenoque memoratam, de permisso duabus uxoribus, quum ipse, vivente Severa, Justinam duxit, falsam demonstrat Boussuet in Variant.

Ægri

Ægri somnium , veniam a Pontifice datam cui-dam Germano Toparchæ duas habendi uxores . V. Bayl. art. Gleichen , & Salmon. Sileam Lan-gravio veniam pudendam a Luthero , sociisque datam de altera ducenda uxore , licet , ut a-junt , ad morganaticam .

¶ VII ¶

JULIUS SABINUS CUM DUOBUS
INFANTIBUS .

JULIUS Sabinus , quod se Cæsaris semine progna-tum jaëtaret (consuetudinem enim cum nobili Galla , quum in Gallia degeret , habuit Cæsar) inque Lingonibus opibus , clientibusque pollens Principatum gereret , turbata R. P. Neronis morte , & inde Galbæ , Vitelli , Othonisque factionibus , parato exercitu se Cæsarem dixit adversus Vespasianum , at a Cereale Vespasiani Legato vicit , noverit annis rure in sepulchro , aut

aut crypta delituit, quo sola ejus uxor Eponina ex Tac., Emponam vocat Plut., alii Pepo-nillam, consciis duobus libertis Martiale, (alter nescitur) quasi sepultum flens, inferiasque afferens cibum, potumque ministrabat. Verum alicuius five futilitate, five conjecturis, eo magis, quod interea duos pepererat filios, hydropen prætexens ad tegendam prægnantiam, detectus, Romam ad inexorabilem Vespasianum ductus est. Ignoscendum quidem videbatur novennio sepulto,

.... *Scirens si ignoscere manes:*
 at damnatus plorantibus frustra filijs p^ruvulis,
 atque uxore Eponina, quæ in Vespasiani in-
 vecta crudelitatem, vemensque in eum injur-
 iosas diras seipsum interemit, maritique ma-
 nibus devovit; aliter alii. Errat Aug^tor Vit.
 Imperatr. Roman. dicens, Cæsarem fuisse Sa-
 bini ayum, quum a Cæsaris discessu e Gallia
 ad Sabini fatum lapsi fuerint circiter centum
 triginta anni, nec tum decrepitus statui potest

Sa-

Sabinus, quum filios adhuc procrearet; proavus ergo, aut etiam abavus Sabini statui debet Cæsar, ut tempora consonent.

¶ VIII ¶

JULIÆ MAJOR, ET MINOR.

JULIA nupsit Atio, sive Accio Balbo, cuius familia Aricia orta multis clara Senatoriis imaginibus. De ea Virg.

Alter Atis genus; unde Atii duxere Latini.

At mater arcto cognationis gradu contingebat Pompejum M. Prætura functus Balbus XXvir agrum Campanum plebi Julia lege divisit. M. Antonius Afram originem maternam Augusto obiicit, unguentariamque tabernam, pistrinumque Ariciæ: Cassius Parmensis manus collybo decoloratas.

Juliam alteram binubam, ejusque filios Q.
Pe-

Pedium , & L. Pinarium facit Glandorp. contra manifestam sententiam Suetonii , qui illos vocat C. Cæsaris sororum nepotes. Nepos Latinus est filii , non fratri , aut sororis , ut apud Italos , filius . Et ratio Glandorpii , qua illos Juliae binubæ filios facit , ficalnea , & nullius est ponderis , quod proiectæ essent ætatis , quum , occiso Cæsare , Octavius vix ex ephebis excessisset ; nam si fratres longo annorum intervallo distare inter se poterunt , multo magis amitini , patruelles , consobrini , & ulterioris gradus : eodemque gradu poni debent Pinarius , & Pedius , quo Octavius , quum indistincte , & æque Sveton. dicat sororum filios . Poterat in arbore locari tertia Julia , ut una sit avia Pinarii , altera Pedii ; at mihi visum est potius huic dare duas filias , unam Pinarii , Pedii alteram matrem , quarum maritos ignorare fateor.

¶ IX ¶

SEX. CÆSAR.

SEX. Cæsar primus Cæsarum Cos. cum Aurelio Oreste A. U. C. 597. erratque Vives, quum ait, Sextum primum Cos. sociali bello A.U.C. 663. quum certe ille Lucius dictus, ut in ejus artic. num. 12. Habuit filios Cajum, & Lu- cium: forsan hic Sextus idem ac Sextus ille Tribunus Militum sub Paullo Æmilio.

¶ X ¶

CAJUS.

CAII vita incognita, nisi quod ex eo ortus Sextus Cos. cum L. Marcio Philippo A. U. C. 663., forsan ejus filius Sextus alter, qui Flamen Quirinalis, quum Cicero caussam dixit pro domo sua ad Pontifices; & hic forsan idem
qui

qui Syriæ Præfetus a Cajo Dictatore fraude
Cæcilius Pompejani occisus : tempora consonant.

¶ XI ¶

LUCIUS.

LUCIUS duos filios habuit , Lucium , & Ca-
jum ; nec de eo aliud .

¶ XII ¶

LUCIUS , ET CAJUS CÆSARES .

CAJUS Cos. fuit cum P. Rutilio Lupo an-
no primo belli Marsici ab U. C. 664 Ab
eo lata lex diæta Julia , quæ Civitas data
Sociis , qui in fide permanerunt , aut cito
redierunt . Ejus denarius parte , qua caput
(nam altera habet impressos Dioscuros cum
stella) cum casside habet notam XVI. quod

C 2

an-

anno , quo signatus , quum ære alieno Pop. Rom. premeretur , statutum , uti denarius sexdecim assibus valeret , uti quinarius octo , H. S. quatuor , quod primo bello Punico a Q. Fabio dictatore primum , mox ab aliis quoque , quum pecunia indigerent Romani , factum , ut in multis aliis denariis legi potest ; V. Plin. lib. 33. cap. 3. Censor fuit A. U. C. 665. cum P. Licinio Crasso , lustrum tamen non condidit , a quibus cautum , ne exotica unguenta venderentur ex Plin. 13. cap. 3. Mater Popilia , quam mortuam pro rostris laudavit P. Lutatius Catulus frater uterinus , qui primus , collabentibus jam priscis seriis moribus , laudandi feminas morem , quum hic honor tantum viris ante tributus , introduxit . Uxor habuit Fulviam filiam M. Fulvii Flacci , qui Cos. fuit cum M. Plautio Hippaldo A. U. C. 628. Procos. biennio post de Liguribus , Vontieis , Gallunieis cum duobus filiis uno praetextato , Prætore altero triumphavit .

Ca-

Cajus Cæsar cognomento Strabo Quæstor, Ædilis Curulis, Tribunus Militaris, bis Xvir agris assignandis, & Pontifex ex veteri inscriptione; orator miræ urbanitatis, ac leporis, & Poeta. Orationes, & tragedias nominat Ascon. Pedian. In dominatione Mariana proditione P. Sextilii Etrusci, quem in judicio capitali defendebat, cum Fratre occisus ex Val. Max. 5. cap. 3. ubi male pro Cajo Lucius vocatus. Flor. 3. cap. 12. Fimbriam addit, at hic Marianus: mendum irreplisse opinor.

ecl. XIII 130

L. CÆSAR.

L. CÆSAR Cons. fuit cum Marcio Figulo ante Ciceronis Consulatum A. U. C. 689. et si Cæsaris Legatus in Galliis pro Pompejo stetit, coque victo in Africam se recepit, ubi, victo Scipione, Uticensibus Cæsari portas aperire per-

persuasit, & cum aliis a Cæsare in gratiam
 receptus; quo occiso, iterumque turbata R. P.
 Sororis filium Antonium hostem judicavit,
 quumque inter III viros Octavium, Antonium,
 & Lepidum in Insula Bononiæ de civibus pro-
 scribendis ageretur, & Antonius toto conatu
 Ciceronis nomen in proscriptionis tabulas re-
 ferri eniteretur, Octaviusque cum servare cu-
 peret ob reverentiam, & multa ab eo accepta
 beneficia, & nullo modo tribus ipsis diebus super
 hoc convenienter; tandem Octavius assentire visus
 est Ciceronis proscriptioni, ea tamen lege, si
 etiam L. Cæsar Antonii avunculus proscribere-
 tur, credens, Antonium conditionem repudia-
 turum: at eam statim acceptavit Antonius;
 tanto in Ciceronem flagrabat odio. Atque ita
 ambo in proscriptionis tabulas relati. L. Cæ-
 sar sciens, se proscriptum, in Juliæ Sororis An-
 tonii III viri Matris domum se recepit, abdi-
 citque, mortemque effugit servatus ab illa.
 Augurem suisse suspicatur Glandorp. ex Ma-
 crob.,

crob., & Fest. qui citant Auguralia Cæsaris.

(XIV)

L. CESAR FILIUS.

— **L. CESAR filius**, qui cum mandatis de pace initio belli civilis missus a Cæsare ad Senatum Romanum, & a Senatu Capuz habito remissus Ariminum ad Cæsarem, quem irritet Cic. ad Att. quasi oneri, ac tanto negotio imparem, cum Patre in Africam trajecit, ubi Cæsar's Libertos, servosque ferro, & igne necavit, bestiasque a Cæsare spectaculis destinatas trucidavit: a Cæsar's militibus occisus, inscio tamen Cæsare.

¶(XV)¶

JULIA L. CÆSARIS FILIA.

JULIA L. Cæsaris , Fulviaque filia primo nupsit M. Antonio Oratoris filio , IIIviri patri , cuius prima uxor Numitoria Q. Numitoris filia , proditoris filiam vocat Cic. Philip. nescio qua ratione ; deinde P. Cornelio Lentulo Suræ a Cicerone Cos. , ut Conjurationis Catilinaræ conscio , necato .

¶(XVI)¶

ACCIA JULIÆ , ET BALBI FILIA.

Accia , vel Atia Juliæ , & Balbi filia primo nupsit Octavio , qui jam ex Ancaria habuerat Octaviam majorem , procreavitque Octaviam minorem , Octaviumque : Secundo L. Marcio Philippo , qui proinde Octavii Vitricus . Puerum

rum putum somnium , ex hoc matrimonio natam Marciam Fabii Maximi uxorem , de qua mox ; quod Ovid. in ejus elogio non tacuisse. Glandorp. Marci Philippi sororem credit hanc Marciam , quum vocat Octavii Materteram , abutens hoc nomine , quod Matris sororem , non Vitrici designat : minus abusus esset , si vocasset Amitam ; potuit potius esse Philippi filia ex alia conjuge .

¶ XVII ¶

OCTAVIUS , ET INFANS MORTUA .

OCTAVIOS Velitris ortos , ubi vicus Octavius , & ara Octavio consecrata visebatur , Romam translatos a Tarquinio Prisco in Senatum adlectos , a Serv. Tullio Patricios factos ait Suet. in Octav. 2. sequuntur pecudum more Anton. August. Glandorp. quum dicere debuerint , Patricios factos a Tarquinio , in Senatum ad-

D factos

Etos a Tullio; non enim tum plebeis aditus ad Senatum testim. Liv., Dion., Fest., Sigan. de jure Civit., Manut. de Fam. Rom. nec Serv. Tullius Patricios adlegit, ut dicit Zonara, futilis auctor. Panvin. ita corrigit errorem Suet. Procedente tempore ad plebem transierunt adoptati a plebeis, ut Clodius a Fontejo. Rufus primus Populi suffragio Quæstor genuit Gneum, cuius posteri in equestri ordine constituerunt usque ad Acciæ virum, qui a Julio ob affinitatem ad patriciatum evectus, *decedensque Macedonia priusquam profiteri se candidatum Consulatus posset*, oblit morte repentina, superflitibus liberis Octavia majore, quam ex Ancaria, & minore, & Octavio, quos ex Atia fustulerat. Ejus avus Punico bello secundo filippendia in Sicilia, Æmilio Imperatore, Tribunus Militum meruit; at Pater municipalibus magistratibus contentus abundanti patrimonio tranquille senuit. Antonius Augusto libertinum proavum exprobavit, restionem a Pago Thuri-

no,

no, unde ei primum nomen, ut & Cæpiz;
ejus etiam avum maternum argentarium; in-
certum verene, an summam per columniam;
quis nescit, quam sublesta sit inimicorum, &
Satyricorum fides?

Ostavius adoptatus testamento a C. Cæfare
in Julianam transiit familiam, Juliusque Caesar
passim in Inscriptionibus, Nummis, & Au-
toribus dicitur. Occiso Cæfare, ex Græcia,
ubi liberalibus studiis vacabat, vix novendecen-
nis Romam evocatus, memoriaque patris ado-
ptivi, magnique avunculi acceptus Populo Ro-
mano, & Veteranis, occisis Hirtio, & Pansa
Coss., factus Cos. adnitente Cicerone. Notus
est ejus jocus in Senatu, tollendum esse Juve-
nem æquivoco sensu, quo Ostavius non of-
fensus joco; quamvis Cic. in Epist. passim de
eo diffidere videatur. Divisa inde R. P. inter
ipsum Ostavium, Lepidum, & M. Antonium
III viros R. P. C. Lepido exauctorato, Antonio
Cleopatræ amoribus irretito devicto, solus Im-

perium tenuit , quumque frequentibus conjurationibus ob recentem libertatem oppressam impeteretur , easque sanguine conjuratorum extinguere fatageret , detecta Cinnæ conjuratione , Liviæ uxoris consilio , censuit sanguine abflinendum in posterum , illo ad se vocato , inque amicitiam recepto , & Cos. etiam designato , quod bene ei cessit ; nemo enim in eum inde conjuravit , cumque omnibus limitrophis pace composita , ut vere tum dici potuerit *Orbe pacato* , felicissimus consenuit . Imperavit a IIII viatu 55. solus 43. annis . Nolæ obiit XIV. Kal. Sept. A. U. C. MCCLXVI. ætatis LXXVI. non sine suspitione veneni a Livia propinati , ut in Agrippa posthumo fuisus num. 22. At domi miserrimus , quod Juvenes Cajum , & Lucium nepotes ex Julia per æs & libram emptos , adoptatosque , Marcellumque Sotoris filium etiam adolescenter amisit , Agrippamque posthumum uti stolidæ ferocem , Juliusque filiam , & Neptem relegare ob impudicitias coactus fit ,

fit , quos tres vomicas , & tria sua carcinoma-
ta vocabat , Imperiumque Privigno relinquere
Tiberio adoptato , cuius crudelem indolem no-
vit , damnavitque .

Quatuor habuit uxores , ut fileam Cotifonis
Dacarum Regis filiam petitam , ut num. 27.
Prima P. Isaurici filia , quæ tantum despensa.
secunda P. Clodii , & Fulviæ filia , Antonii
III viri Privigna , ut aliqua necessitudine jun-
gerentur : verum eam repudiavit , concepto ju-
ramento , illam virginem reddere , orta inter
eos similitate , sive ob obscenam caussam , de
qua in Fulvia ; vel ex Dion. lib. 38. ob agro-
rum inæqualem divisionem damno Antoniano-
rum militum , vel ob non redditas legiones .
Tertia Scribonia , ex qua Julianam suscepit .
Quarta Livia .

Scriboniam familiam plebejam , & ad Publi-
ciam Tribum pertinere ex Tribuno Plebis me-
morato in Cælii epist. ad Cic. apparet . Divisa
in Libones , Largos , Drusos , Curionesque , ita
di-

dictos, quod primus Curio sacris , nempe suæ Curiæ curandis Præfctus ; vel quod Stentorea esset voce , quum Præco Curiæ dictus ex Plin. 4. ep. 7. , & Mart. præfat. lib. 11. ; vel quod macilento ob curas corporis habitu , quum Plaut. agnum macilentum curionem vocet . Tres magnos Oratores continua serie in hac familia notat Plin. 5. cap. 41. Primus , de quo Cic. in Bruto Gracchorum tempore : secundus Col. cum Octavio A. U. C. 678. sortitus Macedonia , vietiis Pardanis triumphavit ; C. Cæsari infensus eum vocabat omnium mulierum virum , virorum mulierem ; Cæsarque , quod vacillanti esset corpore , ex lintre eum loqui dicebat . Tertius Curio , ad quem extant Cic. epist. Clodii Viduam Fulviam duxit . Tribunus pleb. bello civili inter Cæfarem , & Pompejum classicum cecinit cum M. Antonio , inque Africa cum toto exercitu , Jubæ Regis insidiis , occisus . Profusissimæ vir indolis , & sexcenties HS. debuisse memorat Valer. Max. 9. cap. 1. Ad in-

infaniam usque prodigalitatem probat ea sola temporaria machina in funebri Patris pompa, quæ circumvoluta suis cardinibus clausa amphitheatum efficiebat, aperta duo theatra diversos actores habentia, tanto sedentium totque millium periculo, si cardines luxarentur.

Ad hanc familiam Scribonia Octavii uxor, ex qua nata Julia, & quam dimisit, quod morosa, Xantippeque altera: nupta ante fuerat duobus Consularibus P. Scipioni (alter nescitur) forsan Col. A. U. C. 738., ex quo Publum alterum, Corneliamque nuptam Æmilio Paullo, cuius epicoedium canit Propert. lib. 4. eleg. 12. uterinos proinde Juliaz. Scriboniam hanc Tac. 2. An. 29. Amitam vocat Drusi Libonis tempore Tiberii accusati, quod novas res consultis Chaldeis moliretur, qui que sibi mortem consivit damnationem timens; clarum namque ait proavo Pompejo M., consobrinis Cæsaribus, & Amita Scribonia Cæfaris (Octavii nempe) uxore, Amitam etiam Libonis vocat eam Senec.

ep. 70. magnam nempe , quod frequenter ta-
cent Latini Auctores, præfertim Tac. in Amit-
ta., Matertera , Patruo , Avunculo ; ut &
Itali , ad quem locum mire se torquet Lips.
in notis, & excursu , quum ait ; *ante lucem
quærere occæpi , vereor , ut concubium sit ,
priusquam rem pertingam ; planam , facilem-
que , me judice , nec prorsus obscuram . Libo*
accusatus matrem habuit Sex. Pompeji filiam
(quæ ad pacem ferruminandam inter III viros,
& Sex. Pompejum opem contulit) M. Mar-
cello desponsam , sed non deductam , Avum-
que Scriboniæ Octavii uxoris fratrem . En ac-
cusati proavum Pompejum M. , & amitam ma-
gnam Scriboniam Octavii uxorem : en conso-
brinos L. , & C. Cæsares Juliae filios ; nec opus
recurrere ad Scriboniam alteram Sex. Pompeji
uxorem , sororem Scriboniæ Octavii , quo
casu non amitam , sed materteram dicere de-
buisset Tacitus , at abusum nomine Amitæ
notat Lips. non advertens , quod eo casu Li-
bo

bo non ad familiam Scriboniam , sed Pompejam pertineret . Glandorpius memorans hunc Libonem in familia Scribonia Druso Cæsare consobrino memoria lapsus , quum dicere debuisset , L & C. Cæsaribus consobrinis : Dru-
sus Cæsar Tiberii filius nihil ad Scribonios . Magnum quidem , laborisque summi opus Glan-
dorp. Onomastic. sed quum posthumum sit , neque incudi & limæ subditum , innumeris
scatet erroribus , male connexum , dissipatisque
rebus sæpe affutum , ut Hercule opus sit ad
Augiaæ buble purgandum .

«(XVIII)»

LIVIA.

LIVIA nupsit Tib. Claud. Neroni , & ipsa de gente Claudia ; nam vir a Tib. Nerone , ipsa ab Ap. Pulchro , ambobus filiis Ap. Cæci , qui senex jam , orbatusque lucis usura in Senatum

E du-

ductus pudendam cum Pœnis pacem dissuasit ,
descendebant . Livigæ autem Pater Claudius Dru-
fus in adoptionem datus Livio , proinde dictus
Livius Drusus Claudianus , Vell. Patrc. Calidi-
dianus per errorem : hinc Suet. Tiberium Im-
peratorem insertum Liviorum familæ ait , a-
doptato avo materno a Livio , contra quem
Cujac. 27. observ. 6. ferulam nimis ruditer at-
tollit , & si licet dicere , sophistice , quasi ma-
le loquutus sit Suet. Livius is fuit Tribunus il-
le plebis , qui Civitatem Romanam Latinis pro-
mittens , belli Socialis causa extitit ; ni fuerit
ejus filius , qui Bruti , Cassiique partes sequu-
tus ; illisque vicitis , ne in inimicorum manus
veniret , mortem sibi conscivit .

Livia Familia plebeja , octo tamen Consu-
latibus clara , tribus triumphis , duabus Censu-
ris , Magisterio Equitum , ac Dictatura ex Ant.
August. , aliter tamen ex Suet. Salinatoris co-
gnomen ex Liv. 39. ob salis vestigial Livio
Censori datum . Liviæ primus vir Tib. Nero

con-

contra Octavium stetit pro M. Antonio : at pace inter eos facta , Romam rediit cum uxore , quam , Tiberio jam nato , Drusum utero gerentem Augusto concessit . Callida femina , a Caligula *stolatus Ulysses* vocata ; decrepita obiit , adoptata jam testamento ab Augusto in familiam Julianam transiit , novoque exemplo mariti filia evasit . Apotheosis consequuta , & consecrata a Claudio , additis Vestalibus Junonis nomine , habituque . Nam Tiberius filius ex Tac. 1. An. 16. quasi per modestiam amplos honores S. C. Liviæ decretos imminuerat , caveratque , ne coelestis religio decerneretur . Maxima vixit concordia cum Octavio , cuius ultima verba morientis : *Memor nostri conjugii Livia ; Vale .*

Q. PEDIUS, L. PINARIUS, ET Q. PEDIUS
MUTUS.

Q. PEDIUS, L. Pinarius heredes instituti ex quadrante a C. Cæsare, quum instituisset ex dodrante Octavium. Hos Sororum nepotes ait Suet., ut in Julia num. 8. De Q. Pedii, & L. Pinarii adscendentibus nihil scire profiteor, nec de ipso Pinario: cuius familia Patricia originem ex Plut. traxit a Pino uno ex Numæ filiis: ex Liv., & Halicarn. lib. 8. a Pinariis, qui Herculi annua sacrificia litabant cum Potitiis, quibus epulantibus Pinarii ministrabant, quod sero sacrificio supervenissent, extis a Potitiis comesis. V. Ovid. Fast., & Virg. Æneid. 8. ubi Serv. Pinarios a fame dictos ait. Ursinus refert in familia Pinaria denarium cum cognomine Nattæ, qui certe non est ille L. Pinarius Natta Magister Equitum a Manlio im-

imperiosò Dictatore clavi figendi cauffa dicto.
 A. U. C. 390.; tum enim nondum utebantur
 Romani argento signato, ni sequutis temporibus
 ejus memoria refricata sit. Horat. i. Serm.
 6. de quodam Natta

. *Ungor olivo,*
Non quo fraudatis immundus Natta lu-
cernis.

Alia Piniorum cognomina. *Scarpus*. Pinarius *Scarpus* Præses Libyæ sub Antonio Aetiacobello ex Dion. *Mamercus*. T. Pinarius *Mamercus* cum C. Julio Cos. A. U. C. 264. ex Dion. L. Pinarius *Mamercus* Cos. cum L. *Furio* A. U. C. 281. ex eod. & Liv. *Posca*. M. Pinarius *Posca* Prætor A. U. C. 572. Sardiniam, Cyrenensemque subegit, obsides recepit, & centum millia ceræ pondo. Contra hunc legem annalem ferentem M. Servilius orationem incipiens ita loquitur: *Dic mihi, num si contra te dixerim, mihi mala dicturus es, uti ceteris fecisti* ex Liv. 40. In Cic. 2. de

Orat.

Orat. Posca legendum, non Rusca. In Plut. Numa cuiusdam Thalecæ Pinarii uxoris mentio fit sub Tarquinio Superbo taxatae, quod cum Socru Gegania juriis contenderit; ii erant tum Romani mores.

Familiam Pediam plebejam existimo. Q. Pedius cum Planco in Ædilitate concurrit, virque fortis dicitur a Cic. in orat. pro Planco. In Gallia, & bello civili Cæsar's Legatus, Hispaniæ Procos., Hirtio, ac Pansæ Coss. ad Mutinam caesis suffectus cum Octavio ex Petav., & Dion. Auctor legis Pediæ contra Cæsar's interfectores, qua Cassius, & Brutus damnati. Octavio partem hereditatis magni Avunculi renunciavit, mortuusque labore, & æstu, dum ob proscriptionis tabulas ortam seditionem sedare fatigat. Plin. lib. 55. cap. 4 mentionem facit Q. Pedii, hujus quem consularem, triumphalemque vocat Nepotis, qui surdus, idemque mutus natura picturam didicit consulente Messala, de cujus familia erat ejus Avia; quod ad-

adprobavit Augustus, qui cum cognatione attingebat.

¶(XX)¶

JULIA AUGUSTI EX SCRIBONIA FILIA.

JULIA ex Scribonia ante dissidia Octavium inter, & Antonium III viros, Atylo hujus filio despensa, dein Cotisonis filio ab Octavio, quod Romanis moribus monstrorum ait Suet. in August. 63. nupta; inde Marcello Octaviae filio, quo paullo post nuptias sine filiis decedente, nupsit secundo Agrippae, qui ob id repudiavit Marcellam Octaviae filiam, novo quidem homini, sed cuius nauticæ peritiæ, & navalibus victoriis Augustus debebat Imperium. Cum hoc licet Sene multos procreavit filios; quumque nota esset Juliae impudicitia, filiosque Agrippae similes procrearet, rationem joco addidit, se non nisi plena navi vestorem tollere. Tertio nupsit Tiberio, erratque Cantel. quum bis Julianam

liam nupsisse ait, omittens nuptias cum Marcello, & sponsalia cum Attylo, & filio Cotisonis. Et quidem Tiberius Vipsanius Agrippæ filiam prægnantem, caramque, Livia matre impellente, repudiare coactus est, ut Julianam Agrippæ Viduam duceret. Quumque ejus im pudicitiam satis fibi perspectam (cum ea enim rem habuerat, dum esset uxor Marcelli, & Agrippæ) ferre, vel corrigere nequirit, Rhodum se transtulit: cuius absentia, quasi solutis habenis, in præceps ruit effusissime in omne libidinum genus, magnitudinem suam peccandi licentia metiens, cum adulterorum turba, Julio Antonio, P. Scipione forsan Cos. A.U.C. 738. Q. Crispino, Ap. Claudio, Sempr. Graccho, innumerisque aliis utriusque Ordinis, imo etiam de plebe, qui omnes exilio, vel morte violatae Cæsaris filiæ, Tiberiique uxoris pœnas dedere. Glandorp. male opinatur, Scipionem hunc Scriboniæ filium, non advertens, illum Juliarum fratrem uterimum, quod utique Tac.

non

non tacuisset ad pondus addendum . Sempr. Gracchus a militibus a Tiberio missis primo Imperii anno in Cercina Libyci maris Insula post longum exilium occisus . Oderat eum vatiniano odio Tiberius non solum ob adulterium cum uxore , sed etiam quod Juliae dictabat epistles , quas Patri Augusto illa scribebat contra ipsum .

Notum per compita , noctu ipsis in rostris , in quibus tot edicta a Patre contra adulteros affixa , eo lasciviæ & procacitatis prorupisse , ut Marfyæ Statuæ ibi erectæ , quam Patroni dijudicata lite viatores laurea coronabant , tot myrteas corollas dedicaret , quot nocte viros peregisset una . Ovidio caussam exilii fuisse falsum mihi videtur : multis enim ante annis Julia in exilium acta , si Ovidius Tomos relegatus Coss. Pompejo Sabino , & Q. Sulpicio Camerino , quum Varus a Germanis cum Legionibus cæsus : cur tamdiu ejus poenam distulisset Augustus , si moechi alii statim puniti

F

mor-

morte , vel exilio ? Ni dicamus serius detectum crimen . Minus vero simile est , Augustum Patrem deprehensum ab Ovidio in nefario cum Julia concubitu ex verbis .

Cur aliquid vidi ? cur noxia lumina feci ?

Cur imprudenti cognita caussa mihi est ?

Inscius Aetæon vidit sine ueste Dianam ,

Præda suis canibus non minus ille fuit.

Augustus namque hujus incestus nefarii infamia laboravit . Certe Caligula , ne Agrippæ ignobilitate pollui videretur , matrem Agrippinam non ex Agrippa , sed Augusti semine conceptam , proinde se Augusti Nepotem , pronepotemque jaſtabat . Ovidii exilium cum Julianæ filiæ æque impudicæ exilio coincidit , de qua sensisse videtur Sidon . Apollinaris quum ait , *amore Cæsareæ Puellæ relegatum* . Nec enim ob libros de arte amandi relegatum corruptissimis illis temporibus mihi probatur . Caussa sub ſipario adhuc latet . Certe in exilio mortuus Ovidius Coss. Cæcilio Rufo , &

L. Pom-

L. Pomponio Flacco Græcino , quo etiam anno creditur mortuus Livius Historicus .

Denum laßtus ejus impudicitiis Augustus flens Agrippæ , Mæcenatisque mortem , Tiberisque absentiam , quorum consilio indigeret , poenitensque , quod probra filiæ Senatui longa epistola patescisset , primo in Insulam Pandatariam relegavit , comitante filiam voluntario exilio Scribonia , quumque nimis vicina Romæ Pandataria , timeret nocturnis ab adulteris , & filiam adiri posse clam , personatisque , nec excubiis , quas circa locaverat , satis fidens , Rhegium Julium in Brutiis transferendam curavit , inexorabilis ad Populi preces , qui nimis importune ejus redditum efflagitabat , ardentibus tædis in Tiberim projectis , ut eum juramento exolveret ; juraverat enim , tum filiam revocaturum , quum juncto scedere ignis , & aqua coiissent , optavitque , ut Libertæ Phœbes omnium ejus conscientiarum , quæ laqueo vitam finierat , exemplum sequeretur . Ibi

F 2

a Ti-

a Tiberio Imperium vix adepto , postquam necessaria vita denegasset , Augustique legatum pro ejus substantiatione ademisset , mori fame , & miseria (cur non veneno ?) coacta est , postquam exilium viginti fere annorum toleraverat . Quum Agrippæ esset uxor , parum absuit , quin vadans Xanthum submergeretur , proinde multatos Ilienses centies mille drachmis ab irato Agrippa ex Nic. Damasc. excerp. edit. a Vales.

M. Vipsanius Agrippa , cuius cognomen factum non capite , sed pedibus , uti Nero , ute-
ro egressum innuit , e plebe novus homo igno-
bilitatem suæ familiæ ægre ferebat Vipsanii
nomine abstiens . Hinc ejus Accusator oratio-
nem ad eum dirigens ; *M. Agrippa , O quod
medium Vi. . . . ait : magni animi , & mili-
tari , nautica præsertim , civilique virtutibus
insignis : Augustus ejus consilio , victoriisque
Imperium debuit . Caſſium ipſe accusavit , Cor-
nificius Brutum : bello Perusino Antonium vi-
cit ,*

cit, secundus Rhenum tranavit, Vibiosque in ditionem accepit; in Urbem reversus Cos. factus, triumphum respuit, quod bellum Siculum adversus Sex. Pompejum non bene cederet, quem demum ipse inter Lyparam, & Mylas vicit, rostrata corona, cæruleoque velo donatus, qui honor nulli antea datus: Leucadem, Patrasque ante oculos M. Antonii magnæ clasi imperantis expugnavit; bis illum superavit, Actiaca demum victoria profligavit: unde Censor factus, & inde secundo, & tertio Cos. bello Cantabrico cum Augusto bene rem gessit: at adolescentे Marcello Octaviæ filio Ædile designato ad emulationem vitandam; nam offensus Marcellus, quod Augustus æger annulum Agrippæ maturo, non sibi et si juveni tradidisset, Lesbum secedere statuit, tanquam Syriae administranda: verum paullo post mortuo Marcello, in Urbem rediit, dimissaque Marcella uxore Octaviæ filia, Julia Marcello vi-
dua ducta, Augusti gener adscitus, & quarto
Cos.

Cos. factus, in rebellantes Cantabros missus, illicque domitis; secundo triumphum respuit, contentus prorogatione per aliud quinquennium tribuniciæ potestatis. Magnificus in publicis operibus; Pantheoque cum hac inscriptione *M. Agrippa III. Cos. fecit, dedicavitque, gymnasium excitavit Laconicum, septa Julia in Circo picturis, tabulisque lapideis exornavit, aquam virginem in Urbem deduxit, Cloacas, magnum opus, ampliavit, per quas in Tiberim navigavit, vias munivit, stravitque, aliaque publica ædificia refecit, quum Aëdilis esset; balnea gratuita præbuit, oleum, salemque viritim distribuit, spectacula edidit magnifica, interque missilia tesseras, & symbola sparrit, quibus veste, aurum, nummi darentur; temporarias machinas cibariis, aliisque rebus a plebe diripiendis onustas erexit; ideo Populo gratissimus, quod opibus ad Populi utilitatem, & voluptatem uteretur. Postremis annis podagra affectus aceto calido dolorem quidem leni-*

nivit, sed pedum usu caruit, paulloque post longiore dignus vita quinquagesimo primo aetatis anno decepsit, M. Valerio, & P. Sulpicio Coss. Uxores duxit Pomponiam Attici filiam, ex qua Vipianam Tiberii uxorem habuit. Marcellam, cuius filii latent. Tertiam Julianam Augusti filiam, Marcello viduam, ex qua Cajum, Lucium, & Agrippam posthumum; Julianam alteram L. Æmilio Paullo nuptam; & Agripinam Germanico.

¶ XXI ¶

CAJUS, ET LUCIUS CÆSARES:

C. ET L. Cæsares Juliae, & Agrippæ filii virili toga assumpta ab Augusto avo adoptati, emptique per æs, & libram, Principes Juventutis adpellati, heredesque Imperii habitæ, Pontifices, Coss. designati vix puberes ex marmore Romæ eruto, honoris causa S. P. Q. R.

annum XV. agentis Consulis (agentes Consules) designavir , ut eum Magistratum post quinquennium inirent , ut initivit Caius anno , quo Christus natus , cum M. Æmilio Paülo Leviro : Duxit Livillam Antoniae minoris , & Drusi majoris filiam , nullamque suscepit prolem . Hæc postea Druso Tib. filio nupsit . Lucio desponsa Æmilia Lepida , quam distinctam ab Æmilia Lepida Augusti pronepte ejus artic. num. 25. patebit . Ambo juvenes negotiis adhibiti , exercitibusque præfecti . Lucius missus in Hispaniam Massiliæ morbo obiit in itinere ; Caius missus in Orientem , dato M. Lollio , ad quem Hor. 4 od. 9. Moderatore : hic in Tiberium Rhodi exulan tem alumnurn incitabat ex Vell. lib. 2. corrutusque auro hostium , contra quos bellum gerebatur , eis arcana revelabat , quod Phrahates ipse Parthorum Rex in quodam colloquio in Insula Euphratis dixit : hinc exclusus comitatu , & consiliis se ipse interemit . Ditissimus

ex

ex Provinciarum expilatarum spoliis, quibus neptis Lollia Paullina Caligulae uxor Romæ inter primas Matronas gemmis præsertim eni-
tuit, & occisa Messalina ad nuptias Claudi concorrente Agrippina aspiravit.

Hic Armenia remeans invitus, ab Augusto in Italiam revocatus iteratis litteris, ex vul-
nere fraude Abduæ in colloquio prope Artage-
rum accepto sublatus, ni potius Liviæ, qua
Tiberium filium ad Imperium evehere desti-
naverat, veneno, quod suspicatur Tacit., &
ego suspicor etiam de Lucio. Non solum cor-
pore Cajus, sed etiam mente debilis, corru-
ptusque ab adulatoribus, desidiosus, & inglo-
rius mori in Oriente destinaverat. Suet., Tac.,
Flor. in Lycia; Vell. Lymiræ Lyciæ Urbe;
Senec. in Controv. in Syria obiisse scripsit; at
Amanuensium errore; non enim verosimile, me-
moriolum senem memoria lapsum. Vell. Lu-
cium mortuum anno ante Cajum: Suet. in Au-
gust. ambos mortuos duodeviginti mensium

G

spa-

spatio ; in Tib. intra triennium ; biennium emendat Lips. ad Tac. I. Ann. P. Decherius ingeniose ait , absque emendatione legendum intra triennium , at alio sensu , nempe a reditu Tiberii e Rhodo ; certe Lucius mortuus Sextili Coss. Vinicio , & P. Alseno Varo ; & Caius Februario Coss. Sex. Ælio Caro , & C. Sennio Saturnino .

XXII

AGRIPPA POSTHUMUS.

AGRIPPA posthumi indolem stolidam, fercemque reprobavit Augustus Avus , instigante præsertim Livia , quæ Augusti progeniem omnem radicitus evellere cupiebat , suam ad Regnum evehens, relegavitque Surrentum primo , dein in Insulam Planasiam Thusei maris, non Gallici , quæ nimis longinqua ad clandestinum Augusti iter ; vetus Juven. Scholastes male in Siciliam ait : namque reviviscente ne-
po-

potis amore clam Uxore eum Augustus visit,
 quod quum rescivisset Livia a Marcia , atque
 haec a Marito Fabio Max. itineris comite , ad
 jurgia ventum ; timensque suo filio Tiberio jam
 adoptato , veneratis sicibus virum sustulit , ut
 fama , quam tamen Tacit. ad atrociora pronus
 reprobat . Futilitatis illi poenas dederunt ; nam
 quum Fabius more solito Augustum convenis-
 set , atque ille torvo vultu , flammeisque ocu-
 lis *Vale* , *atque Habe* , quæ formula salutandi
 sepultos , respondisset ; domum reversus se inten-
 remit , ut & Marcia , quæ Maritum prævenit
 ex Plut. , qui non Fabium , sed Fulvium ex
 errore dicit maritum ; ex Tacit. tamen mari-
 to Marcia supervixit ; ait enim , auditos in
 funere Maximi Marciae gemitus semet incu-
 fantis , quod Maximo causa exitii fuisset . Pu-
 rum putum somnum , Marciam Acciæ , Mar-
 ciique filiam , quod nullibi legitur , nec ab
 Ovid. Trist. , & de Pont. uspiami mentio fit .
 Sororem Augosti uterinam certe non tacuisse

Poeta, cuius uxor ad Fabium pertinebat ex epift. ad illum.

... *De vestra cui data nupta domo.*

Nisi eodem Augusti tempore alterum Fabium Maximum fingamus : cur autem dicat, se ejus mortis cauſam extitisse, intelligere nequeo ; ait enim

... *Cauſamque ego, Maxime, mortis
Me reor esse sue*

Muratori verosimile non videtur, Augustum jam capularem ad Planasiam Cyrno proximam clam Livia iter meditari potuisse. Livia, & Tiberius, vix Augusto mortuo, ejus morte occultata, Agrippam posthumum statim necari curavere, a Tribuno ait Suet., a Centurione ait Dion.; conciliandi, Centurionem jussu Tribuni confodisse; confosiusque est ægre, quamvis imparatus, inermisque; nunciantique factum esse, quod imperasset; neque se imperasse perficta fronte, & facti rationem Senatui redditurum, respondit Tiberius: Nec ultra pro-
gref-

gressum ; monuerat enim Liviam Sallustius Historici sororis filius , qui ad Tribunum miserat codicillos , sibi etiam metuens , ne Domus Augustæ arcana , confilia amicorum , ministeria militum vulgarentur , neque Tiberius vim Principatus resolveret , delicta hujuscemodi ad Senatum trahendo . Clemens Agrippæ servus cum Planasia ad Germanicos exercitus transducere magno ausu tentavit , verum onerariæ navis mora , mortuo invento , cum ejus urna aufugit , Corum ait Tac. 2. Ann. 40. repone Cosam , aut Cosas ex Rutil. itin. , Agrippamque se finxit , tractaque ad se ad nova semper avi- da plebe , Ostiam appulit , ubi proditus a duobus Sallustii Clientibus (alii Milites faciunt) vincitusque ore occluso ad Tiberium ductus , interrogatusque , quomodo se Agrippam fecisset , quomodo su Cæsarem , audacter respon- dit ; quumque nulla tormentorum vi socios proderet , in carcere strangulatus .

XXIII

JULIA UXOR L. ÆMILII CUM INFANTE SP.

JULIA nupsit L. Æmilio Paullo Censoris filio, qui conjuravit in Augustum. Æmilia familia majorum gentium Patricia ex Tac., bonorum civium fœcunda, floruit Consulatibus octo & triginta, Dictaturis quinque, Censuris quinque, triumphisque, Pontificat. Max. duobus, ut fileam Magistratus reliquos, & Sacerdotia minora: illa dedit nomen Æmiliae Juliae regioni, tribusque Æmiliis viis ab Arimino ad Dertonam, & ad Aquilejam, a Pisis ad Liguriā. Æmilius Pons, & Iudi ex Hor. Æmilia publica ædificia extra Urbem. Familiæ originem alii a Mamerco Pythagoræ filio ex Fext.; licet alibi dicat, Mamercum Osca lingua Martem in nomen transisse; alii a Numæ quarto filio Mamerco nominato in gratiam Pythagoræ, adjecto Æmilii cognomine ob
fua-

suaves mores, licet in græco non *i*, sed *y* scribatur. At quis nescit, Pythagoram multo antiquiorem Numa? Certe Lepidi cognomen in Æmilia familia frequens. Ultra Mamercos, Scauri, Pappi, Paulli cognomina. Sil. de B. Punic. 8. ab Amulio Albanorum Rege originem trahit.

Hæc etiam corruptorum Matris morum non degener, procacitate insignis, lasciva femina, si non superavit, æquavit certe matrem; relegata in Insulas Diomedeadas non procul Apulo littore, Trimerum vocat Tac.; ibi demum Livia ope substantata, quæ quum florentem Augusti progeniem per occultum subvertisset, misericordiam erga afflictos, a quibus nihil timebat, palam ostentabat, tolerato pari ferme spatio viginti annorum, ac mater, exilio, obiit suo fato, Coss. Ap. Junio Silano, & Silio. Post damnationem filiam peperisse, at ab Augusto educari, aliquæ vetitam ait Suet. in August.

AGRIPPINA UXOR GERMANICI.

AGRIPPINA ex mala arbore optimum pomum, pudica, virilis animi matrona; quod Germanicarum Legionum seditionem sedaverit, vietricesque Armeniae copias ad principium Pontis laudibus, gratiisque exceperit, ab inido Tiberio male acceptum ex Tac. I. Ann. 69. Germanico Drusi majoris, & Antoniae minoris filio nupsit. Atque hoc in Syria Tiberii fraude, Pisonis, Plancinæque uxoris opera beneficiis, maleficiisque interempto, Romam urnam viri cinerariam sub brachio gerens rediit, & acceptis ab omnibus hospitibus benevolentiae magnis signis, in majus Tiberii odium incidit, a quo demum in Pandatariam, calumniose etiam adulterio cum Asinio Gallo notata, relegata, effosso prius ei in Tiberium Diras vomenti oculo a Centurione ruditer verberante,

ubi

ubi misere obiit: etiam per vim in os cibum mori inedia deslinanti infarciri jussit Tiberius ex Suet. in Tib., ejusque natalem diem inter nefastos referri S. C. caustum, quo etiam actæ Tiberio gratiæ, quod laqueo præfocatam unico in Gemonias trahi clementer vetuisset, & quotannis XV. Kal Novembbris donum ex auro Jovi Capitolino sacraretur. Cineraria urna detecta in Augusti Mausoleo visitur in Capitolio, eaque usi Romani Sec. XIV. pro modii mensura.

• { XXV } •

**ÆMILIUS LEPIDUS, ÆMILIA LEPIDA, M.;
ET L. SILANI, L. ALTER, TORQUA-
TUS, ET L. TERTIUS.**

ÆMILIUS Lepidus a Caligula morte damna-
tus, quod cum Gætulico in eum conjurasset,
quod Agrippinam sororem corrupisset, hæcquæ
ignominiaæ cauſa humeris gestare ejus urnam

H

ci-

cinerarium e loco supplicii extra Urbem usque ad tumulum coacta ex Zonara . Ryc. ad Tac. 14. Ann. 2. eredit hunc ex arbore afferens tantum Æmiliam Lepidam ex Julia natam , Agrippinæque adulterum conjurantem cum Gætulico filium M. Lepidi Cos. cum Statilio Taurio A. U. C. 764 , ex Dione Caligulae cynædum, destinatumque successorem Imperii , data ei in matrimonium Drusilla sorore , qua certe a Tiberio ex Tac. 6. Ann. 15. collocata Cassio Longino , e cuius amplexibus rapta a Caligula ex Suet. cap. 24. & uxoris loco in Palatio habita, ibique abortu procurato , paullo post mortua . Quando Drusilla uxor Lepidi ? Unde hoc hausti Rychi ? Dic mihi , ni Lepidus hic de Augusti progenie , cur Tacit. ad locum , quem præ oculis habes , dicit , Agrippinam spe dominationis cum Æmilio Lepido stuprum admisissæ ? quomodo Imperium adfectare potuisset Lepidus , nisi de Augusti progenie ? anne Agrippinæ jure cani ducendo ?

Æmi-

Æmilia Lepida Claudio desponsa (soluta tamen sposalia , quod mater impudica vita Augustum avum offendisset , atque in eum pater conjurasset) nupsit Ap. Junio Silano Col. sub Tiberio A. U. C. 780.

Hic post eam duxit Lepidam alteram matrem Messalinæ Claudi uxoris , quæ incestis amoribus ardens , licet in senium vergentem vitricum sollicitavit , repulsamque passa ab honestissimo viro , consutis cum Narciso dolis , fictisque insomniis , quasi Appius in Claudium conjuraret , eum in Appii necem impulit , stupidusque Cladius non erubuit Narcissi somnium ad Senatum referre , & Narcissum laudare , quod dormiens etiam ad suam vigilaret salutem . Ob nuptias Appii cum Lepida Messalinæ matre Suet. in Claud. Appius dicitur Claudi confocer ; mirorque Lipf. , Rych. , Pitisc. , aliosq. afferere , ideo dici confocerum Claudio , quod Lucio Appii filio Octavia Claudi filia desponsa , nulla verosimili ad talem denominata.

tionem ratione ; Pitisc. in Suet. Claud. 4. errorem non ferendum addit , ob sponsalia nempe Lucii filii cum Octavia , Appium affinem Claudii vocatum ab Augusto in fragm. epist. ad Liviam , nec advertit , tunc nec Octaviam , nec Lucium natum . Si frater major Marcus natus ultimo Augusti anno ex Plin. ; si Lucio impuberi data triumphalia ornamenta a Claudio ex Suet. , Lucius certe , Augusto vivo , non natus : quomodo ergo Patrem vocasset Claudii affinem Augustus ob sponsalia multo post tempore inita inter hujus filium , Octaviamque ?

Nec certe , quod Lepidam Messalinæ Claudii uxoris matrem duxerit Appius ; nam hanc etiam post mortuum Augustum duxit , quo vivente constabat matrimonium cum Lepida ejus pronepte ; eo enim mortuo natus M. Silanus , natus in ejus vita folum Lucio ; aliunde ergo pertenda , & rimanda ratio . Posset opinari , ex ipso matrimonio Appii cum prima Lepida Augusti pronepte tunc constante , vi adoptionis Claudio.

diorum ab Augusto , Lepidam hanc cognatam
 Claudio effectam , ac proinde verum , Appium
 ei adfinem . Tiberium Augustus adoptavit , Ti-
 berius Germanicum ; hos inter ergo , adoptato-
 rumque filios vim habet adoptio ; quid ad col-
 lateralem Claudium ? at quis negare potest ,
 adoptione oriri adfinitatem quandam etiam in-
 ter collaterales ? nonne Brittannicus evasit fra-
 ter Neronis ob adoptionem Neronis a Clau-
 dio ? nonne Octavia soror ? cur eam ducere
 non potuit , nisi datam in adoptionem , & e
 familia Claudia migrantem ? quis in tantis te-
 nebris facem præferat ? opus certe Delio urin-
 atore : & conjecturis verosimilibus juvat ali-
 quid in medium afferre , quam rem prorsus
 intactam relinquere .

Ex Appii , & Lepidae Augusti pronéptis ma-
 trimonio nati Marcus , Lucius , & Junia Sila-
 na ; addendus Torquatus ex Rych. , qui Marco
 filium dat ; at unde hunc hauserit , mihi pror-
 sus incognitum . Hæc mihi certa de Æmilia

Le-

Lepida Augusti pronepte, ejusque filii; & ita
 Lips. 13. Ann. 1. speciale schema format, licet
 postea in schemate generali adjecto ad finem
 sui Taciti dicat: *Ap. Junius Silanus maritus
 fuisse videtur Æmilie Lepidae proneptis Au-
 gusti; res adhuc est nubila; exque iis forte
 L. Silanus sponsus Octaviae, M. Silanus Asiae
 Procos.*, *O Junia Calvina.* Dubitat etiam
 Rych. ad Tacit. Sanine sumus? quibus in-
 temperiis agitamus? nullam ego dubitandi cau-
 fam video ex Suet., Sen., Plin., Tac., Plut.,
 Dion., ex quibus Silani abnepotes Augusti,
 proneptis Æmilia Lepida. An autem hæc ea-
 dem sit, atque illa, de qua Tac. 6. Ann. 40.
Æmilia Lepida, quam juvenem Druso, so-
 brino nempe nuptam rectuli (licet nullibi id
 in Tac. legatur) *quæque crebris criminibus
 maritum infecuta, quamvis intestabilis, im-
 punita tamen degebat, dum supervixit pater
 Lepidus;* postea a delatoribus corripitur ob-
 servatum adulterum; uero dubitabatur de flagi-

tio:

tio : ergo omissa defensione , vita finem sibi posuit . Hactenus Tac. dubitat Lips. in suo schemate : ego distinctam pro certo habeo ; ea potissimum ratione , quod P. Lepidus vivebat paullo ante damnationem filie : at Augusti progenitor , ejus detecta coniuratione , morte certe damnatus . Augustus enim Liviae consilio post detectam Cinnæ coniurationem sanguine abstinuit ; & si Augustus ei pepercit , ut progeniero , nullius ponderis fuisset ejus patrocinium , ut tutari posset criminosam filiam , si Lepida cum Claudio sponsalia soluta , quod pater in Augustum conjurasset : curque Tac. tacuisse mo re suo ad augendam invidiam , pondasque addendum , Augusti proneptem , Drusoque sobri no suo nuptam ? Distinguit etiam Rych. , faveitus materteram Messalinæ , ut in ejus articulum . 56. Ad hanc resero inscriptionem Bergomatem . Haec nurus Tiberii , seu potius prourus ; uxor enim Drusi filii Germanici a Tiberio , Augusti iussu , adoptati .

*Pudens M. Lepidi Grammaticus
Procurator eram Lepidae moresque regebam
Dum vixi mansit Cæsaris illa nurus
Philologus Discipulus.*

Lips. 3. Ann. 23. inscriptionem refert ad AEmiliam Lepidam Quirini uxorem, quæ tantum desponsa L. Cæsari; proinde dici nequibat Cæsaris, Augusti nempe, nurus, quæ certe distincta etiam ab Augusti pronepte. Illam Quirinum etiæ ante viginti annos dimisisset, antiqui tenax, nihilque remittens odii, partus simuliati, adulterii, beneficii, & quod Chaldaeos consuluisset de Cæsaris domo, accusavit, defendente M. Lepido fratre: damnata aquæ, & ignis interdictione, detestantibus omnibus Quirinum, quod senex, orbusque, obscuræque familiæ, quem tamen Scribonio Liboni propinquum Tac. 2. Ann. 31. vocat, eam duxisset, quæ desponsa fuerat L. Cæsari, & proinde Augusti nurus destinata, cuius inter imagines Sylla, & Pompejus cernebantur, En distinctionis argumenta.

Du-

Ducere non potuisset L. Cæfarem avunculum, quod vetitum moribus erat, & S. C., quo ve-
nia data talibus matrimonii ob Claudii patru-
matrimonium cum Agrippina initum, multo
post latum: Nisi distinguis inter patruum, &
avunculum V. Cujac. 3. observ. 16. Hujus Ma-
nius frater; Augusti pronepos Marcus. Non
nego, hos quandoque apud Auctores confundi-
eadem initiali littera M., ut Lips. ad Tac. 3.
Ann. 35., & passim. Hujus sunt adscendentes
Sylla, & Pompejus (quos invocavit, non Au-
gustum, Theatrum ingressa) qui tamen non
numerantur inter adscendentess proneptis Au-
gusti, qui utique potius invocandus, in-
vidiamque majorem conciliasset, majusque
pondus addidisset, nominando Augusti prone-
ptem, quam nurum destinatam. Adde quod
hæc Æmilia Lepida ex Scauro filiam genu-
rat, Scaurique gratia factum, ne in damna-
tione ejus bona publicarentur ex Tac. loc. cit.
Quis unquam scribit, Scaurum adfinem Au-

gusti , ejusque filiam descendantem ?

Quirinus etiam Dioni , Josepho , & Lips. dicitur , qui Florum lib. ult. , cap. ult. emendat , *Garamantes Quirinio pro Turio subigendos dicit* , citatque duos MSS. suos , quorum unus Curinio habet , alter Quirino . Quirinum autem dicit Suet. , quem sequitur Panvin. Cyrius dicitur Scriptoribus Sacris V. Dansque Orthograph. , & Rych. ad Tac. Non autem patriciae Sulpicie familiæ , sed novæ e municipio Lanuvii . Quirinus Cof. fuit cum Valerio Messala sub Augusto A. U. C. 742. , triumphalia ornamenta adeptus domitis Homanodensibus in Cilicia ; C. Casari post Lollium moderator datus , Tiberium Rhodi tum degentem coluit . Hic ex Dion. & Joseph. in Syriam missus ad censum peragendum , idemque est , ac ille , qui Judææ censum peregit , de quo Luc. 1. a. 1. V. Baron. in apparat. ubi longe disputat de hoc censu unico , an duplicit.

L. Junius Silanus minor fratre Marco , Augusti abnepos , despensus Octaviæ Claudi filia;

ve-

verum soluta sponsalia , quod a Vitellio Cen-
sore , licet lecto Senatu , iustroque condito ,
Senatu motus , adactusque Prætura se abdicare
ante IV. Kal. Jan. ait Suet. cap.29. in Claud :
addit Tac. 12. Ann. 4. *suffectusque pro reli-*
quis tribus illis diebus Eprius Marcellus. , ob
incestus cum sorore Junia Calvina crimen ei
calumniōse impactum . Sen. in Apocol. nil aliud
ei objectum , quam quod sororem festivissimam
omnium puellarum , proindeque dictam Vene-
rem , vocasset Junonem , quæ Jovis soror , &
conjux : idque innuit etiam Tac.12. Ann.4. Fra-
tris non incestum , sed incustoditum amorem
(ex Sen. emendat sermonem Lipf. ibi) ad in-
famiam traxisse . Et quidem Vitellium subor-
navit Agrippina , timens , ne Neroni filio vix
pueritia egresso , cui jam destinaverat Octa-
viam , animoque devoraverat Imperium , ante-
poneretur a Claudio Silanus vir firmæ ætatis ,
moribus innocuis , ex Cæsarum sanguine . De-
nique a Claudio occisum ait Sen. ; Tac. 12.

Ann. 8. seipsum interemisse die nuptiarum Agrippinæ cum Claudio, ut eas magis odiosas redderet. Contra lègem Annalem Cos. fuit cum C. Valerio Asiatico A. U. C. 799. cui Panvin. ac Petav. dant Collegam M. Valerium Messalam, vel Junium Silanum contra Dionem, fastosque græcos. Alter est certe ille Silanus prænomine Caji Afia Procos, quem repetundarum a Sociis postulatum legimus; violati etiam Numinis Augusti, spretæque Tiberii majestatis, accusantibus Mam. Scauro consulari, Jun. Othonem Prætore, & Brutidio Nigro Ædile, hinc damnatum, relegatumque Cytheram, Tiberio molliente S. C., quo Gyrum ex Tac. 3. Ann. 68., ubi Lips. legit Cythonum, ipse tamen emendat Cythnum, quæ Insula est ad Eubœam Ptol., & Plin. cognita, & consulente Gn. Lentulo, Tiberioque annuente, ejus bona materna separata, quippe *alia parente* geniti; Lips. eo inclinare videtur, saltem non dissentit, ut hic sit abnepos Augusti, & materna de Æmiliae

liae Lepidae bonis intelligi posse, citatque MSS.
Hisp., ubi legit, *alta parente*: locus est cor-
ruptissimus, nec sanari capax; essetque mater,
& noverca, si separanda materna bona, quod
alia parente ortus, nempe Æmilia Lepida. At
non advertit Lips. Silanum Augusti abnepotem
natum mortuo Augusto, cuius ultimo anno
Marcus frater major natus, cuique impuberi
a Claudio ornamenta triumphalia data, tum
vix decernem fuisse: nec advertit ad inscri-
ptiones a se allatas de Junia Torquata so-
nore damnati, quæ dicitur filia Caji, quum
Augusti prænepotes patrem habuerunt Appium.
Non nego, hunc duplici prænomine Appii, &
Caji a Dion. lib. 6. 60. vocari, quod non no-
vum. Lucius in Corn. Nep., & Q. Servilius
Sulpicius in Cic. & passim.

M. Silanus Afia Procos, major Lucio fra-
tre, natus ultimo Augusti anno (qui, quod
rarum etiam in privatis, ut advertit Plin., vi-
dit abnepotem) ab eadem Agrippina inter

epu-

epulas manifestissimis signis peremptus, opera
 P. Celerii Equitis Romani, & Ælii Liberti
 rei privatæ Principis in Asia præpositi ex Tac.
 13. Ann. eandem ob caussam, ac Frater; &
 quod ultorem fraternæ necis timeret, et si mi-
 tis esset ingenii, adeo ut Caligula eum voca-
 ret *pecudem auream*, quod scomma false in
 M. Silanum jactum, laudi vertit Dion. Lips.
 ad Tac. Ann. 1. credit, errasse Tacitum circa
 personam M. Silani; sed scomma jactum in
 ejus sacerum, quod nimis audacter, nec mihi
 probatur. Rych. his fratrem dat Torquatum;
 at Tac. 15. Ann. 35. Torquatum dicit Augusti
 atnepotem; non ergo frater, sed alterutrius fi-
 lius, & quidem Marci; nam Lucius admodum
 juvenis obiit. Hic accusatus, quod nimium
 magnifice se gereret; ac proinde Imperium adse-
 stare nova moliendo, arte damnationem venas
 sibi secuit, quo nunciato Neroni, *victurum*, ait,
si clementiam Judicis expectasset, quamvis sons.
 Ultia dictum Torquatum Marcus alium ha-
 buit

buit filium ex Rych. cui prænomen Lucii dat: at vereor, ne cum ejus nepote ei incognito confundat, qui a Nerone increpitus, quod patris exemplo nimis magnifice se ultra privati civis conditionem gereret, accusatus in Senatu incestus cum Lepida Amita, Cassii J. C. uxore, Cassius in Sardiniam relegatus, ipse Hostiam primo, inde Barium, ubi paullo post immisso ab Centurione adversis vulneribus confossus, Lepidæ judicio Neroni reservato ex Tac. 16. Ann. 9.

«(XXVI)»

JUNIA, ET FURIUS SCRIBONIANUS.

JUNIA Silana Calvina ex Tac. 12. Ann. 8. incestus cum fratre Lucio notata, ut supra fuse, & post fratris mortem Italia pulsa, vitam prorogavit usque ad Vespasiani tempora ex Suet. in Vespas. 23. Male ergo multi Auctores Neronem dicunt ultimum de progenie Augusti. Quum enim Cæsarum Mausoleum repente patuisset,

cri-

crinitusque cometes apparuisset, ostentumque Vespasiano cum formidine esset relatum, neutrum ad se pertinere, sed unum ad Regem Parthorum capillatum, alterum ad Juniam Calvinam de Augusti progenie, facete respondit Vespasianus. Male, & indigeste nimis de ea Schol. Juven. ad illud Sat. 3.

... *Donat Calvinæ, vel Catienæ.*

Calvina Prætoris cuiusdam soror, quæ se occidit, tanquam infamis in fratrem, Claudi temporibus; si vixit usque ad Vespasiani tempora, & forsan Patriæ restituta.

Nurum Vitelli fuisse constat, inde nuptam Camillo Scriboniano, cuius filius exilio sub eodem Claudio multatus, quod Principis finem per Chaldaeos scrutaretur ex Tac. 12. Ann. 52. additurque, *adnecliebatur criminis, quod Junia mater ejus, ut casus prioris (nam relegata erat) impatiens. Quæ alia Juniarum relegata, nisi hæc Augusti abneptis? En Silaporum omnium Augusti descendantium finis.*

Du-

Dubitari posset, an eadem Junia Silii uxor, quam repudiare coactus a Messalina, uti se fere duceret, vivente et si Claudio. Hæc eadem certe ex Tac. 13. Ann. 19. ac Junia Silana filiis orba, quæ per Arimetum, & Paridem Domitiae Libertos, conspirantibus Titurio, & Calvisio, accusavit Agrippinam nova moliri aduersus Neronem filium, nubendo Plautio Rubellio Tiberii pronepti, ulciscens injuriam atrocissimam feminæ, quod Agrippina eam *rugoſam anum* vocasset, avertissetque ab ejus nuptiis Sex. Africanum juvenem Equestris Ordinis, de quo num. 64. Et quidem ipsa in exilium acta, Titurius, & Calvisius relegati, Arimetus morte multatus, Agrippina absoluta; Paridi pepercit Nero, quod se oblectaret. Tempora quidem consonant. Eandemque putat Lips. ad Tac. 13. Ann. 19. Diversam Rych., atque eam cum Reines. filiam M. Junii Silani Cos. A.U.C. 722. sororemque Juniæ Claudillæ primæ Caligulae conjugis ex partu mortuæ: nec obstat

K.

Lipſ.

Lipſ. ſententia , quod Junia abneptis Auguſti filium habuit Scribonianum , hancque filiis orbam dicat Tac. ; nam Scribonianum filium exilio multarum , paullo poft mortuum refert idem Tac. *tumque filiis orba* . Non fuit certe Junia illa Silana Caligulæ prima uxor , quod ejus pater a genero occifus , Marci , non Appii prænomine notus . Nec Junia illa Silana notæ ſanctitatis Vestalis , cujus frater Silanus damnatus a Tiberio , ut ſupra in Silani artic. evidenter probatum . De hac duo marmora citat Lipſ. ad Tac. 3. Ann. 69. Romæ extantia .

Junia C. Silani F.

Torquata Virg. Vest.

Maxime .

Junia C. Silani F.

Torquata

Sacerdoti Vestali

Annis LXIV.

Cœlesti Patrona

Altius L.

XXVII

XXVII

CLAUDIA GENS, TIBERIUS IMP.

CLAUDIA gens Patricia Regillis Sabinorum Oppido orta; Attus Clausus gentis auctor, & Latinis Appius Claudius dictus A. U. C. 249. post Regifugium A. Valerio Poplicola, & T. Lucretio Coss. Romam cum magna Clientum manu ob factiones patria migravit, inque Patricios adlectus; ager ei adsignatus, Clientibusque trans Anienem, locusque ad sepulcrum sub Capitolio; inque plures divisa familias, Regillensium nempe, qui & Crassini, Pulchrorum, Centhonum, Caudicum, Neronumque: at plebeja Marcellorum dignitate major, & potentia ad Augusti tempora viginti & octo Consulatibus, quinque Dictaturis, septem Censuris, totidem triumphis, binisque Ovationibus inclaruit ex Suet; aliter Ant August. Nerones respuerunt Lucii prænomen, postquam

K 2

duo

duo Lucii ejus familiae, unus latrociniis, cædis
alter damnati.

Drusi cognomen frequenter in familia ob
Drusum barbarum quemdam necatum, cuius
nescitur historia. Ex hac familia fuit Tiberius
pater Imperatoris, qui bello Alexandrino Cæ-
sar is Quæstor multum ad victoriam contulit,
occisoque Cæsare non solum de abolitione pa-
trati facinoris, sed & de præmiis occisoribus
dandis censuit. Bello Perusino L. Antonium
sequutus, constans ejus in partibus: deditio-
næ facta, Prænesti diffugiens multis cum periculis
Neapolim venit, inde in Siciliam navigavit,
ubi offensus, quod eum Sex. Pompejus in con-
spectum admittere noluerit, fasciumque usu
interdixerit, ad M. Antonium Lacedæmone
degentem, quæ sub Claudiorum tutela, patro-
cinioque erat, confugit. Pace inter III viros
facta, Romanum cum uxore rediit, quam Druso
gravidam Augusto concessit, senexque factus
suo Romæ obiit fato. Non omittendum, hunc

a Ci-

a Cicerone in Cilicia degente petiisse Tulliolam , eique Ciceronem inclinasse : at a Terentia jam Dolabellæ tertio viro desponsa erat, a quo postea repudiata ; erratque Plut. quum scribit , illam bis nupsisse, sicuti errant , qui eam in partu mortuam afferunt , quum aliter ex Cic. ad Att. epist. appareat .

Tiberium aliqui male scribunt Fundis natum, quum vere Rōmæ natus sit in Regione Palatii in Lucullana Villa , ait Pitisc. XV. Kal. Decemb. M. Æmilio Lepido iterum, L. Munatio Plancus Coss. A. U. C. 711. Infans paternæ fugæ comes , quum clam Neapoli Paren tes navim concenderent, ut Siciliam peterent, ejus vagitu bis pene detecti , & in Sicilia flamma e silva erumpente, qua matris vestes , & capilli ambusti , vitæ periculum vix evasit . In Urbem reversus adultus a M. Gallio adoptatus testamento , hereditate adita , nomine abstinuit , quod Gallius contra Augustum steterit. Duxit Agrippinam Vipsaniam Agrippæ filiam

vix

vix anniculam sibi desponsam , Augusto procurante , ut Agrippæ , cui tantum debebat , rem gratam faceret , jungendo ejus filiam cum Tiberio suo Privigno . Eam genuerat Agrippa ex filia Pomponii Attici , ad quem Ciceronis epistolæ , auctiorque matrimonii inter Attici filiam , Agrippamque fuit IIIvir Antonius : eo enim vieto ab Hirtio , Cassio , & Octavio , Decimoque Bruto in Mutinensi prælio , & fugiente ad Lepidum , ejus uxor , filiique Attici opibus substentati . Nam Atticus difficilimis illis R. P. temporibus tranquillitati studens , Epicurique dogmatis imbutus longe a publicis muneribus , privatus , utriusque factionis amicus vixit ; etsi post feriales proscriptionis tabulas diu latuerit , donec Romam a grato António rerum potito evocatus . Vipsaniam Tiberius , postquam ei perierisset Drusum , gravidam ægro animo dimittere coactus est , Julianque Augusti filiam , Agrippæ viduam ducere , cuius mores improba-

babat , & quicum consuetudinem sub prioribus maritis habuerat . Et quidem Vipsaniam Tiberius miro deperibat amore , pariterque amabatur adeo , ut dimissa prægnans animi ægritudine abortum passa sit , & quam forte fortuna ei obvia facta esset , expalluere , & erubuere ambo , amore veteri reviviscente ; proinde Tiberius indignationem matris Liviæ , Vetricique Augusti metuens , ejus conspectum deinceps vitavit . Vipsaniam repudiataam duxit Afinius Gallus Salonus a Salonis Dalmatiæ Urbe captis , filius Polliois Oratoris , ac Historici , qui Cof. cum Q. Marcio Censorino A. U. C. 719. quem laudat Sen. in declamat. , & Plin. in epist. Gallus filius eum Ciceroni comparat . Hinc Saloninum odio semper prosequutus Tiberius , usque dum damnatus fame vitam finivit ; sponte , an necessitate incertum , ait Tac. 6. Ann. 23. Euseb. in Chron. ait , Afinium Gallum diris suppliciis mactatum anno ante T. Livii mortem . Offensus enim libera

in-

interrogatione in Senatu , in quo de Imperio dividendo , ficto animo agebat Tiberius , & quod Augustus cum numerasset inter Imperium adfectantes , sed imparem ; & demum quod Sejano nimis adhesisset . Moritur Vipsania ex Agrippae filiis suo fato post filii Drusi Ovatiōnem , cui fratres uterinos dedit ex Lips. 3. Ann. 75. Asinium Salonium , Asinium Gallum , qui cum Statilio Corvino in Claudium conjuravit ex Suet. Claud. 13. , Asinium Pollionem Cos. A. U. C. 756. , & Asinium Celestem Cos. sub Caligula ex Plin.

Prima stipendia Tribunus militum in expeditione Cantabrica fecit Tiberius ; deinde in Orientem progressus Tigratem Regno Armeniæ restituit ; signa Crasso adempta a Parthis recepit ; Galliam rexit Principum discordiis , & Barbarorum incursionibus vexatam ; Reticum , Vindelicum , Pannonicum , atque Germanicum bellum feliciter consecit , Germanorumque deditorum quadraginta millia in Galliam

liam transtulit ad ripam Rheni , assignatis habitationibus , agrisque ; quare triumphalibus ornamentis Urbem ingressus . Inde Quæsturam , Præturam , duos Consulatus , Tribuniciam potestatem per quinquennium accepit . In medio honorum & felicitatis cursu , integra valetudine , sed ad senium vergens Urbe secedere statuit , incertum uxorisne , cuius impudicitias nec pati , nec corrigere aut punire valebat , tædio , an adultis Cajo , & Lucio ab Augusto adoptatis , & ad se oculos , animosque trahentibus , exemplo Agrippæ , qui admoto Marcello publicis muneribus Romam reliquit , vixque venia impetrata , quatriduana cibi abstinentia , a Vitrico , & Matre , qui se deseriri querebantur ; relictis uxore , & filio Druso , Ofiæ navim concendit , Rhodumque appulit , ubi fere privatus , parva contentus domo , suburbanoque , sine lictore , aut Viatore , deposita etiam toga , assumptaque pallio , crepidisque græcanicis , expleto Tribuniciæ potestatis quin-

L

quen-

quennio vix Legati dignitatem , exorante Li-
via consequutus , ne privatus omnino sperne-
retur Rhodi . Post ingloriae vita octavum an-
num vix redditum matris precibus a Vitrico
impetravit : longe a muneribus publicis , do-
nec Caius , & Lucius Cæsares vixere , suit ,
quibus post triennium a suo reditu , intra duo-
deviginti mensium spatium extinctis , adoptatus
ab Augusto , jussusque adoptare ipse Germani-
cum fratrius Drusi filium . Rursus ei concessa
Tribunicia potestas per quinquennium ; Ger-
maniaque pacandæ præpositus , remissis ad eum
Parthorum Legatis ; cura inde Illyrici belli ,
quod feliciter confecit , data , triumphumque
sibi decretum , ob cladem Varianam luætiosa
Urbe , distulit , contentus Urbem intrare præ-
textatus , laureatusque . Iterum in Germaniam
missus , collapsam militarem disciplinam resti-
tuit , Germanosque continuit , ac post bien-
nium Romam rediit , triumphavitque profe-
sequentibus Legatis cum triumphalibus orna-
men-

mentis , & priusquam in Capitolium flecteret , e curru descendens Augusti e suggestu pompa spectantis in genua procidit . Prandum dedit mille mensis , congiariumque Populo tricenos nummos viritim . Censor factus censum egit , lustrumque condidit impacto clavo , repetensque Illyricum ex itinere revocatus aduersa Augusti valetudine , & inde morte nunziata , Urbem repetiit , statimque Agrippam posthumum relegatum , & abdicatum interemit . Ferunt , Augustum dixisse , *miserum Populum Romanum sub tam lenti maxillis* ; efferatos enim ejus mores bene introspexerat , perpen- sisque ejus virtutibus civilibus , & militaribus , importunitate , & precibus uxoris successorem sibi designavit ; ni potius successore deterrimo gloriam quæsivit ex Tac. Coacto Tribunicia potestate Senatu , diu cunctari visus est allocutione lacrymis , & singultibus intercepta , quam proinde legendam tradidit Druso filio ; resignata dein Augusti tabulae Signatoribus Senato-

ribus in Curia , reliquis extra signa agnoscen-
tibus , recitatisque per Libertum , quarum ini-
tium : quoniam *sinistra fortuna* *Cajum* , *O-*
Lucium *filios* *michi eripuit* , *Tiberius Cæsar*
mibi ex parte dimidia *O sextante heres esto* ;
cunctationis forsan causa Clementis Agrippæ
Servi conjuratio , de quo in Agrippa posthumo
num. 22. , duplexque seditio Legionum in Il-
lyrico , & Germania : flagitabant illæ Præto-
rianis æquari ; hæ Germanicum ad capeſtendum
Imperium impellebant . Initio Principatus mo-
destiæ varia dedit ſpecimina , at deinde matre
mortua , occidoque Sejano , in omne libidinum ,
crudelitatis , & rapacitatis genus ruit : e Ca-
preis , quo ſeceſſerat , bis Romam repetere desti-
navit , an finxit ? primo uſque ad Naumachiae
hortos , ſecundo uſque ad VII. lapidem , re-
gressusque eſt , nesciturque qua de cauſa ; fe-
runt oſtentio , quod Cadmus ſerpens , quem in
deliciis habebat , ſuaque paſcebat manu , a for-
micis conſumptus eſſet , multitudinem caven-
dam

dam monitum . Stomachi languore in' tressu'
 Asturæ incidit in morbum , quem dissimularis
 in Circæum tendit , castrenibus ludis interfuit ,
 aprumque in arena jaculo transfodit ; at cœfescen-
 te morbo in Misenum vœtus nil de quotidiana
 vita consuetudine prætermittens ; convivia
 enim instaurabat , quumque a Medico Chari-
 cle , cui e convivio discedenti manum osculan-
 dam tradiderat , tentatam sibi venam adverti-
 set , iterum assidere jussit malum dissimulans ,
 conviviumque protraxit ; at ingravescente vi
 morbi ibi obiit octavo & septuagesimo ætatis
 anno , XXIII. Imperii , XVII. Kal. Apriles ,
 Gn. Aceronio Proculo , & C. Pontio Nigro
 Coss. Quidam tabificum ac lentum venenum a
 Caligula datum ; nonnulli pulvinum in os in-
 jeatum P. P. Macronis consilio , & opera scri-
 bunt ; illo enim jam mortuo conclamato , se-
 que post occupatum annulum pro Imperatore
 jam gerente , nunciatum fuit , vivere adhuc ,
 extraustumque annulum requirere . Séneca ait ,

in

in defectione sibi annulum detraxisse, quasi alii-
cui tradere vellet; mox digito rursus aptasse.
Morte ejus adeo latatus est Populus Romanus,
ut bacchans per Urbem discurreret, aliis in
Tiberim projiciendum, aliis uncos, & gemina-
rias minantibus; verum cadaver sine tumultu
Romam adlatum a militibus publico funere
crematum, sepultumque.

¶(XXVII)¶

TIBERIOLUS.

TIBERIOLUS fere infans obiit Aquilejæ ex
Julia natus.

¶(XXVIII)¶

DRUSUS MINOR.

DRUSUS minor Tiberii ex Vipsania Agrippi-
na filius, Tribuniciaæ potestatis consors factus
a patre, quum jam sex & triginta esset anno-
rum

rum ex Tac. 3. Ann. 56. Livillam Drusi majoris, & Antoniae minoris filiam duxit, cuius fraude, impellente Sejano adultero, opera Eudemii Medici aequo adulteri, Lygdi Spadonis manu propinato veneno sublatus est. Post octo annos haec detexit Apicata Sejani uxor, jam antea viri domo pulsa, postquam tres ei pererat liberos ex Dion. lib. 58., Plin. lib. 29. cap. 1., & Tac. 4. Ann. 8. Et quidem ambitionis vento velificans Sejanus jamdudum Imperium affectabat; Tiberii gratia pollens, potentiaque nixus traxerat jam ad se militum animos, Senatorumque, cæcutiente, & insurdescente, cuncta ceteroqui lynceis rimante oculis Tiberio, etiam ad Drusi filii querelas, communes illi futuros cum Drusorum familia nepotes; quum jam Sejani filia desponsa esset Druso Claudi filio, qui Pompejis admodum juvenis hianti ore excepto pyro suffocatus. Cur Lipsius guttam aliquam Lethes gustasse audacter nimis dicit Tacitum, quod biennio

ante

ante Drusi hujus mortem ; ille alter Drusus pyro fuerit suffocatus ; proinde Sejano nepotes communes nasci non potuisse : at biennio ante fuit haec querela , nondum illo extinto , initis jam cum Sejani filia sponsalibus : obloqui par erat , Drusorum Claudiorum familiae inseri municipalem Equitem ; cur morientis Drusi , aut paulo ante nuperam fingit hanc querelam Lipsius , Druso altero jam pyro suffocato ? Male ergo oblivionis reus traducitur a Lips. Tacitus , & nihil opus evolvere scrinia ad illum defendendum , & recurrere ad Zonar. Ieyem Historicum , qui Julianam Drusi filiam Sejano despontam ait , quam ipse tamen confundit cum Livia Drusi majoris filia , minori nupta , quam mortuo viro Druso minore Tiberii filio , Sejanus quæsivit , nec obtinuit , ambigue Tiberio respondentे , Sejani ambitioni calcar addiderat recens ita in Drusum , qui in jurgio quodam in Sejanum manus intenderat , O contra tendentis os verberaverat , ait

Tac.

Tac. At Zonar. , & Dion. Drusum a Sejano verberatum , quibus filius Vetranius Taciti locum emendat , O' hic , nempe Sejanus , *Drusus* . Qui credi possit , eo temeritatis , & intemperantiae Sejanum prorupisse , ut Imperatoris unicum filium , quadraginta ferme annorum , Tribunicia potestate munitum , promptum ad verbera , & pugnos , adeo ut Castor palam audiret , præferocique animo , verberaret , hocque impune ? Si Sejanus irritatus recenti injuria ex ipso Tac. ipse injuriam verberum passus . Vulgi rumorem refert , refutatque Tacitus ipse , ceteroqui atrociora feligens , quod Tiberius a Sejano monitus filium Drusum cavere , quod parasset venenum primo poculo illi propinandum ; quumque in mensa Tiberio oblatum , & ab hoc Druso filio cefsum , Drusus bibt alacriter metu , aut pudore : inverosimillimum prorsus , patrem experiri adeo periculose voluisse venenum unico in filio ; inquisivisset prius more suo in complices , me-

M di-

dicum, domesticosque Drusi exquisitis tortos tormentis. Drusus crudelitate etiam notatus; cruentorum spectaculorum etiam domi, & in privatis hortis studio, quod ipse pater arguerat, delectabatur ex Dion. & Tac. 3. Ann. 33. quum diem editionibus, noctem conviviis traheret. Male in vulgatis legitur *ædificationibus*; nusquam Drusiani *ædificii* monumentum, & quis Principi vitio vertat *ædificandi* studium? Ex eo acuti gladii Drusiani dicti; mos enim priusquam paria committerentur, ut sicæ, quibus pugnantes usuri, editori exhiberentur, satiæ essent acutæ, æqualesque longitudine, & acumine; volebat enim Drusus acutas, utque magis ferirent, pluresque gladiatores mactarentur. M. Antonius IIIvir liebetes, obtusasque, quippe qui lenissimi ingenii.

TIBERIUS CUM GEMELLO.

GEMELLORUM Tiberiorum ortu maxima affectus Tiberius Avus lætitia , quod rarum etiam in privatis , rarissimum in Principum familiis , geminos nasci mares , ut lætatus M. Antonius IIIvir Cleopatræ geminorum partu Extat in Museo Jannucii nuntius habens in una parte caput Drusi cum epigraphe *Druſus Cæſar Tib. Aug. F. Divi Aug. N.* , & in altera duo infantium capita ex duobus Cornucopiae capitibus prorumpentia cum caduceo , inscriptumque S. C.

Dum hæc scriberem , Romæ in Augusti Mausoleo cippus Tiburtini lapidis erutus cum hac inscriptione

Tib. Cæſar

Druſi F.

Hic ſitus eſt.

Certe a Caligula immisso Tribuno , quum nondum ex ephebis excessisset , occisus ; post-

M 2 quam,

quam , die quo virilem togam assumpsit , adoptavit , Principemque Juventutis appellavit ; aut ex Philone , ut se occideret jussus , Tribunum interrogavit stricto trementi manu pugione , quae parte ferire deberet . At dubito , an hoc sit verum ; si enim natus Tiberius gemellus ex Tac. 2. Ann. Coss. M. Junio Silano , & C. Norbano Flacco , annus decimus octavus fluebat , nec juvenis annorum octodecim inepte adeo Tribunum interrogasset . Hic fere a Tiberio avo præteritus , quod ex Druso filio non conceptum crederet ob matris Livillæ impudicissimos mores , quod ego primus adverto ; proximior , quippe qui nepos ex filio naturali Druso , quam Caligula , qui nepos ex adoptivo Germanico ; notumque Vatinianum Tiberii odium in Germanicum , Agrippinam , Drusum , Neronemque , quos beneficiis , maleficiis , serro , fame , carceris pædore absumpsit . Fabulam subolet , a Tiberio sorti Imperii successionem commissam inter hunc , & C. Caligulam ,

lam, ut qui primus cubiculum ingrederetur,
successor esset.

Alter gemellus, cuius nomen ignoro, obie-
rat puer; vivebat certe quum tribuniciam Dru-
so potestatem peteret Tiberius in Senatu; ait
enim tres ei filios esse ex Tac. 3. Ann. 56.
quum autem ait 6. Ann. 46. Tiberium, paullo
ante mortem, minorem ex nepotibus comple-
xum, intelligendus respectu Caligulae nepotis
etiam ex adoptivo filio Germanico, non al-
terius gemelli jam mortui.

«(XXX)»

JULIA.

JULIA nupsit Neroni Germanici, & Agrippi-
nae filio fame a Tiberio necato; inde Rubel-
lio Plancio, vel Plauto ex Lipf.: male in Tac.
legitur Blando, cuius avus Equestris ordinis
Tibure; cæterum homo in Rep. novus.

XXXI

RUBELLIO PLAUTUS.

RUBELLIO Plancus, vel Plautus filius accusata Agrippina Neronis matre ab Arimeto subornato a Junia Silana, quod nuptias contrahere vellet cum eo, illumque de Cæsarum sanguine, excluso Nerone, ad Imperium evehere, quum Agrippina fuerit absoluta, aëta in exilium Silana, occisusque Arimetus, in Asiam voluntario forsan exilio, ut ibi obscurus procul negotiis viveret, se contulit; at per tabellarios paullo post monitus a Liberto, & Socero Antistio, ut sibi caveret, fugaque vita suæ provideret, Cærano Græco, & Musonio Thusco suadentibus, præstare mortem, quam trepidam vitam, dum deliberat, nudusque corpus exercet, trucidatur a Centurione a Nero submissio, allatumque Romam caput, ut conspiceret Nero; *eat nunc, inquit, mater mea, O illum decudetur.* De hoc Juv.

... *Tecum est mihi, Plaute Rubelli.*

XXXII

••• XXXII •••

NERO, DRUSUS, ET TRES INFANTES.

NERO, & Drusus optimæ indolis Juvenes a Senatu Tiberii, matrique Liviæ vestigiis inherente, ut Augusti progenies penitus extingueretur, hostes judicati, in custodiaque habitati, fame etiam extinti. Nero in Pontia, ni potius ad voluntariam mortem adactus, quum Carnifex continue tanquam a Senatu hosti judicato uncum, laqueumque ostentaret. Drusus in Palatii ima parte, ita ut tomento famem sedare tentaverit. Nero Julianam Tiberii ex Druso neptem sexto gradu agnatam duxit; deponsa ei fuerat filia Q. Caecilii Metelli Cretici, Syriaque tum Praefecti Cos. cum Licinio Nerva A. U. C. 760. cui amoto suffectus Piso, qui cum Plancina uxore mortis Germanici reus, mortem sibi consivit; uxor tuta Liviæ patrocinio. Emendandus Tac. quum illam desponsam Neroni *vetusissimo* Germanici liberorum

ait,

ait, ubi legendum *venustissimo*. Drusus Aemiliam Lepidam distinctam ab Augusti pronepte: atque ita de Germanici maribus solus Caius cognomento Caligula malo Reip., & Pop. Rom. superstes.

Litteraria ex Ephemeride Romana Jul. 1777.
novimus, in campo Martio ad ripas Tiberis
in Augusti Mausoleo detectam ustrinam trium
Germanici infantium tribus Tiburtini lapidis
effossis cippis inscriptis.

C. Cæsar

Germanici F.

Hic crematus est.

Tib. Cæsar

Germanici F.

Hic crematus est.

ar

Germanici F.

Hic crematus est.

Cæ.

Cajus, cuius prænomen in fratre Caligula renovatum est, litteratis notus, referente Suet. insignis festivitatis puellum fuisse, mortuumque dedicatum sub Cupidinis forma a Proavia Livia in Capitolinæ Veneris Templo, altera imagine in cubiculo reposita, quam Proavus Augustus, quoties domo prodiret, osculabatur. Tertiū nomen supplendum Drusus, aut Nero Cæsar, nullus dubito, quæ nomina frequentia in Claudia familia. Sex ergo superstites filios reliquit Germanicus, Drusum, Neronem, Ca-jum, Agrippinam, Drusillam, Julianaque Li-villam. At Tac. 2. Ann. 41. in curru triumphali Germanici, quum de Germanis triumphavit, filios quinque viros ait; nondum na-ta tum Julia Livilla filiarum ultima, quæ Lesbi, quum Germanicus in Orientem post triumphum pergeret, edita ex eod. Tac. 2. Ann. 54.

Si quæras, cur Cæsaris nomen a Germanico non usurpatum in tribus ustrinparum inscriptio-

nibus, forsitan Cæsaribus tribus infantibus non
vixum idem nomen iterare.

¶ XXXIII ¶

LIVILLA JULIA.

LIVILLA Julia sororum ultima, nata Lesbi,
Patre, ac Tiberio Coss., a fratre Caligula cor-
rupta, atque in Pontiam relegata, conjuratio-
nis, & adulterii cum Agrippina sorore accu-
sata, patesfactis earum amatoriis epistolis, de-
dicatisque Jovi ulti or pugionibus, quod earum
conjunctionem ipse evasisset; a Claudio Imper-
rium adepto ab exilio revocata, recuperatis
paternis bonis, quibus a Caligula spoliata:
nupsit M. Vinicio, procurante Tiberio ex Tac.
6. Ann. 15. ni mavis Virtucio ex Cadibus o-
riundo, cuius avus Marcus Coss. A. U. C. 735.
pater Publius Coss. A. U. C. 755. cui Vell. Pa-
terc. Historias dedicat. Verum iterum a Clau-
dio,

dio, instigante Messalina ob quandam formæ
æmulationem relegata, adulterii cum Seneca
rea, demumque necata. Vinicius a Messalina
amoris repulsam passa veneno sublatus, Seneca
in Corsicam relegatus, cujus memorie, et si
intercedente Agrippina ad erudiendum Nero-
nem Romam revocati, adeo tenaciter injuria
hæsit, ut post mortem Claudii ultus sit festi-
vissima opella, Apocolocyntosi in Claudiū.
Ad hanc pertinere inscriptionem in utna cine-
raria alabastrina trium spithamarum alta, dua-
rum diametro in ventre pro certo habeo.

Livilla

Germanici

Hic sita est.

Supple Cæsaris filia. Male auctor Ephem. ad
Livillam Germanici sororē, Drusi minoris
uxorem, Tiberisque nuntum; nam Drusus ma-
jor Pater, et si ob Germanos victos Germani-
cus dictus, nunquam tamen Cæsar, uti Ger-
manicus filius adoptatus a Tiberio, & info-

lenti formula suppleretur Cæsaris sotor.

•(XXXIV)•

DRUSILLA.

DRUSILLA a fratre Caligula corrupta fere impubes cum Agrippina, & Livilla Julia; a Tiberio collocata Cassio Longino, a quo rapta, uxoris loco a fratre Caligula palam in Palatio habita, ab eoque ægro heres instituta ex Suet. ; at mortuam abortu procurato, dolori impar Divam effecit Veneris nomine, habituque ex Dion. lib. 59. Ad eam refero inscriptionem:

Veneri Cælesti Iacrum

Nummia C. F. Dorcas

S. P. P. C.

Ex eadém procreatam filiam corruptit nefario concubitu Caligula, referente Eutropio; quod mirum: vix enim ipse pubes eam generare debuit,

buit, & sere impuberem corrumpere; nam vi-
cesimum nonum non explevit annum Caligula.

XXXV

AGRIPPINA.

AGRIPPINA sororum prima a teneris ungu-
culis in domo licet castissimæ Matronæ Aviæ
Antoniæ educata, in contubernio Caligulæ fra-
tris pollutâ cum duabus sororibus, quas omnes
inde exoletis suis concessit.

Procurante Tiberio, Coss. Ap. Junio Silano,
& Nerva, Gn. Domitio Germanici sobrino
(nati enim ex duabus sororibus Antoniis) de-
testabili viro nupta, ex quo detestabiliorum
Neronem genuit. Cum multis adultera, quos
inter Tigellinus, ob id exilio multatus, &
Lepidus sobrinus, quicum novas res contra
Caligulam fratrem moliri accusata, Lepidus
occisus, & ipsa infami poena notata, ut sup.

in

in Lepido; demumque in Insulam cum sorore Livilla Julia relegata, occupata Domitii, cui primo nupta, hereditate, quam tamen ab exilio revocata a Patruo Claudio recuperavit. Galbae, qui postea Imperator magnæ estimacionis, viro nubere tentavit, ut res novas moliari posset; cumque ejus socrus ob id ad femineum bellum unguibus ventum; at illecebris aures ille obstruxit, & impune hoc ei fuit sub imperio Claudii, & Neronis, quum omnia pro libitu Agrippina regeret. Nupsit inde Crispo Passieno Senatori ditissimo, cuius opulentissima hæreditate ditata est, accelerata, ut fama, veneno ejus morte. Illæsus hic, quod portento simile, a Tiberio, & Caligula libertatem, & dignitatem servaverat; alloquens enim Tiberium in Senatu incepit orationem: *P.C., O tu Tib. Cæsar.* Quum aliquando a Caligula, qui Drusillam sororem uxoris loco palam in Palatio habebat, interrogaretur, an & ipse amaret sororem suam? nec abnuendo, nec annuen-

nuendo , celeri mentis acumine periculum vietavit , non adhuc , respondens . Nupsit tertio Claudio Patruo , factō tamen S. C. quo venia tali conjugio data , ut fusius in Claud. num. 46.

Neronem filium ad Imperium eveyxit ob ejus adoptionēm a Vitrico Claudio : ambitiosissima mulier , nec omnino a libidine abhorrens , sed quum illa ambitioni posset servire . Ferunt , quod quum ei prædictum a Chaldæo esset , filium Neronem regnaturum , sed ipsam occisurum ; occidat , respondit , dum imperes ; quod evenit Aniceti opera , ut fusius in Neron. num. 37. Quam autem ex tribus sororibus duxerit Quintilius Varus , nescio , quum Sen. i. controv. 3. dicat ; Declamaverat apud illum hanc controversiam Varus Quintilius sum Germanici gener , O' prætextatus ; idem forsan , ac filius Claudiæ Pulchrae , accusatus a Domitio Afro , qui matrem accusaverat , de quo Tac. 4. Ann. 66.

EX XXXVI)

CALIGULA.

CALIGULA natus pridie Kal. Septemb. A.U.C. 764. Coss. Germanico patre, & C. Fontejo Capitone in castris hibernis; alii natum volunt Treviris in Vico Ambiatino ad confluentes Rheni, & Mosellæ, ubi aræ teste Plin.: Jun. inscriptæ ob *Agrippinae puerperium*; Tibure alii, alii Antii, quod frequentavit, quoque mirifice delectatus, tanquam natali solo, eoque sedem transferre meditatus est. A caligis militaribus, quibus infans utebatur diminutivo nomine vocatus. De eo Poeta Syncronus.

*In castris genitus, patriis nutritus in armis
Jam designati Principis omen erat.
Educatus primo a Proavia Livia, inde ab Avia Antonia, quam mortuam prætextatus pro rotis laudavit. Vicefimo ætatis anno Capreas a Ti-*

a Tiberio Patruo magno accitus , ubi eodem die togam virilem sumpsit , & barbam posuit . Vitia privatus , etiam initio Principatus , adeo occultavit , ut omnes falleret , omnesque obsequio prosequebatur , tentatusque sive infidiis , sive futilitate , aut etiam candore aliquorum ad querelam propellentium , quasi obliterate suorum misero casu hiscere nunquam auditus , dictumque de eo , nec servum meliorem , nec dominum pejorem : sagacissimo tamen seni Tiberio aliquid tetri odoris suboluit ; naturam enim quandoque prodebat , quum animadversionibus , pœnisque reorum cupidissime interesset , suppliciisque delectaretur , ganeas , & lupanaria capillamento , & veste longa tectus nocte obiret ; ferturque dixisse , Caligulam extio suo , omniumque vivere , & natricem se alere Populo , & Phaetonem orbi terrarum . Privatus uxorem habuit Juniam Claudillam filiam M. Junii Silani , quem postea occidit , non jam Augusti abnepotis , ut aliqui ad Cro-

O

no-

nologiam oculos non intendentibus; tunc enim M. Junius Silanus Augusti abnepos vix adolescentis, filiamque nubilem habere nequibat.

Illa in puerperio mortua, amare finxit Enniam Macronis Praefecti Praetorio uxorem, ut eorum opera se in Tiberii gratiam insinuaret, successorque Imperii designaretur. Principatus initio bonus Princeps audivit etiam a peregrinis, ipso Artabano Parthorum Rege, qui odium, & contemptum Tiberii professus, ultra ad Legati colloquium, vadato Euphrate, venit, Aquilasque Romanas, Cæsarumque imagines adoravit. Acceptissimus militibus, quorum plerique ulnis exceperant infantem, Populoque memoria Germanici patris, & miseratione afflictae domus. Lugens habitu pullo Tiberii funus prosequens Urbem intravit. Tiberium concione laudatum magnifico mausoleo tumulavit; Pandatariam, & Pontiam procelloso mari, ut magis pietas emineret, navigavit ad fratris, matrifquo cineres colligendos, & ipse in Mau-

fo-

soleum urnam intulit. Extat urna Romæ a
Caligula inscripta

Offa

Neronis Cæsaris

Germanici Cæsaris F.

Divi Augusti Pron.

Augustalis Quæstoris.

Tacendo Tiberii Nepotis, quod non tacet His-
paniensis de eodem.

Neroni Cæsari

Germanici F.

Tiberii Augusti Nepoti

Divi Augusti Prænepoti

Flamini Augustali Sodali.

Tiberium gemellum Tiberii ex Druso nepo.
tem adoptavit eodem die, quo virilēm togam
ille assumpsit, Principemque Juventutis adpel-
lavit; quem tamen non multo post occidit.
V. Lips. 3. Ann. 36. Damnatos multos resti-
tuit; delatoribus aures obstruxit, commenta-
riosque ad matris, fratribusque caussas pertinen-

O 2 tes

tes nec lectos cremavit ; recipere noluit libel-
lum , in quo insidiaz in ejus caput denuncia-
bantur , ajens , *se nulli invisum* ; Spintrias
Urbe submovit , vix exoratus , ne Tiberi mer-
geret . Reliqua abolita , centesima auctionum
Italiae remissa , legata Liviae testamento a Ti-
berio non soluta perfolvit : Hæc optimi Prin-
cipis specimina ; proinde aureus clypeus , quem
quotannis certo die Collegia Sacerdotum Se-
natū prosequente in Capitolium ferrent , nobi-
libus pueris , & puellis ejus laudes canentibus ,
decretus , statutumque , ut dies inaugurationis
Palilia vocarentur , quasi rursus condita Urbe ;
at five Cæsoniæ philtro , five alia de caussa
non solum in pessimum degeneravit , sed & in
monstrum crudelitatis , libidinumque , reda-
ctusque ad insaniam . Memorabile ejus votum ;
*Utinam Pop. Rom. unam haberet cervicem ,
ut uno eam truncare possem i'ctu.*

Agrippæ ignobilitatem perosus , ejus nepos
credi noluit , genitumque se nefario Augusti

cum filia concubirū: Divinos affectavit honores, Olympio Jovi capite dempto suum impo-
suit, interque Castorem, & Pollucem adorari
voluit, dicique Jovis Latialis; sacrificia sibi
instituit, immolatæque hostiæ; fulgentem Lu-
nam ad suos amplexus invitabat, cum Capito-
lino Joye sermones serebat, modo in ejus au-
res insulurrans, modo suas præbens, deven-
tumque aliquando ad jurgia, & minas; eoque
infamiaæ devenit, ut Incitatum equum Cof.
designaverit. Nondum revoluto anno immen-
sam pecuniæ quantitatem a Tiberio relictam
tanquam gurges absorbuit, & ad rapinas ani-
mum convertit, calumniis plerumque divites
spoliens, quandoque nullo colore. Ridiculum
quod Aponio accidit Saturnino; eo enim dor-
miente, ac proinde capite nutante in quadam
auctiōne, licitandi finis factus non est, nisi au-
cto ejus quasi annuentis nomine precio trede-
cim Gladiatorum ad nonages H. S. nisi error
sit in Suet. conficitur summa 225000. quam

fol-

solvere damnatus, nec solvendo fait par, venditis etiam omnibus bonis. Tandem in baccantem conjuratum est Chærea duce, & Cornelio Sabino; occisusque IX. Kal. Februarias A. U. C. 793. hora intra septimam & nonam, percussus primum a Chærea cæsim a tergo, punctum a Sabino in pectore trajectus, confususque demum triginta vulneribus, clamantibus conjuratis *repete*, postquam vixisset novem & viginti annis, regnasset quatriennio non integro. Lecticarii, Germanique corporis custodes ad primum impetum accurrentes aliquot conjuratorum interierunt. Cadaver in Lamianos hortos asportatum, tumultuarioque rogo semiambustum, levi cespite testum, inde a sotribus ab exilio revocatis crematum, magnaque tumulatum pompa. Hortorum custodes spectrorum apparitionibus nocturnis territi, domusque, in qua occubuit, Lemuribus noctu apparentibus funesta, donec igne absumpta.

Ultra incestum amorem, Pyramusque, sui

se-

seculi Thaidem , quæ in Palatio lupanar , im-
pudicitæque scholam aperuerat celebris lena ,
Imperator duxit Liviam Orestillam , quam
Calpurnio Pisoni desponsam invitatus ad nu-
ptias fibi addixit , addens , hoc Romuli , &
Augusti exemplo fecisse ; verum levibus de
caussis repudiavit , & inde relegavit , quod fa-
miliare colloquium cum priore viro Pisone ha-
buisset : inde Lolliam Paullinam , Avi Lollii ,
de quo in art. L. & C. Cæsarum , pingui here-
ditate ex Provinciarum spoliis ditissimam . Lol-
lia nupta erat Manlio Regulo Macedoniæ Gu-
bernatori , inde a Caligula vocata pulcritudinis
fama , sed hanc statim repudiavit . Hæc immen-
sæ divitiis Romæ enituït , & forma usque ad
Claudii tempora , cuius nuptias , occisa Messa-
lina , ambivit , nitente Calisto , ob id postea
Agrippinæ jussu occisa , ab ipso Claudio in Se-
natu superstitionis , & fortilegii crimine accu-
sata , inque exilium missa , occupatis ejus bo-
nis . Ferunt , Agrippinam ejus caput fibi ex-

hi-

hibitum barbara curiositate recognovisse , im-
misso in os digito , ut dentes , in quibus si-
gnum aliquod , tangeret . Cæsoniæ demum non
justæ uxori adeo tenaciter adhæsit , ut credi-
tum , magicis incantationibus , & philtoris ferum
delinitum animum ; unde Juv.

*Et furere incipiat , ut avunculus ille Ne-
ronis ,*

*Cui totam tremuli frontem Cæsonia pulli
Infundit*

Hippomanes nempe , de quo Virg.

..... *Equæ de fronte revulsus ,*

Et matri præreptus amor

De quo bene longam , & doctam dissertationem Balæi legere est in fine sui Lexici . In amoris æstu dicere solebat , se tormentis , & fidiculis noscere velle , cur eam tantopere amaret . Inter blanditias , amorisque illecebras ejus amplectens collum , palpanque ajebat ; o pul-
cram cervicem ! statim ac jussero , demetur .

Filia fuit Orphiti , & Vestiliæ octimestri par-
tu

tu edita , quum ejus fratres editi sint , unus septimo , undecimo alter mense . Virum habuerat , cui tres peperat filios ; justam postea uxorem , Augustamque dixit , quum peperit ei semellam vocatam Drusillam . Hac nata adeo laetatus est Caligula , ut credi vix possit . Palladi , tamquam a se , & Jove , incertum utro nobiliore , conceptam , educandam tradidit in Templo , proque ejus dote stipem ab amicis ante fores aperta vola accepit . Haec jam lactans crudelitatis specimen dabat , morsu , unguibusque non solum adstantes , sed nutricem ipsam petens , laniando genas , capillosque vellendo . post cædem Caligulæ , occisa matre Cæsonia plorante viri mortem , a Lupo parieti allisa .

NERO IMP.

NERO natus est Antii XVIII. Kal. Januar.

P

A.U.

A. U. C. 790. ex oriente sole, primo anno Imperii Caligulae, pedibus ante, die lustrico: Caligula Claudi Patrui nomen indidit per jocum; nam tum Claudius ludibrio in Aula omnibus erat, nomen aspernante matre Agrippina. Triinus Patrem amisit, heres ex triente, neque hunc integrum accepit, occupatis a Caligula sere omnibus paternis bonis, & relegata etiam matre. Apud Lepidam amitam educatus est sub duobus Pædagogis, saltatore, atque tonfore. Mortuo Caligula, Imperiumque adepto Claudio, paternam hereditatem recuperavit, & revocata ab exilio Agrippina, quæ secundo nupsit Crispo Passieno, paulloque post pingui Vitrici ditatus est hereditate, floruitque cum matre Claudi gratia, adeo ut percrebuerit fama, meridianem ab immisis a Messalina percussoribus petitum, illosque absterritos viso Dracone custode, cuius exuviae sub cervicali repertæ: has in armillis aureis clausas matre jubente in brachio gestavit, abjecitque grandis na-

natu, frustraque requisivit imminente morte. Postquam, occisa Messalina, Agrippinam duxit Claudius adoptavit decimo octavo anno ait Suet.: Lipf. emendat duodecimo; sublatoque veneno Claudio, nulla ratione habita Britannici ejus filii naturalis, Imperium adeptus. Omnium crudelissimus fuit, humanique generis monstrum, si primum excipias quinquennium, quo optimum egit Principem, adeo ut in adagium abierit, ab ipso etiam Trajanus usurpatum, *primum Neronis quinquennium*.

Juvenili Attidis Libertæ amore primum a recta via aberravit: Uxorem Octaviam, Poppeæ amore repudiatam, falso adulterii accusatam relegavit, occidique paullo post mandavit.

Fratrem adoptivum, conjunctissimumque sanguine Britannicum fustulit, a Locusta preparato veneno: duodecimo post Octaviae divertium die duxit Poppeam Sabinam Quæstore patre natam, & nuptam Rufo Crispino Equiti Romano, quam enixe amavit, genuitque ex ea

P 2 filiam

filiam Claudiam , infantem mortuam ; illam tamen calcis iectu secundo gravidam , ægramque , quod ex aurigatione sero revertisset objurgantem occidit , ejusque filium suum privignum Crispinum Rufinum impuberem , quod Imperium & Ducatum inter pueros gereret ludendo , mergendum mari dum piscaretur , ipsius servis mandavit . Statilia Messalina tercia uxor , occiso ejus viro Attio Vestino tum Cos. Nutricis filium Ægypti Procuratorem , quod balneis pro se extructis lavisset , relegavit . Senecam Præceptorem commicatum sæpe petentem , immensisque bonis cedentem serio , postquam jurasset , nunquam se ei nociturum , periturumque potius , ad voluntariam impulit mortem seftis venis in balneo . Burro Prætorii Præfecto remedium ad fauces petenti toxicum misit : Libertos omnes adoptionis , dominatio- nisque suæ fautores senes , ditesque veneno , ferrove sustulit , aut ad voluntariam mortem adegit . Antoniam Claudii filiam ex Ælia Pe- ti-

tina , quod docta Octaviae , & Poppae exemplo , ipsi nubere detrectasset , occidit . Matri Agrippinae , cui Imperium debebat , textis insidiis vitam adimere veneno clam tentavit , adversus quod antidoto se præmunierat ; Aniceti inde Liberti opera navigium quoddam milio artificio compactum , quod dissueretur medio in mari , illamque navigantem oppimeret , fieri curayit ; neque hoc successit ; leviter enim contusa enatando , remis occisa Ageronia perdissequa , quæ Dominam mentita , opem a nauis rogabat , Bajas appulit ; ubi demum confodi jussit ab eodem Aniceto , reamque coniurationis apud Senatum traduxit , quasi cum pugione Agerinum ad se obtruncandum misisset ; pugionem enim ante pedes Neronis ejus assecata , quasi e veste Agerini alloquentis pro matre cadentem abjecerunt . Ferunt , voluisse videre matrem mortuam , nudamque , & lavavisse formam .

Vix excusso mattis tam duro jugo , defec-

runt

runt omnes exercitus post Galbam in Hispania, Senatusque hostem judicavit. Defectionibus ei prandenti nunciatis litteras disserpsit, mensam subvertit, scyphosque quos Homericos a cælatura Homeri Catminum appellabat, parieti allisit, sumptaque pyxide aurea, ubi conditum venenum a Locusta præparatum, ad hortos transiit Servilianos, incertus animi quid ageret, classe ne ad Parthos pergeret, an ad Galbam supplex iret, an Quirites in sui misericordiam flecteret, Ægypti Præfectura contentus; scripta etiam oratione, quæ postea inventa fuit in ejus scrinio. Deliberatione in sequentem diem remissa, nocte feralibus informniis excitatus, quum se ab omnibus deseratum vidisset, statione præsertim militum, & nullus amicorum fores pulsanti aperiret, nec inventa pyxide veneni, Spicillumque Mirmillonem, aliumve percussorem requireret, & nemo responderet; ergo ego, ait, *nec amicum, nec inimicum habeo.* In Tiberim se præcipi-

tare

tare tentavit; verum mutato consilio, Phaontis Suburbanum IV. M. P. distans inter Salarium, & Nomentanam viam petere festinavit, ut erat tunicatus, nudoque pede, obsoleta pænula induit se, faciemque sudario texit, canteriumque adscendit Phaonte, Sporo, duobusque aliis comitantibus, territusque adverso fulmine, terræque motu, proximorumque castrorum militaribus vocibus Galbam adclamantibus, sciscitansque a quodam obvio, quid Romæ de Nerone esset, eoque respondentem; *Ohi Neronem persequuntur*, per devia ad Suburbanum pervenit, dimissisque equis, per posticum ingreditur, & adhortante Phaonte, ut cryptam egesta cavea intraret, negavit, se vivum sub terram iturum, sitiensque hausta cavis manibus e lacuna aqua; *en decocta Neronis* ait; suspirans demum in cellam receptus, tepidae aliquantum bibit, panem sordidum adspersatus; scrobem inde ad sui corporis modulum, aquamque, ac ligna curando cadaveri

con-

conferri , statimque cremari , ne cui corporis sui potestas fieret , mandavit , identidem dictans , *qualis artifex pereo !* exerensque duos pugiones vagina aciem tentavit , recondiditque , nondum fatalem horam adesse ajens : modo Sporum , ut flere inciperet , modo alias , ut ad mortem capessendam exemplo præirent , hor tabatur , segnitem suam increpando his ver bis , *vivo surpiser ;* at audiens militum stre pitum recitato Homeri versu Iliad. X.

E quorum mihi velocium sonitus aures ferit.

ferrum jugulo adegit , juvante Epaphrodito a libellis : semianimis irrumpenti Centurioni , pa nula ad vulnus apposita , in auxilium venisse simulanti respondit ; sero : & hæc est fides ? defecitque apertis & rigentibus oculis ad hor rorem adstantium IV. Id. Jan. A. U. C. DCCC. , regnavitque tredecim annis . Crematus , funeratusque est permittente Julio Galbae Liberto , reliquiasque Alexandra , & Euloge nutrix , &

Aste

Acte concubina Domitiorum monumento considerunt in Campo Martio.

¶ XXXVIII) 30

VARILIA, VEL FARILIA.

VARILIAM, vel Fariliam Æolico digamma-te, Augusti sororis neptem vocat Tac. 2. Ann. 50. Gronov. credit, alteram Marcellam Apulejo nupsisse, & Variliam genuisse, quo Lips. 2. Ann. 50. inclinat. Caius lib. 55. Sex. Apulejum Cos. ultimo Augusti anno Augusti cognatum vocat; qui Fariliæ frater statui debet hac hypothesi; Pater enim Augusti adfinis, non cognatus: si vero dicamus, Octaviam alteram Apulejo nupsisse, quod mihi videtur, Cos. Apulejum patrem Fariliæ statui debere, ut Cos. cognatus sit Augusti, & tempus consularis ætatis constet. Hæc majestatis accusata, quod probrosis sermonibus Augustum, Liviam,

Q

Ti-

Tiberiumque incessisset , & adulterii cum Manlio ; at primo crimine absoluta , secundo damnata , deprecante Tiberio graviorem poenam , & propinquis tradita , ut ultra ducentissimum lapidem removeretur more majorum . Adultero Manlio Africa , & Italia interdictæ .

EX XXXIX

M. ANTONIUS , ET OCTAVIÆ .

ANTONIORUM gens ex Plut. ab Antone Herculis filio originem trahere jactabat ; hinc Augustus lepide ad Marcum IIIvirum ait ; *adopraeset se C. Cæsar , si scivisset , æquo animo Heraclidem ad Æneades transfigurum.* Antoniae duæ sunt familiæ , patria una Merendarum , quorum unus IIIvir A. D. cum Ap. Claudio in exilium publicatis bonis actus , alter Tribunus Mil. A. U. C. 333. Plebeja altera , clarius duobus Magistris Equitum , sex Consulatibus , Censura , tribus triumphis ; demum Mar-

Marci IIIviratu R. P. C. cum Octavio , & Lepido . Hæc numquam cognomine usa . IIIvir Marcus magnus certe vir militia , togaque ; at intemperantia , & luxuria enormissima ex Plin. Libellum edidit , quo ebrietatem , quam profitebatur , extollit ; & ejus imago graphice picta in Antonianis , ut primo vocatae in Antonium orationes Ciceronis ; Atticus inde auctor , ut Philippicæ vocarentur , Demosthenicarum in Philippum Macedonem nomine : at caro auctori confiterunt ; proscriptus enim fuit , ut fusius in L. Cesare num. 13. necatusque a cliente , quem in capitali defenderat judicio , Popilio Lænate . Rodebant Antonii cor & aliæ odii caussæ ; quod Vitricum Cornelium Lentulum Suram cum Catilina conjurantem Cicero Cos. necasset , folles præsertim agitante Fulvia Antonii uxore , quæ a Clodio primo viro in Ciceronem odium hauserat ; nam levis ea caussa , & antiqua quod Curionem juvenem ab ejus latere divellere tentaverit , data conditione , quod pa-

ter solveret ingentem summam creditoribus Antonii , pro qua Curio intercesserat ; at ea soluta non divulxit ; imo postea arctiori foedere juncti , magisque C. Cæsari adhaerentes civilis belli classicum cecinere , seque , Patriamque perdidere . Curio enim pro Cæsare pugnans in Africa occisus ; Antonii tragicam mortem mox videbimus .

Avum habuit celeerrimum Oratorem Sylanarum partium ; proinde Mario jubente necatum , caputque rostris affixum , intercedentibus frustra tot Amicis , Clientibusque , quibus omnibus respondit ruditer uno verbo Matrius , *moriatur* .

Patrem inglorium virum vix Prætura functum , demandataque annonæ cura , in qua malis amicorum consiliis , non suo vitio Provinciales vexavit , concusssitque ; quumque in Cretenses classem parasset , magisque catenis ; quibus eos quasi deditos vinciret , quam armis , militibusque , quibus domaret , onerasset , infeli-

lici eventu vicitus a Cretensibus, exibilatusque angore animi moritur. De eo Sall. in fragm. *perdendæ pecuniae genitus, vacuusque curis, nisi instantibus.* Narraturque, quod Julia uxor nec parvum peculium ei p[er]mittebat, ut p[er]tent[em] pecuniam mutuam quodam amico, scyphum argenteum clam uxore subripuerit, amicoque dederit; quumque in servos uxor inquireret, supplex rem detexit, veniamque petivit.

M. Antonius magnus Cæsar[is] affecula, & adulator, regiam etiam coronam, indignantibus omnibus in Senatu obtulit, quam a Cæsare recusatam ejus statu[m] imposuit. In conjuratione Cæsar[is], de eo etiam occidendo deliberatum est: M. Brutus tamen abstinendum ab ejus sanguine censuit, & sufficere Cæsar[is] mortem ad libertatem acquirendam male opinatus; quum tamen timeretur, ne impedimento esset conjuratis; timebant enim ejus vires, & violentiam, extra Senatum detentus prætextu colloquii a Trebatio, ac D. Bruto, pro quo beneficio eam

gra-

gratiam Antonius M. Bruto rependit , ut ejus cadaver , quum se occidit , pretiosissima sua veste purpurea involvi juss erit , cruci que fixerit servum , qui eam furatus esset . Tandem seipsum interemit Cleopatræ amoris impatientia , & ne vivus in Victoris Cæsar is manus veniret.

Ostaviae majoris non ex Accia , sed ex Ancharia filia obscura vita , obscurior fama . Ego opinor Apulejo nupsisse , & genuisse Patrem Valeriz , ut in ejus art. 38. sup. At extra cognationem Juliz familiae ad hanc arborem non pertinet Ancharia . In Tertull. legi , *A sculariorum Ancharia Dea , Volfinen sium Nurcia , Ocri culanorum Valentia , Sutrinorum Nortia .*

Ostavia minor Acciæ filia nupsit primo C. Marcello satis illustri Claudiorum , quamvis plebejæ familiae , Cos. cum C. Lentulo : qui cum Marcellum , duasque Marcellas procreavit , quo matrimonio constante C. Cæsar ex Suet. 27. conditionem Pompejo detulit , fibique filiam ejus petivit Fausto Syllæ destinata .

Hanc

Hanc Cæsar duxit, non tanen Pompejus Octaviam: Marcello Vidua nupsit M. Antonio, prudens, ac pudica matrona, cuius textit elogium Plut.: patienti animo Antonii Viri Cleopatrae amoribus insani injurias toleravit, nec ut ejus domum relinququeret, induci potuit, et si a fratre Octavio incitata. Athenienses magno honore, quum apud eos degeret, prosecuti, Corinthiique Templum ei excitarunt ex Pausan. Antonius August., Lips., aliique auctores Plut. nixi, majorem ex Ancharia nupsisse Marcello, inde Antonio opinantur: Ego Glandorp., Petriz., Balzique sequor opinionem auctoritate Dionis lib. 49. quum ait: *Marcellus* (qui Cos. fuit A. U. C. 703. aut seq.) *Cæsaris*, quamquam cum eo ipsi affinitas intercedebat, inicius. Octavia ergo Acciæ filia, non Anchariæ, ex qua nulla affinitas cum C. Cæsare oriri poterat Marcello; & confirmatur ex Suet. in Jul. 27. ad retinendam Pompeji necessitudinem, voluntatemque Octaviae

feroris suæ neptem, quæ C. Marcello nupsa
 erat, conditionem ei detulit. Clavum figit
 Cic. Philip. 3. quum ait : *hoc clarissimi viri
 viderint, L. Philippus, qui habet Aricinam
 uxorem, & C. Marcellus, qui Aricina filiam.*
 Præsentes fuisse in Senatu Philippum, Marcellumque notat Periz : Accia est Aricina ; Octavia Aricina filia. Quis ferat errorem Auctoris R. P. Litterariæ an. 1685. mens. Jan. Aricinam nomen creditis ? nec ferenda audacia Paul. Manut. erroris insimulantis Ciceronem , quod Acciam faciat Aricinam , quum Patrem Balbum Suet. dicat paterna stirpe Aricinum , quod satis , ut Accia possit dici Aricina , nec excludit ipsum , filiamque Acciam Ariciz natos . Tristianus vertendo omnia , turbandoque sus deque , opinatur , majorem nupsisse Marcello , minorem Antonio , deceptus Serv. loco male intellecto pejus citato , quod inconsolabilis Octavia , & ferme maniaca afflictione non potuit ad secunda vota convolare : si ob viri mortem ,

tem , non est verum , eo doloris gradu affetam Octaviam viri obitu . Didonis major morte Sichæi ; attamen Anna soror solata

.... *Hæc cineres credis curare sepultos?*
Et quis nescit , matrimonium cum Antonio non fuisse amoris , sed ambitione Octavii vinculum , glutenque cum Antonio : si ob filii obitum , hic XVIII. post anno mortuus .

XL

M. MARCELLUS.

MARCELLUS ducta Julia Augusti filia Magni Avunculi gener factus . Degente Augusto in Terraconensi Provincia , & adversa valetudine ibi præpedito , nuptiæ magna pompa , quarum curam habuit Agrippa , Romæ celebratæ post Pantheon constructum dedicatumque . Successor Imperii omnibus destinatus videbatur , et si alia corde volutaret Livia : jam locus ei inter Prætorios in Curia datus , adhuc adolescenti ,

R

& ut

& ut Consulatum petere posset decennio ante quam liceret Lege Annaria , S. C. indultum . At quum in gravem , anticipitemque morbum incidisset Augustus , quo ab Ant. Musa thermis feliciter curatus , vita ferme desperata , annulum Agrippæ genero tradidisset , ægro hoc tulit animo Marcellus , prærogativa Agrippæ offensus ; quod ubi Augustus introspectit , Agrip- pam procul ablegare statuit , demandata ei opulentissimæ Syriae Provinciæ administratione ; Pontificatum , Ædilitatemque Marcello contulit ; at eo in juventæ flore , vicesimo tertio ætatis anno , teste Serv. , decadente , sive veneno a Livia propinato , ut yehemens tum in- valuit suspicio , licet densis tenebris occultatum facinus latuerit , sive morbo , frustra ab eodem Musa adhibitis thermis , quibus Augu- stum curaverat , spes omnes abruptit , inconsola- biliter dolento Octavia matre , & Augusto So- cero , Avunculoque magno . De eo Virg. 6.
Æneid.

.... Si

.... *Si qua fata aspera rumpas,*
Tu Marcellus eris : . . .
 Quæ carmina quum illis recitata lacrymas
 ex eorum eliciunt oculis, tot aureis pensa-
 ta; quod paucis accidisse memini miseris Poe-
 tis; quum ex Ariost.

Ardentes referant ruptas sub sole cicadas
Magnorum in laudem carmina scripta
Virum.

MARCELLÆ, ET MESSALA ALTER.

MARCELLA major nupsit primo Agrippæ; ab
 hoc dimissa, procurante Octavia matre, Julio
 Antonii IIIviri, & Fulvie filio, ut in hu-
 jus art.

Marcellæ minoris vita etiam obscura. Gland-
 dorp. M. Valerio Messalæ nuptam credit, &
 genuisse Messalami, qui Lepidam Domitiam
 duxit, ut att. 54. genuitque Messalinam Clau-

dii uxorem: Rich. illum duxisse Octaviam credit, & genuisse M. Valerium Messaliam Messalinæ Patrem, quem in Messalinæ art. num. 56. impugno. Suet. certe in Claud. 26. Messalinam vocat Messalæ, Claudii consobrini filiam, filiam Lepidæ æque consobrinæ, duplici consanguinitatis vinculo Claudio junctam.

XLII.

**CLAUDIA PULCHRA, ET QUINTILIUS
VARUS.**

CLAUDIA Pulchra pariter ac Farilia tenebris involuta, nupta quidem Quintilio Varo, forsan cum Legionibus cæso sub Augusto, quorum filium Quintilium Varum alterum, Cæsarialis (Tiberii nempe) propinquum vocat Tac. 4. Ann. 66. & 52. Agrippinæ Sobrinam Claudiam; quumque constet, Julianam Agrippinæ matrem, unicam Augusti filiam, uterinos tres,

tres , sororesque ex tribu matre Scribonia habuisse , horum filia potuit esse Claudia , & Agrippinæ Sobrina ; at ad Augusti cognitionem non pertinebit , si Claudiam natam ex Agrippinæ sorore dicamus ; erit quidem Agrippinæ sobrina , ejusque filius propinquus Tiberii ob ejus uxorem Vipsaniam Agrippæ filiam , sed nec ad Augusti pertinebit cognitionem ; pertinere patet clare ex Tac. 4. Ann. 52. quod Agrippina pro ea intercedens , Tiberiumque conveniens ; isque forte Augusto tum sacrificabat , ut erat præferoci animo , iræque impatiens in eum invecta , ait : *non ejusdem esse victimas malitare D. Augusto , ejusque posteros infectari ; non in effigies mutas divinum spiritum transfusum , sed imaginem veram cœlesti sanguine ortam intelligere discrimen , suscipere fordes .* Nisi forte cavillari velimus , quasi repercussione quadam , ipsam Agrippinam descendenter certe ab Augusto offendit ex persona Claudiæ ejus sobrinæ quidem , licet ad

Au-

Augusti arborem non pertinentis; natæ enim ex Agrippæ fratre, vel forore. Nec Lips. videtur ab hoc sensu alienus, quum in notis ait, licet subobscure, *seipsum Agrippinam intelligit, quod discrimen sentiat, fordes suscipiat.*

Hypothesis ergo fingenda, Agrippam ex uxore Marcella, quam dimittere coactus est, ut Juliaz Augusti filia locus fieret, filiam habuisse, ex qua orta Claudiæ; esset quidem Augusto propinqua, at sobrina nequaquam Agrippinæ, sed fororis filia. Aut hypothesis altera fingenda, ex alterutra Marcellatum ex aliis viris ortam Claudiam; non esset tamen quarto gradu Agrippinæ sobrina, quæ est stricta sobrinæ, quasi fororinæ significatio, sed sexto, quo sobrinæ nomine non raro Latini J. C. abutuntur, ut &c Itali, Hispani, Gallique; sexto enim gradu consobrini proprie dicuntur. Quis tot, tantisque tenebras dissipabit? Et quidem Claudia Puthra adulterii cum Furnio, maleficæ, devotionumque in Principem accusata a

Do-

Domitio Afro, a Tiberio diserti nomine laudato, quem senem cognovit, laudatque Quintil. 5. Inst. Orat. idem postea accusavit Pulchræ filium Quintilium Varum ex Tac. loc. cit. illum forsan, quem Sen. 1. contr. 3. vocat Germanici Generum.

44 XLIII 33

ANTONIE.

GN. Domitio majorcm Antoniam, minorem Druſo Liviz filio ex Suet. clare, Plut. subobscure, nupsisse aſtero: hos sequi malo, quam Tac. 12. Ann. 64. & 4 Ann. 44 qui majorē dat Druſo, minorem Domitio; aut cautiſius agēdo. N. L. Antonia, quæ Lepido III vi. ri filio nupsit, niſi fit alia ab his, ad alterutram pertinebit. Ambæ honestis moribus. Druſo nuptæ continentiam mire laudat Val. Max. 4 cap. 3. quod florenti ætate vidua relicta morte

Dru-

Druſi quatuor ſupra quatraginta annos in vi-
duitate permanſit, Liviæ cubiculum pro tha-
lamo habens, ut ejus verbiſ utar. Magno ha-
bita honore, & amore a Tiberio, quod miſſo
Pallante eum monuit, ut a Sejani caveret in-
ſidiis ex Joseph. 18. antiq. 13. Uti etiam Prin-
cipatus initio a Caligula Nepote, qui curavit,
ut S. C. hoñores omnes, qui Liviæ tributi, ei
decernerentur: at poſtea deferta, nec ad ſecre-
tum colloquium, niſi praesente Macrone ad-
miſſa, periitque admodum anus tædio vitæ,
animique angore, ni ab improbo Nepote vene-
no ſublata, qui ejus roguum tumultuarium, nul-
laque pompa ē triclinio ſpectavit. Baulis Vil-
lam habuit magnificam cum pifcina, in qua
muraena ab illa adamata inauribus aureis exor-
nata cibum manu ejus capiebat, ad quam
videndam advenæ confluēbant ex Plin. 7. cap.
19. qui & illud addit, numquam hanc ſpuiffe.

XLIV

DRUSUS MAJOR.

DRUSUM majorem prænomine Decimum , mox Nerorem mater Livia , ab Augusto abducta gravida a primo viro Tib. Nerone , mense tertio peperit , dictumque fuit de Augusto *felicis etiam tertio mense nasci mares* ; ex ipso enim Liviam concepisse Drusum fama erat . Dux Rhætici , inde Germanici belli , Romanorum primus Septentrionalem Oceanum navigavit , transque Rhenum novi , & immensi operis fossas , Drusianas proinde dictas perfodit ; quumque variis præliis Germanos vicisset , vitoriam prosequens ab enormi spectro , muliebri forma , latino sermone loquente absterritus , prohibitusque ulterius progredi ; quamobrem ei triumphalia ornamenta decreta , expeditio nemque repetens æstivis in castris absumptus , ex equo lapsus crure fracto , anno tricesimo in Consulatu Augusti Vitrici A.U.C. 745. ex Dion. ,

S

de-

devectusque in Urbem a Tiberio fratre , qui ad fratrem citatis equis , ut vix ex Plut. , & Val. Max. credi possit , accurrerat , vixque vivum invenit ; paulloque post mortuum pedes lento itinere comitatus est in Campum Martium , ubi non sine funebri pompa tumulatus . Fama fuit , Augusti mandato sublatum invidia , quod civili animo R. P. velle restituere insigni moderatione esset professus . Ovidii elegantem , longamque Elegiam consolatoriam ad Liviam matrem de ejus morte legimus .

EX XLV 30

GERMANICUS.

GERMANICUS Quæsturam quinquennio prius , quam per Legem annariam licebat , & poste Consulatum statim gessit , missusque in Germaniam , Augusti excessu nunciato , pertinacissime Imperium a Legionibus tumultuantibus ob-

la-

latum recusavit , tribunali , in quo concionem habebat , præceps desiliens , quasi ipsa oblatione contaminatus ; at regredi intentatis armis coactus ferrum e latere arripuit in propria viscera adacturus , ni a vicinis , prehenso brachio , prohibitus esset . Tac . 6. Ann . 35. memorat , Calufidium audacissimum militem obtulisse ei proprium gladium , addito scommate , *acutiorrem esse* . Romam reversus iterum Cos . Patrui invidia ad componendum Orientem honoris colore Roma detrusus . Quum Armeniæ Regem devicisset , Cappadociamque in Provinciam redegisset , Antiochiæ obiit non sine maleficii , beneficiique suspicione , opera Pisonis , uxorisque Plancinæ , mandato Tiberii . Certe Piso a Senatu damnatus seipsum interemit ; Plancina Livia patrocinio tuta . Augustus diu deliberavit , an sibi eum successorem destinaret , & adoptandum Tiberio dedit : Pop . Rom . ob comitatem , bellicasque virtutes carus adeo , ut quoties aut alicunde adveniret , aut aliquo discederet , co-

mitantium , & visentium turba pene collidetur , opprimereturque , quandoque cum discrimine vita . E Germania redeunti omnes Praetorianæ Cohortes obviam ivere , quum duabus solis mandatum esset , Populusque Rom . omnis ætatis , sexus , ordinis usque ad XX . lapidem . Quum Romæ ejus morbus nunciatus , noctu Templa reclusa , publicæ supplicationes inditæ ; exortoque rumore , eum convaluisse , in effusam adeo lætitiam Pop . Rom . erupit , ut bacchanti similis per compita caneret Trochacos ,

*Salva Roma , salva Patria ,
Salvus est Germanicus .*

Nunciata demum ejus morte , qui ejulatus , ululatusque ! Lapidata sunt Templa , subversæ aræ , Lares familiates e fenebris abjecti , puerarumque partus , quasi perdita R . P . expositi , adeo ut invidia Tiberio patruo rumperentur ilia . Ferunt , etiam barbaros Reges , inimicosque Pop . Rom . ad communem mero- rem

rem convenisse , quosdam etiam barbam rafisse , imo & uxores capillos ; Parthorumque Regem venatu , Procerumque convictu abstinuisse , iustitio etiam indicto . Renovatus dolor Populi , & invidia Tiberii , quum Agrippina uxor aduerso Tiberi Romam appulit , urnam cinerariam viri sub brachio gestans , comitata duobus parvulis filiis , nam reliqui Romæ remanserant , qui ei cum Claudio , & Druso ob viam ivere Anxurem usque .

«(XLVI)»

CLAUDIUS IMP.

CLAUDIUS natus Lugduni Kal. Aug. A. U. C. 743. Drusus primo dictus , Germanicoque fratre Augusti jussu a Tiberio adoptato , Germanici nomen assumpsit : a pueritia variis affectus morbis , tardi proinde , ac stolidi ingenii taxatus ab ipsa matre Antonia , & Augusto in Epist.

Epist. ad Liviam, ludibrioque omnibus fuit,
longe ab honoribus, primumque Consulatum
gescit cum Caligula, eique in spectaculis ac-
clamatum est, feliciter Imperatoris. Patruo,
Germanicique Fratri. Occiso Caligula a conju-
ratis, quum tumultu absteritus se abdidisset
sub aulæis, inventus a militibus, retractus pe-
dibus ad certam necem duci metuens, ad Im-
perium evectus. Adolescenti desponsa est Æ-
milia Lepida, quam ante nuptias repudiavit,
quod Julia mater impudicitia Augustum Avum
offendisset, & Pater Lepidus in eundem con-
jurasset. Postea duxit Liviam Medullinam Ca-
millam, quam nuptiarum die mors rapuit; in-
de Plautiam Herculaniam, seu Urgulanillam,
quam edito jam Druso, Claudia gravidam re-
pudiavit. Tertia uxor Ælia Petina, quam le-
vibus offensis etiam repudiavit, & occisa Mes-
salina repetere volebat. Quarta uxor Valeria
Messalina effrenis libidinis mulier. Quinta
Agrippina Neronis mater, filia Germanici,

fa-

facto prius S. C., quo venia data conjugio moribus vetito inter patrum, & fratri filiam. Duo exemplum sequuti sunt Libertus, & Primipilaris ex Suet. Tac. 12. Ann. 7. nominat unum solum, Equitemque Rom. Talledium Severum; Lips. emendat T. Alledium ex Berroaldo; nam in Juv. Alledii fit mentio.

.... *Tibi babe frumentum, Alledius inquis.*

Putavit Tac. non dignum memoria exemplum Libertini, proinde omisit. Domitianus exemplum sequutus duxit Julianam, occiso Sabino ejus viro, Titi fratri filiam ex Philistrato; certe in Palatio uxoris loco habuit.

Num licuit sororis filiam ducere, aut Matheroram, Amitamque, V. Cujac. 13. obs. 16.

Novo exemplo in familia Claudia ab ipso Atto Claudio ait Tac. 12. Ann. 26. Claudius Neronem adoptavit; nam quum Tiberius Germanicum adoptavit, ipse adoptatus ab Augusto in familiam Julianam transierat. At Agripina

pina virum Claudium , postquam Neronem adoptaverat , hæredemque instituerat , ne sententiam mutaret , Sinuesſæ , quo se morbi causa transflulerat , veneno sustulit ; metuebat enim Messalinæ exitum ob quædam verba , quæ Claudio imprudenti exciderant , *se ad certam metam uxorum imperia pati* ; obviumque habens filium Britannicum bortatus est , ut cito adolesceret , rationem factorum acciperet , ei- que virilem togam ante tempus daturum , quum statura fineret , ut verum Cæsarem Resp. haberet , græcam addens paræniam ab Achil- lis hasta , de qua Ovid.

Vulnus , & auxilium Pelias hasta tulit .

Agrippina Locustæ celeberrimæ beneficæ opera ufa , venenum miscuit boletis , quibus magnopere deletabatur Claudius ; proinde jocose di- eti *cibus Deorum* , opem præstante medico Xe- nophonte , qui ne vomitu , ad quem incitaba- tur , venenum ejiceret , ejusque vim eluderet , quasi vomitum adjuvare vellet , venenatam

plu-

plumam in gulam immisit . Seneca exilio in Corsica memor celebrat festivissima opella , Apocolocynthosi . Suet. concordat de veneno , discordat de modo , & loco ; Romæque in Palatio , publicoque Sacerdotibus dato epulo , venenum ab Halone prægustatore porrectum , quod ex ipso Tac. verosimilius est , quum ait , *Britannicum , fororesque Antoniam , Ora viam prohibitas cubiculo egredi , donec pro successore Nerone omnia componerensur , introductis etiam Comœdis quasi ægrum oblectaturis , conceptisque pro ejus salute publicis votis . Elatus magnifico funere , inque Deos relatus . Mortuus III. Id. Oct. A.U.C. DCCCVI . Coss. Asinio Marcello , Acido Ariolo . Imperavit annis XIV. non expletis .*

{ XLVII }

LIVIA , SEU LIVILLA .

LIVIA Drusi majoris , & Antoniae minoris fi-
T lia ,

lia , impudicissima femina : hæc aliis dicitur Livilla per diminutionem , ut Secundilla , Quartilla , Drusilla . Impubes formæ indecoræ , & illiberalis , inde pulcritudine præcellens . Primo nupta Cajo filio Agrippæ , & Juliaz , Augusti nepoti , eoque mortuo , nulla suscepta prole , secundo nupsit Druso Tiberii filio , quem veneno sustulit , ut Sejano , a quo corrupta , numberet , atque ita ad Imperium illum eveheret . At effectu res caruit ; nam Tiberius Sejanum postulantem illam subobscuro responso elusit . Hoc occiso post octo annos a Drusi morte , deferente Apicata Sejani dimissa uxore , quæ etiam se interemit , postquam scripto omnia denunciasset , detecta omnia , & Livilla a matre Antonia fame mori coacta , ut Tiberii crudelitati , publicoque subtraheret suppicio . Num aliis nupserit post Drusi mortem , incompertum niibi ; at non nupsisse verosimilius .

•(XLVIII)•

OCTAVIA.

OCTAVIA Claudi, & Messalinæ filia desponsa fuit L. Silano Augusti abnepoti; verum artibus Agrippinæ, quæ eam filio Neroni uxorem destinaverat, soluta sunt sponsalia, quod Vitellius (qualis Censor, Dii boni !) notaverat eum infamia, Senatuque moverat, quamvis lecto Senatu, clavo impacto, lustroque condito, ut incestus cum Junia sorore suspectum: nupta deinde Neroni juxta Agrippinæ votum, & ne matrimonium tale inter sororem, & fratrem adoptivum (adoptaverat enim Neronem Claudius) Romanorum aures offenderet, in adoptionem, cui autem nescio, data Octavia, cuius amor, quum in Neronis corde paullo post refixerit ob Poppæam, passa multas injurias, repudiata, summamque per calumniam adulterii accusata, primo cum Euchero (Eucherus alibi) Tibicine a Tigellino, in quem

T 2

an-

ancilla eam defendens non dubitavit exclamare , *honestiora esse Octaviae pudenda , quam ejus os* : in Campaniam relegata , & flagitante Populo revocata ; inde ab Aniceto , se adulterii reum cum ea profitente , secundo accusata , in Insulam Pandatariam deportata , ubi demum ejus jussu necata III. Id. Jun. , eodemque die , quo post sexennium seipsum Nero interemit : Anicetusque in Sardiniam deportatus , ubi infamem vitam omnium abundans prorogavit , demumque suo fato , siccaque morte periiit .

Qui venit in mentem Poetastro Auctori Tragœdiæ Octaviæ , Senecæ nequaquam imputandæ secundum Farnab. , in Choro canendi ?

*Ventisque petat puppis rector
Tandem Pharie litora terræ.*

Nisi emendandus sit Pandataria . Nuper detectus ejus ibi tumulus cum Inscriptione nondum edita .

BRITANNICUS.

BRITANNICUS Claudii , & Messalinæ filius Imperii hæres ; at Agrippinæ artibus Nero a Vitricio Claudio adoptatus , qui Britannicum biennio præcedebat , ait Tac. Ann. 25. emendandus quatriennio , mirorque , Lipsium non emendasse , matre Agrippina pecuniam suppeditante , Populi benevolentiam captabat ; Circensibusque Britannicus prætextatus cum bulla pendente ; Nero vero cum chlamyde triumphali visi ; quæ res quum Getæ , & Crispini Prætorii Præfectorum animos commovisset , & pietas signa per imprudentiam dedissent , Præfectura statim amoti , substitutusque solus Burrus , cui magis fidebat Agrippina , sublatoque Claudio venenatis boletis , Nero folus Imperio potitus ; eo solum animum intendens , ut Britannicum Claudii naturalem filium e medio toleret , eo magis , quod quum in quodam puerili

rili ludo , in quo Nero creatus Rex , jussisset
Britannico canere , cecinit carmina quædam
suam injuriam , ærumnasque graphice pingen-
tia adeo ad rem , & flebiliter , ut omnium
commovisset animos ; æmulatione , & invidia
etiam vocis , quæ jucundior Britannico conti-
gerat . Jam eum lividis cernebat oculis Nero ,
qui in canendi arte sibi maxime plaudebat ,
plaudique jubebat . At Agrippinam inter &
Neronem simultatibus subortis , illaque minan-
te , avolaturam ad castra Germanici filiam ,
detecturamque omnes artes , ipsamque Claudi
mortem veneno procuratam , quibus ad Impe-
rium evectus Nero , Britannicumque filium na-
turalem , & heredem Imperii , Imperatoremque
acclamandum a Prætorianis , properatum est
Britannici fatum . Territus enim hisce minis
Nero sibi bene conscius scelerum patratorum ,
odiique apud Populum , bonique Britannici ju-
ris , Saturnalibus Britannicum tollere delibera-
vit , advocataque insigni benefica Locusta , quæ
& Clau-

& Claudiū sustulerat, id ei negotii dat, propinatoque veneno, quum tardius, soluto etiam ventre, ageret, accersitam verberavit, excusantique mitius datum, ut lenta mors occularet invidiam, *sane*, ait, *legem Corneliam timeo*: coegeritque praesentaneum coquere, experiensque in haedo post quinque horas extincto, magis praesentaneum coctum, datumque porcello, qui oculi iactu expiravit, propinatoque apud se coenanti, statim concidit miser Britannicus, & quasi comitali morbo ex consuetudine correptum ad convivas, ipsamque Octaviām praesentem ementitus Nero, triclinio tolli jussit, posteroque die festinato, & plebejo funere uestus maximos inter imbræ. Locusta pro bene navata opera scholam venenariam aperuit, & premia ampla consequuta, criminum impunitate. Eadem Neroni praesentissimum preparavit venenum in aurea pyxide aservandum, ut eo, quum opus, uteretur.

De ea Juv.

In-

*Instituitque rudes melior Locusta pro-
pinguas*

*Per famam, O populum nigros efferre
maritos.*

Ad quem locum antiquus Scholia fest: *Locu-
stam ex Galliis, Massilia nempe, matronam
veneficam Nero advocavit ad se propter ve-
nena conficienda, quoniam magna fama erat,
O in familiaritate habuit, ut etiam eum do-
ceret venena miscere; unde ait Turnus in
Satyra.*

*Ex qua Cæsareas subdes horrida Locusta
Occidit cura sui verna vota Neronis.
De quo corruptissimo loco V. Ruterf., & Bart.*

¶ L 30

DRUSUS.

DRUSUS Claudi ex Herculani, vel Urgu-
lanilla suscepitus. Huic desponsata erat filia Se-
jani,

jani, dum maxima Tiberii gratia floreret, quæ ex Tac. 5. Ann. 9. quum occiso patre in carcerem traheretur, fati sui nescia, & verbera tantum a Carnifice timens, non ultra facturam ejulans dicebat; quumque inauditum esset, virginem impuberem triumviral suppicio affici, a Carnifice prius corrupta, inde laqueo clisæ fauces, & in Gemonias abjecta. At Drusus Pompejis admodum adolescens, dum ludens pyrum in aerem ejectum hianti ore excipit, absque ulla Medicorum ope statim suffocatus est. Suet. malus Logicus in Claudi. 27. impugnat illos Auctores, qui fraude Sejani Drusum necatum asserunt, ea ratione, quod sponsalibus peractis inter filiam, & Drusum, jam sibi, familiaque suæ satis cautum. Pro se affectabat Imperium Sejanus, nec sibi curæ filia, aut gener erat.

L I

ANTONIA.

ANTONIA Claudi filia ex Petina, nupta primo Pompejo jussu Claudi confosso in concubitu catamiti ex Suet. in Claud. 29., deinde Fausto Syllæ, primum relegato Massiliam, demum jussu Neronis confosso; timebat enim ne Brutus alter, stupiditatem simulando, nova moliri tentaret. Detenta cum Octavia forore domi ab Agrippina, dum sublato veneno Claudio, ne vulgaretur ejus mors, antequam pro Neroni adoptivo ad Imperium evehendo, omisso Britannico impubere, naturali Claudi filio, omnia pararentur, sipariumque scenæ tolli posset. Hæc Poppææ, & Octaviaz tragicis exemplis docta, quum Neronis renuisset muptias, ejus jussu necata Tac. 12. Ann. 58.

¶ LII ¶

CLAUDIA.

CLAUDIA ex Herculanilla, post quintum a divortio mensam orta, ad Patrem Claudium missa, & agnita; verum paullo post nuda ad matrem remissa, & ante fores exposita, quasi ex Botere liberto concepta. Quid de ea, ha-
ctenus mihi incomptum.

¶ LIII ¶

DOMITIA.

DOMITIA nupta Crispo Passieno, qui, ea re-
pudiata, duxit Agrippinam. A Nerone fratri
filio ejus opibus inhiante occisa.

LEPIDA.

DOMITIA Lepida primo Valerio Messalæ nupsit, peperitque Messalinam Claudi uxorem; deinde Ap. Junio Silano, qui proinde dicitur Claudi Confocer, qui ante duxerat Æmiliam Lepidam Augusti proneptem, de qua supra longe disputatum: notæ impudicitia mulier, Messalinæ filiæ ad mortem destinata ultima præstitit officia, hortata, ut non expectato Centurione seipsa interimeret. Agrippinæ demum insidiis maleficii accusata, & quod servis ad pileum in Brutiis vocatis contra Claudium turbas excitare, Italæquæ pacem turbare tentaret, frustra defendente Narciso, a Genuero Claudio morte damnata. Eam odio prosequebatur Agrippina invidia, & veteri æmulatione pulchritudinis, vitiorum, & impudicitia, ejusque opibus, nam dives erat, inhians; & quod

& quod frequentibus donis adolescentem Neronem filium pelliceret, ortum acerrimum certamen inter eas, quasi magis cum Neroni Amita, quam Mater prævaleret ex Tac. 12. Ann. 65.

LV

DOMITIUS.

DOMITIA gens origine plebeja in duas divisa familias Calvinorum, & Ænobarborum, nec aliud prænomen, præter quam Lucii, & Gnei usurparunt alternando, nec raro patres, & filii continuarunt: ita dicti, quod gemini Castor, & Pollux Dioscuri victoriam ad lacum Regillum devictis Latinis relatam a Dictatore A. Postumio A. U. C. 266. nunciantes, L. Domitii malas, barbamque mulcentes in rutilos e nigris mutarunt pilos. Septem Consulatibus, duabus Censuris, triumphisque claruit; interque patricias adlecta.

Do-

Domitius Neronis Imperatoris Abavus, Domitii, & Porciæ Catonis sororis filius, cuius laudationem a Bruto alterius Sororis filio exarata legendam ad Atticum misit Cic. 13. ep. 46. Cof. Cæsarem e Gallia retrahere conatus, captus inde ad Corfinium, dimissusque est, desperatisque rebus, Cæsare rerum potito, venenum hausit, statimque poenitens evomuit, Medicumque manumisit, quod non tam lethale, præsensque temperasset, ex Plin. 7. cap. 53. demum bello Pharsalico contra Cæsarem occubuit. Cic. Philip. 2., & epist. ad Att. ab Antonio occisum ait. Fertur juxta Solonis legem censuisse, consultante Pompejo, hostium numero habendos in factionibus neutram partem sequentes cives.

Domitius Neronis Proavus damnatus lege Pedie ad Cassium, & Brutum confugit, illisque profligatis, ad Antonii partes transiit cum classe, cui præterat, suadente Afinio Pollione, pertæsusque Antonii, ejusque infani cum Cleopatra.

patra amoris , ad Octavium perrexit : Antonius tamen id factum amicæ Naidis exprobrat desiderio . Suo obiit fato , solusque fere ex lege Pedia damnatis absolutus , quod fuisset inter Cæsaris interfectores , inque Patriam restitutus amplissimos honores est consequitus , ipsumque Consulatum A. U. C. 718.

Hujus F. Neronis Avus Antoniam maiorem duxit . Truci , & superbo hic ingenio , adeo ut gladiatorium munus edens tanta sævitia usus , ut nemini pepercit , omnesque a calvo ad calvum jugulati ; frustra ab Augusto monitus , qui deinde editio coercere debuit tam dirum Ædilem ; ferturque de eo , quod in Ædilitate L. Plancum Censorem via sibi cedere coegit .

Hujus , & Antoniæ filius Domitius , Neronis Pater , detestabilis ab ipsa pueritia : Comes ad Orientem Caligulæ datus Libertum occidit , quod quantum jubebatur potare recusaverat , unde dimissus ab amicorum cohorte . In Via Appia equitando puerum attrivit : Equiti Romano.

mano in jurgio oculum effudit. Prætor palmarum mercede fraudavit Aurigarios, notatus fororis joco, quod repræsentanda in posterum illic essent præmia. Col. fuit A. U. C. 784. Majestatis, adulteriorum, incestusque cum Lepida Sorore reus traductus poenam vitavit sequuta Tiberii morte; Pyrgis, aqua intercute, suscepito filio detestabiliore Nerone ex Agrippina, occubuit.

LVI

MESSALINA.

MESSALINA, mali corvi malum ovum, impudica matre Domitia Lepida magis impudica filia. Claudi uxori virofissima per omnes luxuriae gradus in præceps ruit, abusa viri stupiditate, & lupanar frequentare non erubuit. De ea Juv. Sat. 6.

*... . Titulum mentita Lyciscæ,
Et laffata viris, nondum fariata recessit.*

Eo

Eo effrenis impudicitiae progressa , ut, Claudio vivente , Silio nuperit nuptialibus adhibitis tabulis , auspiciisque , inque ejus domum deducta , quod credi nunquam posset , nisi classifici Auctores , & fere Synchroni id testarentur ; imo Claudius ipse Vir adhibitus testis tabulis nuptialibus , delusus quod ab ejus capite avertendum malum , quod portendebant astra in Messalinæ virum ; proinde alter , dum astrorum duraret influxus , ejus vir esset , in quem malum plueret . At relato facinore ad Claudium Ostiæ degentem , sive rei frumentariæ , sive sacrificiorum , aut animi caussa a duabus suis Concubinis , Narcisoque Liberto , aliisque illud confirmantibus , excanduit ; accurrens Messalina , ut stupidum virum placaret , plaustro , quo lætamen stabulo effertur , vesta ob celeritatem cum Britannico , Octavia , & Vestali Maxima , præpedita fuit virum alloqui , alio distracto Claudio a Narciso in lectica cum eo sedente , qui loqui audentem alta voce re-

X pref.

pressit increpitans, curaret quæ sui essent mu-
 neris, non rebus, quæ ad se non pertinerent,
 ingereret. Reversus Romam Claudius, descen-
 densque data a Narciso opera ad Silii ædes,
 quas ut vidit ornatas suæ domus antiquis au-
 læis, pretiosissimisque Imperialibus ornamentis,
 rem credens, Silium necari jussit statim, Pa-
 latiumque repetens inter cœnandum ei excidit
 de uxore; *misera illa cras coram me se sisstat,*
defendatque. Virum placasset certe, si in con-
 spectum venisset: proinde Narcissus Centurioni-
 bus quibusdam, qui illam maſtarent, Impe-
 ratoris nomine mandat. In hortis Lucullanis
 Asiatico raptis, qui ejus artibus, Vitelliique,
 seclis venis mortem sibi conciverat, humi se-
 debat Messalina, imminentisque fati certa,
 adſidente Domitia Lepida Matre, quæ volun-
 tariam morteni suadebat; tentavitque, sed e-
 tremulis manibus pugio excidit viſo Centurio-
 ne, qui statim in ejus viscera ensem abdidit
 capulo tenus, matrique corpus concessum; epu-
 lan-

lantique Claudio quum nunciatum esset a Narciso periisse , nihil distinguente sua ne , an aliena manu , nil ille quæsivit , poculumque poposcit , & solita convivia celebravit , ait Tac. 11. Ann. 37. ubi Rich. Lepidam aliam , ac ego in Arbore , Messalinæ dat Matrem .

Ejus hypothesis est , Antoniam majorem post Domitium genitis Domitio , duabusque sororibus Lepidis , secundo nupsisse M. Valerio Barbato Messalinæ Coss. A. U. C. 742. quorum descendens alter Val. Messala , qui ex Lepida M. Lepidi filia Messalinam procreavit , cuius Lepidæ sororem facit alteram Lepidam nuptam Druso Germanici filio , de qua Tac. 6. Ann. 40. De hoc M. Lepido Augustus de successione differens ex Tac. 1. Ann. 13. ait , *cum Imperii capacem , sed aspernarem* ; & forte idem qui ex Tac. 3. Ann. 35. Proconsulatum Africæ recusavit , quod filiam haberet nubilem : argumenta Richii levia , vix probabilia , ne dicam fulnea , quod ex Tac. 12. Ann. 64 Domitia

Lepida non multum ætate distaret ab Agripina; proinde ortam inter ipsas æmulationem, quod credi durum, si Agrippina Claudi uxor post Messalinam Lepidae hujus filiam, quum ait, *Lepida minore*, quæ mihi ex Suet. major (V. ejus art.) *Antonia genita avunculo* (magno nempe) *Augusto Agrippina sobrina prior*, & *Gn. mariti ejus soror parem sibi claritudinem credebat*, nec *forma*, *ætas*, *opes* multum distabant. Lips. emendat *prior*, ubi forsitan scriptum *prior* nexus pro *prior*, ad quem non advertit Amanensis, & transcripsit *prior* sine nexus: Cetera locus est inextricabilis, neque ipse Lips. in notis satis clarus. Quum Agrippina ducta a Claudio non in juventæ flore erat post tot maritos, totque impura gesta sub Tiberio, & Caligula fratre; sed nec anus, licet in senium vergente ætate, nec mirum, Claudium stolidum ab ea irretitum; si M. Antonius IIIvir a Cleopatra ferme quadragenaria perditus; unde non multum æta-

te

te distasse appareat Agrippinam , Lepidamque Messalinæ matrem ; & si distabant ; quis nescit, emulationem natam inter Faustinas matrem , & filiam ? Si hoc non faciat satis , Domitia Lepida , inter quam , & Agrippinam emulatio , potuit esse soror minor , nec mater Messalinæ ; eodem enim nomine ambæ sorores . Futilius est quod quum Domitia Lepida corruptissimis fuerit moribus , fingens Messalinæ Matrem probam Matronam , non alia ratione , nisi quod non fuerit concors filiæ , quum ea floreret Claudi gratia , at materno amore præstisset in hortis , quo se Messalina translulerat , ultima officia , & suassisse , ut sibi mortem consiceret , ut supra ; posset dici , discordiam non inde provenisse , quod Messalinæ mores mater improbaret , sed ambitione dominationis ex Tac. 6. Ann. 50. Certe Suet. in Claud. 26. Messalinæ patrem Val. Barbatum Messalam Claudi confobrinum vocat : cuius verbi significatio apud Auctores Latinos , ut

& Ita-

& Italos, Gallos, Hispanosque & que quartum,
 & sextum gradum comprehendit, & consonare
 potest utrius hypothesi. Pitisc. explicat ut
 consobrina Domitiæ virum; uti nos sororem,
 quæ glos, & fratria; fratrem, qui levir. Non
 ergo recedendum ab hac excusa Arbore.

EX LVII

CLEOPATRA.

CLEOPATRA insignis forma, insignior venu-
 state, & elegantia, illecebrisque, quibus aman-
 tes in sui amorem alliciebat, partem Regni
 Ægypti renitente Ptolemæo fratre, favente
 Cæsare obtinuit, quo mero improli bello Ale-
 xandrino sola Ægypti Regina.

Cæsar cum ea Alexandriæ totam hiemem
 in luxu consuetudinem habuit, filiumque Cæ-
 sariensem appellatum ex eo procreasse fassa est,
 ut in ejus art. Romam evocata postea a Cæsa-
 re, magnificeque excepta, & quam ille Id.
 Mart.

Mart. in Senatu trucidatus, in ejus domo degebat ex Cic. epist. erratque Glandorp. quum a Cæsare summa magnificentia in Ægyptum remissam scribit, nisi ea bis Romam ivisset; ex quibus epistolis apparet, Ciceronem cum ea colloquutum, nec scitur quo de negotio, adeo implexæ sunt; id tamen apparet, quod de ejus fastu queritur, & non missa ab ea in Ægyptum reversa, quædam dona sibi promissa, statuas, antiquitatesque Ægyptias, quibus Villarum Musea exornaret autumno. A M. Antonio III viro, quod Cassio favisset, citata, adeo Antonium devinxit amore, ut ad insaniam redegerit, eique malorum omnium, ærumnarumque, & mortis demum caussa extiterit: ne in triumphum ab Augusto duceretur, ludibrioque Romæ esset, seipsum interemit, incertum aspidisne veneno, ut in triumphi tabula pieta, an alio modo. Octavius illi, & Antonio commune sepulchrum, uti moriens optaverat, dedit.

PTOLEMÆUS, CLEOPATRA SELENE,
ALEXANDER HELIOS.

DE Ptolemæo, & Alexandro Helio, idest Sole, nihil scire mihi datum, nisi quod hic editus gemellus cum Cleopatra Selene, idest Luna, quod M. Antonium patrem magna affectit lætitia, vocavitque Solem, & Lunam, qui ex Latona gemelli. Hæc procurante Octavia, quæ maximam curam Antonii filiorum materno potius affectu, quam novocali habuit, nupsit Juba humanissimo, pulcherrimoque Mauritanæ Regi, qui Romæ educatus Romanis moribus, civilibusque institutis, postquam puer ornavit Cæsaris triumphum, Patre Pompejano sibi mortem consicente, in paternum restitutus Regnum. Multorum librorum Juba auctor de Botanica Medici sui nomine ex Plin.

PTOLEMÆUS.

PTOLEMÆUS Jubæ, ac Cleopatræ Selenes filius, ac proinde Claudii amitinus (male Glan-dorp. vocat Caligulæ consobrinum) a Caligula Romam accitus, interfectusque admodum adolescens, ut ejus Regnum, divitiasque occuparet: ejus iram maxime concitavit, invidiamque, quod ad spectaculum accedens, fessorum turba commota est, omniumque oculi ad eum versi. Hic acceperat a Tiberio dono sceptrum, seu Scipionem eburneum, chlamydemque au-ro intertextam, pictamque, quod contra Tacfarinatem Dolabellæ Africæ Procos. opem tulisset. Necem ejus Libertus Eudæmon ultus contra Romanos rebellans.

DRUSILLA.

DRUSILLA Claudi etiam Amitina : *de Antonii*, *O Cleopatra domo* non indicans parentes Tac. ait, unde Glandorp. nihil de ejus genealogia certi statuit ; ego nullus dubito, Selenes filiam, Ptolemæique sororem ex Juba, aut eo mortuo, ex alio Selenes viro : posset etiam esse neptis ex filio, aut filia, si sufficeret temporis spatium ; cur non Alexandri Solis, aut Ptolemæi senioris filia, quorum vitam nescimus ? Nupsit M. Antonio Felici, Pallantis fratri, Antoniæ Liberto, ex qua M. Antonii nomen desumpsit, alis, & cohortibus Judææ Praefecto. Arcades hos fuisse constat ; nam Scipio, quantum degener ab Avis ! publicas gratias Pallanti agendas in Senatu statuit, quod Arcadum Regibus ortus non digneatur Reip. bono Claudio servire. Ex Joseph.

Ju-

Judæam gubernans viginti annos graffatoribus, & latronibus vexatam purgavit, capto, & ad Ne-
ronem missō eorum duce Eleazaro, cæsis illo-
rum multis, Magoque quodam Ægyptio: Jo-
natam etiam Pontificem necavit; proinde cru-
delitatis accusatus, Pallante fratre admittente,
absolutus quidem a Nerone, sed successore da-
to. Hoc Judææ Præside, Cæsareæ Paulus in
vinculis cauſtam dixit. Habuit uxorem Felix
alteram Drusillam ex Agrippa Aristoboli filio,
& Cypro Phasaelis filia genitam, Berenices,
quam Titus deperiit, sororem; unde Tito ob-
jectum a Romanis, ejus conjunctos, Pallan-
tem nempe, & Felicem Romæ serviisse. Hanc
Drusillam multi decepti simili nomine cum
prima confundunt.

Hæc certe Judæa ex Luc., & Joseph., nec
bene loquutus Glandorp., quum Lucam sub-
scripsisse ait Josepho, tum ratione temporis,
tum dignitatis; Lucas certe dignior, antiquior
que Josepho. Tertia Felicis, quem Suet. trium

Reginarum virum dicit, uxor Regina mihi in-
cognita.

¶(LXI)¶

FULVIA.

FULVIA plebeja quidem familia, et si gentis Auctor Fulvius Herculis discipulus, a quo laboribus perfuncto sacra didicerat: Tusculo Romanam migrasse patet ex Cic. Philip. 3. quum ait; *Aricinam, Octaviam nempe, uxorem non probas, cur probas Tusculanam?* nempe Fulviam. Primus Cos. A. U. C. 432. L. Fulvius, Cassiod. addit Curvi cognomen; forsan ille qui Tusculanus Cos. ad Romanos transfugiens, eodem honore, quum de Tusculanis triumphasset, Romæ auctus, Consulatu consecuto. Ejus forsan frater M. Fulvius Cos. mortuo suffectus A. U. C. 449. ex Liv. 39. Ex his Centimalos, Pætos, Flaccos, Nobiliores. Foulvia legitur in quodam nummo ab Ursino relato, ut Foufia pro

pro Fusia , inde Furia facili transitu S. in M.: ut Aufelii , inde Aurelii ; Valesii inde Valerii; Augusii , inde Augurii . M. Fulvius , ob hæsi- tantiam linguæ dictus per contumeliam Bam- balio , Fulvij pater . Hæc ambitiosissima mu- ller primum nupsit Clodio a Milone occiso , inde Curioni in Africa etiam occiso , demum M. Antonio ; unde Ciceronis jocus expectantis necem Antonii : *debet diu Fulvia Populo Rom. pensionem tertiam* , quem locum male Pitisc. in Suet. Claud. 62. quod tribus perniciosissimis viris nupta , quid hoc ad rem ? si nupta jam erat ter- tio viro Antonio , quid expectaret ab ea Pop. Rom. , nisi tertii viri necem , occiso primo , & secundo ? En quomodo Fulvia debebat ter- tiam pensionem , quæ tandem , licet sero , & post ejus mortem , soluta est , se occidente An- tonio in Ægypto . Qui Catilinæ etiam nupsis- se dicunt , falsi ex hoc Cic. joco , qui dixis- set , quartam pensionem deberi a Fulvia Pop. Rom. , occisis Catilina , Clodio , Curione. An-

to-

tonius jam primam uxorem Fadiam , quam libertini generis taxat Cic. amiserat , Antoniamque patruelē adulterii cum Dolabella suspe-
 etam dimiserat , nisi potius falso hoc ei crimen impegit , ut Fulviam duceret , quod ei Cic. exprobrat : Glandorp. Fulviam repudiatam , ut Antoniam duceret ; inde hanc repudiatam , ut illam reduceret , afferit , sed nullo teste produ-
 cto . Odium in Ciceronem a tribus viris hæc hauserat , illoque proscripto , & a Popilio Læ-
 nate , quem in capitali judicio defenderat , oc-
 ciso , in mortuum insultavit , ejus capite ad se allato , antequam rostris adfigeretur , crinali
 acu lingua aut avulsam , aut forcipe extra-
 etam transfixit . Hanc ex Plut. in Ant. non ad
 lanificium , & rem familiarem administran-
 dam , sed ad res viriles , dominationemque gra-
 vibus implicantem se negotiis , factam Magi-
 stratus regere , & Reip. clavo manum adhibere
 delectantem , a qua uxoriū institutum Anto-
 nium Cleopatra perfecit . Irata , quod filiam
 Clau-

Claudiam, concepto juramento Virginem ma-
tri reddere, Octavius repudiasset, sollicitavit
L. Antonium Levirum adversus Octavium, il-
loque Perusino bello victo, ad virum in Orientem
tendit, qui Cleopatræ amore irretitus nil
Remp. curabat, & paullo post Sycione a ma-
rito contempta, & exprobrata animi angore
periit, offensa etiam marito, quod Glaphy-
rem Archelai Bellonæ magni Sacerdotis filiam
deperisset, ejusque duos filios ad Regnum eve-
xisset, ex Augusti Epigrammate a Mart. relato
altera belli Perusini caufa appareat. Aliqui Cy-
theridem scenicam ab Antonio adamatam de-
signari autumant: Farnab. Augusti continen-
tiam commendat, Antonii incontinentiam ta-
xari male ait in notis. Non confundenda hæc
cum Fulvia Q. Curiæ amica, quæ Ciceroni
conjunctionem Catilinæ detexit, quam male
vilissimum scortum vocat Flor. 4. c. 1. quum
eam mulierem illustrem, & nobilem vocent
Plut., & Sallust. nec confundenda cum illa,
quæ

quæ cum Mucia , & cum nobili puerō Saturnino prostituta in probroso convivio comparato a Gemello Viatore Tribunicio Scipioni , & Metello Coss. & Trib. plebis , de quo Val. Max. 9. cap. 1. quis ferat Glandorp. patens anachronismum hanc confudentis cum Fulvia illa , quæ referente Joseph. 18. Antiq. Jud. cap. 7. hebraicis sacrī initiata , & fraudibus quatuor Judæorum circumventa , opibus , & gazis spoliata prætextu Religionis a Judæo profugo , tribusque sociis vafris , deferente ad Tiberium Saturnino , quem Joseph. vocat virum amicum , & Tutorem ejus .

LXII

ANTONIUS ATYLLUS.

ANTONIUS Atyllus ex Fulvia natus , educatusque in Ægypto profusissimæ indolis specimen dedit , quum Pædagogo Philotæ , quod hæ-
sis-

sisset ad frigidum quoddam ejus sophisma , ri-
dens egregii operis multa vasa , quibus mensa
onerabatur , donasset , quæ quum acceptare nol-
let Philotas , putans id puer non licere , sub-
iratus ait : *nescis , me Antonii esse filium ?*
sed age , accipe pro his talentum , ne aliquan-
do ea Pater desideret : occisus ab Augusto ,
quum ante bellum cum Antonio Generum sibi
destinasset , despensa Julia , Alexandriæ frustra
Augusti Statuæ inhærens : Plut. tamen a Pæ-
dagogo Theodoro Augusto proditum ait , qui
proditionis eam retulit *mercedem* , quod cruci
suffixus , quum pueri gemmam surripuisse. Hic
decennis a patre obses missus in Capitolium ad
Cassium , Brutumque , quo , Cæsaris cæde per-
petrata , configerant plebem Cæsaris morte
tumultuantem timentes , ut pax inter conjura-
tos , & Cæsarianos , quorum caput Antonius
Cos. fanciretur . Antonii diminutivum credo
Antillum ; ex Plut. & Dion. Antillum .

Cicero in Philip. hunc Bambalionis Ne-

... I

Z

po-

potem irridens vocat.

« LXIII »

M. INDE JUL. ANTONIUS.

JULIUS Antonius ex Fulvia , Marcus antea vocatus , verum S. C. cautum , ne quis ex Antonii posteris Marci prænomen usurparet in IIIviri odium , disjectis etiam ejus statuis instantे Cof. Cicerone Oratoris filio , qui proscriptis Patruo , Patre , ac Patruelē feliciter proscriptionem vitavit , & ab Augusto non solum inter IIIviros Monetales , quibus C. Cæsar addiderat unum , electus , verum & inter Augures cooptatus , suisque Collega factus in Consulatu , cuique directa epistola de Actiaca victoria ad Senatum , & ad Populum legenda , ob quam Cicerone proponente , S. C. graminea corona Octavio data , quæ omnium dignior habita , ostiesque tantum ab U. C. data ex
Plin.

Plin. lib. 32. cap. 3. Post Consulatum Asiae Procos, & ex Appian. etiam Syria Gubernator. Hic Agrippæ, Augusti forsan nondum Genero, in convivio scyphum in os illisit, & plebis Tribunum Cæstium Patri obtrectatorem ex triclinio, cui non invitatus adfederat; non solum extrabi, sed & publice flagellari mandavit ex Senec. Suasor. 6. Et quidem, ut hoc tragicum obiter memorem, quum Q. Cicero cum filio esset proscriptus, filio capto a satellitibus, quum Patrem detegere nollet, jamque tormentis subderetur, e latebra apparuit Pater, ut filium tormentis eriperet, arbo præmori petierunt, ne alter alterius mortem cerneret; hanc militum clementiam exorarunt, & separatis occisi.

Julium, licet a Patris virtutibus longe abest, imo proprius ad vitia accederet, Octavius, restitutis paternis bonis, non solum in gratiam recepit, promovitque ad dignitates, ipsumque Consulatum; verum etiam Marcellam Sororis

Ostaviæ filiam ab Agrippa repudiatam, ut Julianam duceret, ei, admittente noverca Octavia, in matrimonium dedit. At adulterii cum Julia reus, & novas moliri res creditus ex Senec.
 1. de brevit. vit. *Metuebas nobiles juvenes adulterio, O' sacramento adattos in fractam ejus (Augusti nempe) astatem, postquam iterum timenda mulier*: excandescente Augusto ob injuriam sibi illatam, ingratique animi notam, ejusne jussu occisus, an sibi mortem conficerit, incertum. Huic inscripsit Horat. Od. 2. lib. 4, laudatque uti Poetam magni nominis, ob heroicum Poema XII. librorum, cui titulus *Diomedea*; nescitur materies. Praeceptore usus L. Crassitio Grammatico, de quo Suet. de illustribus Grammaticis cap. 18.

L. ANTONIUS, SEX. AFRICANUS,
ET SISYPHUS.

L. ANTONIUS ex Marcella natus post patris
fatum Massiliam ab Augusto impubes , quasi
studiorum caussa , ut exilii nomen tegeretur ,
amandatus , ibique mortuus decimo tertio Ti-
berii anno post trium & triginta annorum exi-
lium , si Julia mortua primo Tiberii anno ,
tolerato viginti annorum exilio , & eodem an-
no , quo illa in exilium missa , Jul. Antonius
occisus , filiusque Massiliam actus . Habitusque
mortuo honor ex Tac. 4. Ann. 44 S. C. quo
Mausoleo Octaviorum ossa illata . Cantel. post
Glandorp. in eo extinctam Antoniorum fami-
liam scribit , nimis audacter in re tam anti-
qua , tenebrisque obvoluta . Lips. in suo sche-
mate Sex. illum Africanum , de quo in Julia
Silana num. 25. hujus , aut ejus fratris filium
fa-

facit, nullo tamen teste producto, nullo vade dato, mihiique neutrum probatur, quum hunc Massiliæ exulantem cælibem mortuum par sit credi, & nunquam alterius fratriis mentio in Historia.

Fuit & alius IIIviri filius, de quo antiquus Horat. Scholiafestes, *abortivum quidem, & intra bipedalem staturam*: unde hoc Schol. hauferit, mihi profsus incognitum, & cur Horat. Sifypnum vocet.

LXV

CAJUS.

C. ANTONIUS Prætor in Consulatu Marci, & Pleb. Tribunatu Lucii fratrum, Casaris Legatus contra Pompejum militavit in Illyrico, quumque exercitus fame laboraret, hostibus sedidit, iterumque pro victore Cæfare fletit, & eoque occiso, in Macedoniam S. C. Marco fratri affignatam Prætor missus: a Bruto captus; proin-

proinde Cic. Philipp. 13. bis captum ait: initio quidem honorifice fascibus, & apparitoribus permisso habitus, verum quum Milites, Duceque Brutianos corrumpere tentaret, navi inpositus, custoditusque. Publicatis tandem proscriptionis feralibus tabulis, & Cicerone Anxure, fratre, fratrisque filio occisis, eorum immolatus Manibus ab Hortensio Oratoris filio, Bruti iussu; Caiique Manibus postea ad Caui tumulum a II Iviro immolatus Hortensius.

• LXVI •

LUCIUS.

L. ANTONIUS Tribunus Pleb. in Consulatu Marci, & Praetura Caji fratrum, & inde Cos. A. U. C. 713. triumphavit insolenter de Populis Inalpinis, e quibus levissimam reportaverat victoriam, Glore Fulvia admittente ex Dion. lib. 48., qua amoris repulsam ab Octavio paf-
fa,

sa , injuriamque , quod filiam repudiasset ultura , impellente , in Octavium . arma sumpfit , noctuque occupato Perusio , fugatoque Lepido III viro , ejus copias sibi addixit ; at non ausus congregdi cum Salvidieno , & Agrippa Octavii Legatis , ab eis Perusii obsidetur , quo expugnato captus ; at III viro Marco fratre intercedente paullo post liberatur . Ejus fatum , & an filios ipse , & Cajus frater reliquerint , incompertum mihi . Hunc Cicero magis execratur , quam Cajum , vocans Mirmillonem Asiaticum , Italiz latronem , irridetque Philip . 6. , quod vanitate sibi equestres statuas erigi jussisset cum hac inscriptione .

L. Antonio

R. P. Patrono

XXXV. Tribus.

LXVII

BRUTUS, SERVILIA MATER, ET MATER-
TERA, UTICENSIS CATONIS SORORES
LICEAT Cæsarum Arbori infondere adulterinum
hunc ramum. Serviliae Uticensis uterinæ soro-
res, perditissimæ famæ, una Lucullo nupta,
& repudiata ob impudicos mores nad fratrem
rediit, & in custodia habita, etiam dum iter
faceret; altera nupta D. Junio Bruto, ex qua
Tertiam, vel Tertiilam; inde Bruto Cæsa-
ris percussoris Patri; cum Cæsare consuetu-
dinem adeo sine pudore habuit, ut M. Bru-
tum ex eo conceperisse palam crederetur; nec
latuit hoc Catonem fratrem; quum enim ma-
gnia labbareat Cæsar infamia, inter Catilarios
num conjurationi dedisse nomen, eoque a Ca-
tione accusaretur, mitissimæ quod in Conjurati-
oy fuerit auctor sententiaz, & forte fortuna in

11.

A a

Cu-

Curia dum hæc agerentur , tradita Cæsari es-
set epistola , Catone exclamante , a Conjuratis
missam , ei subiunctus Cæsar legendam dedit ,
eratque amatoria , a sorore Servilia conscripta .
Pudore Cato suffusus hiscere amplius non ausus ,
epistola ante Cæsaris pedes projecta , non ad
rem , ebrie , mullitans .

Ejus filia Junia Tertia , vel Tertulla M.Bru-
ti uterina soror Cassio Longino conjuratorum
in Cesarem Coriphaeo nupta , materno exemplo
prostitute pudicitie , etiam cum Cæsare
sorsan genitore . Notus est Ciceronis jocus ,
quam parvi magnum suendum ethisset Servilia ,
subjiciente hastæ damnatorum bona Cæsare ,
tertiam esse deducam , equivocans in voce
Tertia : mirorque Glandorpium dubitasse , Cas-
siine hæc , quod clare Plut. & Tac. 3. Ann. 56.
an Lepidi , inde IIIviri uxor , quod Vellej.
etiam clare , quam M. Lepidum Juvenem
IIIviri filium Junia Bruti sorore uterina natum
ait , ni fuerit altera soror Bruti Lepido nupta ,
aut

aut eam primum Lepido; inde Cassio, cuius obitum Tac. loc. cit. refert sexagesimo quarto anno post Philippensem pugnam, C. Sulpicio Galba, & Haterio Agrippa Coss. In funere ante latae virginis clarissimarum Familiarum imagines, sed præfulgebant Cassius vir, & Brutus frater (cur non avunculus Cato, qui celebrior?) eo ipso, quod effigies eorum non visabantur. At ibi me torquet Tac. quum ait; *hac Junia Catone avunculo genita.* Nec minus infelix in Atrilia uxore Cato, quam ob impuros mores dimittere coactus est, postquam Porciam ei geruit matri diffimillimam, ut infra. Nec prætereundum hic illud de alia Catonis uxore Marcia, quam cessit Hortensio; prægnantem fuisse ferunt, ait Plut. quod durum mihi videtur, quom Octavius multo post, nonnisi consultis Pontificibus, licet per ludibrium, ut ait Tac. prægnanter duxerit Liviam; uti durum, quod Octavia, ut aliqui tradunt, ex Marcello grava mupserit M. Antonio IIII*vli-*

722

A a z

ri

ri filio. Quafivérat Hortensius a Catone filiam Porciām, tum Bibulo nuptam, unde hallucinatur Hieronymus contra Jovianum, quām Virginem Porciām Bruto nupsisse scribit; imo ex Bibulo procreavit Bibulum Historicum, quem passim citat Plut., Bodinus in meth. Hist. negat a Catone cessam uxorem Hortensio, eā ratione, quod marito, consanguineisque lege Romuli a Tiberio renovata adversus adulteros animadverchio usque ad necem data, quod moribus postea mollitum, ut ad ducentesimum ab Urbe lapidem removerentur, quod in Familia diximus. Quid hoc cum uxore, quam maritus Cato, consentiente patre Philippo, cessit Hortensio? nonne hoc æquipollens divortio? qui Gallo Logicæ usus? certe Cæsar in Anticatone exprobrat hoc Catoni, quod inopem uxorem cesserit, divitem reperit.

Pluti etiam id clare asserit citans Thraseam, qui id ex Munatio Catonis amico hauserat: falso ait Casaub. in not. ad Strab. id dubitan-

ter dixisse Plut., qui tantum Romanis auribus Hortensii petitionem duram refert, qui tamen in Paralel. Licurg., & Numæ id exemplo Lacedæmonum permisum a Numa ait. Simile quoddam narratur de Socrate, de Zopiris a Strabone lib. 2.; falliturque adhuc Bodinus, quum indistincte citat Plut., Strab. de Lacedæmonibus, & Parthis, quum citare debuisset Plut. de Lacedæmonibus, Strab. de Zopiris, non de Parthis; nisi forte Zopiri ad Parthos pertinuerint, uti Hirpini nostri ad Samnites. Tertull. referens exempla Socratis, & Catonis exclamat: *o Sapientia Attica, O Romanæ gravitatis specimen, lenones Philosophus, O Censor!* At non Censor, sed ejus pronepos Uticensis hic fuit, qui nunquam Censura funetus.

Et quidem Catonis filia Porcia Bruti Aminta, & Uxor, ut de ea obiter, & quasi per transennam aliquid delibem, celebris moribus, masculaque virtute, novo mortis genere celebrior,

brior, quum audita viri morte custodiretur, ne
sibi mortem conciseret, prunas deglutivit,
seq. suffocavit ex Appian., Cassioque fallacibus
Historicis Gracis; Plut. tamen Bruti epistolam
citat, addendo, *si vera sit*, in qua de amicis,
necessariisque conqueritur, quod ita ab ipsis
Porcia fuerit neglecta, ut morbo non curato
vitam finierit: Certe Cicero consolatur Brutum
epist. 9. nec alia consolandi eum tum causa,
nisi uxoris mors: *præmortua ergo Bruto Por-*
cia, eo magis quod paullo ante Brutus ad
Attic. 17. scriperat, valerudinem Porciae meæ
tibi curæ esse non miror: Celeberrima, quod
quum Virum magna intimo agitare corde, si-
lentioque obvolvere, neque se consciam fieri,
quod timeret in muliere futilitatem, adverte-
ret, arrepta foroice, femur adeo profundo vul-
nere percussit, ut multus scateret inde sanguis,
febrique postea etiam corriperetur: Bruto ac-
currenti, cauillamque flagitanti, Catonis se fi-
liam, Brutique uxorem, Amitinamque respon-
dit,

dit , longe a communi seminarum conditione ,
 imo supra viros constantem ; ac proinde ei de-
 disse hoc constantiae specimen , ut nosceret , se
 non solum tacere , sed mori etiam , quum opor-
 teret , scire : *Esse* proinde dignam , cui quod-
 cunque arcanum fideretur , sisumque est a viro
 eam amplexante , & omnis conjurationis cer-
 tior facta , licet mane Iduum Martiarum ali-
 quid muliebris passa : deliquio enim correpta ,
 revocatusque Brutus , ut uxoris periculo accur-
 reret e Curia , qui tamen ab incepto non de-
 flitit ; uti etiam quum divertens a viro ex Elea
 Lucaniae proficidente in Græciam , quod minus
 tutam Italiam censeret , urgente Octavio Ju-
 venè cum Cæsaris Veteranis , animi angorem
 oculere tentavit ; sed tabulam , ubi pictus He-
 stor Troja exiens , Andromacha , & Astyan-
 æte flentibus , cernens , similitudine casus in la-
 crymas , deinde in singultus , & ejulatus pro-
 rupit , quumque Acilius recitasset Andromachæ
 ad Hectorem versus :

Tu

*Tu mihi, tu pater es, mihi frater, &
optima mater,*

Tu mihi vir dulcis

Tum Brutus subridens ait; sed mihi non licet,
quæ Hector ad Andromacham respondit, re-
citare, quod non quadrant uxori meæ longe
a muliebri fragilitate distanti, nihilque a virili
fortitudine alienæ; carmina autem sunt:

*Te tua pensa decent; tanam, calathos-
que reposce,*

Ancillisque jube

M. Brutus genus referebat ad Lucium illum
Brutum Superbi Tarquinii sorore natura, qui
quum Tribunus Celerum esset, Tarquinios Ro-
ma ejecit, incitato Populo ob Lucretiæ Sp. Tri-
cipitini filiæ; Tarquiniique Collatini uxori vim
illatam a Superbi filio, postquam fatuum se si-
mulasset, unde Brutus cognomen, Patris, &
majoris fratris a Superbo maestatorum fatum
timens. Hinc Ovid. in Regifug.

Bru-

*Brutus erat stulti Sapiens imitator, ut esset
Tirus ab infidiis, dire Superbe, suis.*

Hic primus, exactis Regibus, cum Collatino Cos. fuit, paulloque post, etsi duos filios Tarquiniis faventes securi percuti jussisset, ob odiosum Tarquiniorum, quibus sanguine conjunctus, nomen exauktoratus, inque exilium actus, suffectusque Valerius Poplicola, quem antiqui Valesium dicebant.

At hanc genealogiam negat Cass. lib. 44 post Halicar. 5. quod ille duos suos filios securi percuisset, quod de reducendis Tarquiniis cognatis conjuraverint, atque a Bruti Dispensatore hos prognatos; at minorenem tertium filium genus propagasse, ait Posidonius, referente, & adprobante Plut. in M. Bruto, ubi subjungit, multos ejus familiae Bruti liberatoris imagines referre, ridicula prorsus ratione, quum imagines illæ, si factæ dum vivebat Brutus, rudes quidem, prout illa ferebant tempora, quum ut ait Ovid.

B b

... Jo-

. . . Jovis in dentra fictile fulmen erat.

Et quidem vix currente figuli rota, si Græcia victa quum Statuaria, Fusoria artes cognitæ Romanis, nihil ad rem; nam tum imagines, aut statuæ factæ ad similitudinem Brutorum tuen viventium. Halicarnas. falsa etiam nititur ratione, quod ille Patricia de gente Junia, hic Plebeja, nuperque in Senatum adlecta, quum multæ Familiaæ testibus omnibus Antiquariis a Patriciis ad Plebejos transierint; ut de Octavia testatur etiam Suet., & de Clodio adoptato a Fontejo, & Claudio a Livio, & passim apud Historicos. Ita Bruti jactabant; ejusque imago in eorum atris visebatur; & ita Romæ credebatur. Certe Cic. philip. diserte ait: *Ego Brutus impellcrem, quorun usque L. Brutis imaginem quorsidie videret? alter etiam Abala?* Nam P. Servilius Ahala M. Bruti maternus progenitor Magister Equitum L. Quintio Cincinnato Dictatore Sp. Melium regnum affectantem sua occidit manu.

Ex

Ex hoc Sp. praenomine facete dicti Nothi , qui ita etiam scribebantur S. P. sine patre .

Junia quidem familia ex Ant. August. tredecim Consulatibus , Questuris , Censuris , Dictaturis , Magisteriis Equitum , triumphisque clara , multosque ramos habuit plebejos omnes , Brutorum , Bubulcorum , Sylanorum , Pullorum , Pennorum , Sczvorum , quos male aliqui Sævos scribunt , a sinistra quæ & scæva dicitur , unde Scævola Muciorum cognomen .

Brutus ab avunculo Q. Servilio Cæpione adoptatus dictus Q. Cæpio Brutus in S. C. quod refert Cic. Philip. 2. Hunc ex Cæsare conceptum fama erat ex amoribus matris Serviliz , & Cæsaris satis notis ; & ipse Cæsar videtur falsus moriens ; quam enim Brutum vidisset strix pugione in se inter conjuratos irruentem ; *tu quoque* , ait , *Brute fili mi?* obductaque toga caput texit , conciditque . Non tamen hunc , sed Decimum Brutum secundum hæredem instituerat , etiam de conjuratis ; nam multi æ-

B b 2 qui-

quivoco falluntur nomine. Addit Plut. in vita Cæsar is , ante pugnam Pharsalicam monuisse suos , ut Bruto parcerent , nec vim inferrent , & si obniteretur , dimitterent , lætatumque quum salvum accepit . Admodum adolescens Græcos Philosophos frequentavit Platonicis addictus ; Antiochum Ascalonitam , ejusque fratrem Em pulum audivit , atque hunc comitem sibi postea adscivit . Avunculum Catonem in expeditione Cypria comitatus , illi a Tribuno Clodio demandata , quod solum illustria Catonis gesta obscurat , Rhodi ob adversam valetudinem substituit , utque convaluit , Canidium se qui iustus , quod Ptolemaeus Cypri Rex in Catonis adventu se interemerat , gazamque omnem igne absumpserat , ut reliquum venderet , pecuniamque in Fiscum reduceret , quod summa fide a Catone laudatus egit . Turbata Rep. Cæsar is partes creditus sequi , quod Pompejum Patris contra fidem datam imperfectorem jure oderat , congressum vitabat , obviumque habens non

non salutabat ; at ad meliorem caussam animum intendit , Pompejique Legatus factus in Siciliam navigavit, ubi quum nihil sua dignum expectatione agere posset , jamque Cæsar , & Pompejus de summa rerum decertarent , in Mædoniam trajecit non vocatus , cuius adventu adeo iactatus Pompejus , ut non solum assurserit , verum etiam obvius factus amplexatus arce fit . In castris , quum a militaribus vacaret exercitiis , confiliisque , lectioni addictus , & eo die , qui pugnam præcessit , cunctis de exitu pugnæ anxiis , ipse frugaliter coenans Polybii Epitomen concinnabat , quam nescio , an ad umbilicum perduxerit ; in Epitomen etiam redegit Fannii , & Antipatri historias ex Cic. 13. epist. 8. Charis. , & Priscian. ex Sen. epist. citant ejus librum de Officiis & Sen. etiam de Consolat. ad Helviam mentionem facit libelli de virtute , ut etiam Cic. Tuscul. , & de fin. Multæ ejus Epistolæ Græcæ , & Latinæ ad nos pervenerunt ; De quibus tamen dubitat

Plut.

Plut. in ejus Vita.

Victo Pompejo per paludem aquis, kannisque oppletam noctu evasit, Larissamque se contulit, unde Cæsari scripsit; invitatusque ut veniret, maximo in honore habitus, ejusque usus consilio Cæsar in rebus peragendis, conjecturamque de Pompeji fuga in Ægyptum probavit: occisoque Pompejo, trajecturus in Libyam aduersus Catonem, Cisalpinæ Galliae Brutum præfecit, magna Provinciæ felicitate, quam alie veluti captivæ passim belli jure diriperentur. Reconciliavit Cæsari Cassium, qui ejus, ut supra, sororem Juniam duxerat, postea ob Urbanam Præturam ab ambobus peccitam, datam Bruto, ob amulationem inter eos similitas orta, quam statim deposuere. Quam enīm conjurante in Cæsarem Casio, non videbatur res ex voto succedere, respondentibus ad conjunctionem invitatis, Brutum in partem traducendum, conjunctionique pondus additum ob virtutis famam, Brutum ultra convenit Cæsius,

fius , amplexusque eum , ait ; ab aliis Prætori-
bus Populum expectare largitiones , spectacu-
la , gladiatores ; a te vero Patriæ libertatem .
Adscitique socii , Bruto ansiuente , qui magis
apti aut libertatis amore , Patriæque charitate,
aut audacia , aut ab odio in Cæfarem , aut am-
bitione dignitatis , potentiazque , aut etiam ava-
ritia , desperatis rebus , absurumoque patrimonio
Antonius ajebat , solum Brutum Patriæ libe-
randæ gratia , nulloque in Cæfarem odio , a
quo amabatur , conjurationi nomen dedisse , in-
harentem causæ , quam meliorēm , speciosio-
remque reputabat , specimenque de hoc dedis-
se , quum ad Pompejum hostem transiit ; non
ita Cassius , ceterosque , qui odio abrepti , aut
formandæ potentiaz ergo ; proinde nec Cicero ,
quod cautus , timidusque haberetur , nee Stalius
Epicureus , Favoniusque , et si libertatis aman-
tes , quod in sermonibus habitis alienos a tur-
bis præsenfissent , invitati . Ferunt , monitum
Cæfarem , ut ab Antonio , & Dolabella Cice-

ronis Genero caveret, respondisse, se non timere hos comatos, rubicundo colore, pingues, ac bene curata cute, sed pallidos illos, ac malipientos, Brutum, Cassiumque graphicè designans.

Praefata cæde, Brutus, Cæsius, siveque sanguine respersi, strictisque pugionibus in Capitolium ascendunt, concionemque Brutus de libertate habuit, paulloque post e Capitolio descendens, quum Cinna verba pro rostris ad Populum haberet, Cæsar's cædem laudans, Populusque commotior ob eam videretur, iterum in Capitolium se recepit Optimatibus comitatus, quos statim dimisit obsidionem timens, ne qui facinoris expertes fuissent, fierent periculi participes. Senatus postero die in Aede Telluris habitus, in quo Antonius Cos., qui pridie plebejo tectus habitu latuerat, de abolitione egit; Plancus, & Cicero etiam de præmiis Cæsar's intersectoribus dandis, factumque ita S.C. Antonius, filio duodecenni, aliis decenni, obside in Capitolium missò, descendentes Brutum, Cæsius-

sumque amplexatus est; dextris datis Cassium
 Antonius, Lepidus Brutum, ceteros ceteri;
 prout amicitia, aut sanguine conjuncti erant,
 domum deducunt; ac M. Bruto Creta, Cassio
 Libya, Trebonio Asia, Cymbrio Tullio Bi-
 thynia, ac D. Bruto Gallia ad Eridanum de-
 creta: Quumque Brutus errasset fervando An-
 tonium, erravit secundo, quum contradicente
 Cassio, Cæsaris testamentum legendum, publico-
 que illum funere efferendum permisit, quæ ma-
 lorum cauſa fuit; nam postquam cives noviffent,
 sibi vitim septuaginta quinque drachmas, hor-
 toisque trans Tiberim legatos, laudatione ab An-
 tonio recitata, inspecta veste lacera, cruentaque
 tot ictibus ab Antonio monstrata, in misericor-
 diam flecti visi, tumultuarieque accensa pyra
 ex direptis mensis, scaminisque vicinis ex of-
 ficiinis crématus, consecratusque fuit Cæsar, ra-
 ptisque ex rogo titionibus ad conjuratorum do-
 mios irruerant: quo in tumultu Cinna quidam
 somnio monitus de Cæsar's funere vitando,

Cc

cre-

creditus idem , qui contra Cæsarem declamaverat pro rostris , occisus ; quapropter Brutus , conjuratique multitudinem timentes ex Urbe recessere , Antiumque se recepere . Brutus absens ludos sumptuose fieri curavit , coemptis multis elephantibus , scriptisque ad Ciceronem , ut spectaculis praesesset . Antio Neapolim petivit , adveniente in Urbem Ottavio , Veteranisque Cæsarianis ad eum confluentibus , & inde in Græciam trajecit , Athenisque constituit , ubi benevole acceptus Philosophiae operam dabat , Thionnesteum Academicum , Cratippumque audiens , nobilesque juvenes Romanos studiis ibi vacantes ad se trahens , quos inter Ciceronis filium , quem & bello adhibuit , passimque ad Patrem laudat in Epistolis , non omittens interea belli curas : cum navibus , & pecunia ex Afia advenientem Praetorem (nomen sicut Plut.) ad Carystum non invitum recepit , Pompejanosque vagantes in Thessalia ad vexilla convocavit ; a Cinna Equites quingentos , quos ad

Do-

Dolabellam ducebat , abstraxit , & Demetria-
dem appellens , arma , quæ a Cæsare ad Par-
thicum bellum parata erant , & ad Antonium
destinabantur , occupavit : Hortensio Prætore
Macedoniam concedente , Antistius quingenta
millia HS. sponte dedit ; C. Antonium , casis
prius tribus cohortibus , vietumque a Ciceronis
filio , inhærentemque paludosis in locis ad de-
ditionem tandem cum militibus coactum , ini-
tio quidem honorifice habuit Brutus , dignita-
tis insignibus etiam permisso ; at quum cor-
rumperet milites , Duceisque clanculariis sermo-
nibus tentaret , navi imposuit , custodivitque .

Octavius interea M. Antonium persequutus ,
humerisque Ciceronis ad consulatum admodum
adolescens præter leges evectus , subornato L.
Cornificio ; ut Brutum , & M. Agrippa , ut
Cassium accusarent , quod Cæsatem Pontificem
Max. occidissent ; quumque Praeco eos vocaret ,
ut judicio se fisterent ; alii suspiria traxere , la-
crymas alii defixis humili oculis ; quumque pro-

eis nemo responderet, contumaces a Judicibus
damnati. Conciliatis tandem Octavio, & An-
tonio, curante Lepido, IIIviratus ille feralis
constitutus, quo proscripti, ad ducentos, ma-
gnæ dignitatis cives, quos inter Cicero, inde a
Popilio, quem capitali judicio accusatum de-
fenderat, dum mare petebat, ut ad Brutum
in Asiam pergeret, occisus.

Cassius, & Brutus ad Smyrnam in colloquium
venere, navibus, commeatu, equitatu, pedita-
tu, opibusque pollentes, ac digni, qui pro Pa-
tria libertate pugnarent; qui paulo ante Ro-
ma fugitivi, inopes, inertes, non milites,
non unam navem, Civitatemque pro se habe-
rent. Brutus comparata classe, absumptaque
omni pecunia, quum egeret, tertiam partem
ingentis pecunie, quam Smyrnæ Cassius col-
legerat, ægre dissidentibus Cassianis consequen-
tus est. Cassius Rhodum cepit, diripuitque;
Bruto Lycii obstitere, instigante Naucrate Po-
puli Principe, aditusque, & colles occupante;

at vici , remissique liberi sine redemptione adeo pertinaciter restitere , ut ad summam desperationem redacti Urbem , frustra prohibentibus militibus , Brutoque illacrymante , incenderint insilientes in ignem cum mulieribus , & parvulis , sese mutuo hortantes , trucidantesque , seque e tectis in præcips dantes . Inventa mulier laqueo appensa , quæ prius infantem strangulaverat . Non ultra centum quinquaginta cives servati , vixque Brutus centum quinquaginta talenta expressit , quum Cassius octo millia , & quingenta ex Rhodo corraserit ; ubi Rex salutatus , se Regum , ait , *interficiorem* .

Tum captus Theodorus Grammaticus , & exquisitissimis tormentis excruciatus , qui inter Ptolemaei Ægypti Regis Tutores auctor mortis Pompeji ; disceptantibus etiam aliis Tutoribus , partim admittendum Pompejum , partim non admittendum censemibus , neutrum probavit , maſtandumque dixit , damnans confilia

me-

media , adjecto etiam scommate , *hominem mortuum non amplius mordere* . Atque ita de Pompeji M. fato Grammaticus mercede conditus statuit , notus magis ex morte , quam ex vita .

Cassius , Brutusque iterum convenere Sardis , Imperatoresque salutati a Legionibus ; at in diffidia erupere , licet non ultra convicia , clamoresque , se invicem accusantes ; Brutus præsertim Cassium , quod L. Pallam a Gordianis furti accusatum damnasset , illo præsertim difficillimo tempore : at intercedente M. Favonio , festivo homine , Homeri carmina ex Nestoris persona recitante , reconciliati , convivatumque est hilariter ; quumque Favonius , quod non invitatus acceperisset , in anima sponda accumbere jussus esset , eadem festivitate medius accubuit .

Hic secundo malus Genius noctu Bruto apparere visus horribili forma ; nam primo Asia discessero quadam nocte vigilanti mostrosa imago apparuit , quam quum interrogasset Brutus , quinam esset diuus ; respondit , *malus Genius*,

o' in

*O in Philippis iterum me videbis : videbo ,
non exterritus respondit Brutus ; viditque . Quia
de re cum Cassio Epicureo haec ridente , &
ad merum mentis phantasma visum amandan-
te , longe disputavit . Simile phantasma ex Tac.
z. Ann. 61. Cæcinæ Germanici Legato contra
Arminium Vari sanguine obliti ex palude e-
mergentis visum : & Druſo majori procerio cor-
pore , muliebri forma , latino sermone vetans
in Germaniam ulterius progredi .*

Tota belli moles iterum in Macedoniam in-
cubuit , quo Octavius , & Antonius cum exer-
citu ingenti ad Brutum , Cassiumque , qui suas
Legiones conjunxerant , debellandos accurrerunt .
Primo conflictu dissipatum , cœsumque a Bruto
cornu , ubi Cæsariani pugnabant ; Cassius al-
tero cornu vicit , quamque suppetias victor
Brutus mitteret , inque edito colle Cassius pro-
spectans crederet (quippe qui visu hebes) ho-
stes ; nam Titinius , quem ad sciendum pu-
gnæ in altero cornu eventum citatis passibus
ire

ire jussferat, morabatur, credens desperatas jam
res, Pindaro Liberto occidendum se præbuit,
calenteque etiam sanguine supervenit Titinnius,
qui & seipsum occidit. Altero conflictu, eti
cornu, cui imperabat Brutus, in principio
magno impetu in Cæsarianos irruisset, supe
riusque manifesto apparuisset; alia parte tamen
fui milites fugati victique sunt, non multis
tamen occisis; Cassiani enim deside, ægroque
animo, dissidentesque sub alio Duce pugnam
incepere. Superveniente nocte, suadentibus
paucis amicis, qui secum remanserant, fugam;
*manibus potius, quam pedibus fugiendum es*se, Brutus respondit, inque ensem incubuit.
Stratonem Rhetorem aliqui scribunt aversis
oculis ensem suffecisse; Brutum vero totis vi
ribus pectori incubuisse; postquam recitasset
carmina græca Cœlum stellis ornatum suspi
cens, quorum unum memorat Voluntarius.

*Ista Jovem baud larcans, quique horum
est causa malorum.*

Et

Et illud blasphemum ei excidisse morituro dicunt , quod inverosimile ; o misera virtus , tamquam rei navavi operam tibi , quum revera sis nihil .

Mortuus Brutus anno quadragesimo tertio ætatis , non tricesimo quinto , ut male in Vell. ; quum enim Hortensius orare incepisset ex Cic. in Brut. L. Cæs. & Q. Scævola Coss. nempe A. U. C. DCLIX. decennioque post ortus sit Brutus ex eod. Cic. ibid. constetque mortuum anno DCCXI. jam anni efficiuntur XLIII. Ex quo appareret , a Cæsare , qui biennio ante , quinquagesimo sexto ætatis anno occisus , quindecenni conceptum Brutum . Ejus corpus inventum pretiosissima veste involvi jussit Antonius , & ad Serviliam Matrem mittendum curavit , beneficii memor , quod ab illo fuerit servatus , virtutis merito , & antiquæ amicitiae memoria ; servumque , qui vestem furatus , cruci suffixit . Octavius ejus statuam Mediolani stare passus . Atque ita bre-

vi temporis periodo omnes Cæsaris percussores infelici fato periere . Id ipsum eleganter expressit Ovid. in Fast. ad Id. Mart.

*Et quicunque nefas ausi intendere cruentas
In sacrum dextras pontificale caput ,
Morte jacent merita , testes appello Philip-
pos ,
Quæque horum sparsis offibus albet , bu-
mum .*

*Et Patriis ulcisci cædem vicitribus armis
Augusti pietas , primaque cura fuit (a) .*

Idem Romæ sacrilegis expugnatoribus , directoribusque , Clemente VII. Hadriani Mole clauso , accidit , a primis Ducibus , Fransbergio sanguine morto in itinere extincto , digno potius ferico laqueo , quem gestabat , cui gula frangeretur ; Borbonio , cuius adhuc tumulus Cajetæ visitur , in ipsis mœnibus plumbea glande trajecto ; Orangioque in obsidione Flentia mortuo usque ad gregarios , quos penit omnes paullo post pestis absumpserunt .

F I N I S.

(a) Ita in MS. cabalisticō numerico C. L. Seculō XIII.
quum omnes Latini Auctores prater Plin. & Virg. Georg.
suppositi, fides sit penes Hardusm. In omnibus autem Ovid.
vulgatis editionibus legitur:

At quicunque nefas ausi, prohibente Deorum
Numine, polluerant pontificale caput,
Morto jacent merita, testes estote Philippi,
Et quorum sparsis ossibus albet humus.
Hoc opus, haec pietas, haec prima elementa fuerunt
Caesaris, uicisci iusta per arma Paxrem.

Hac impressa typis est ultima pagina; gloffam
Ad calcem ut capias, est opus Edipode.

At brevis a tergo triplex R corrigit index
Aufonium, Gracum, Davidicunque simuli.
Er- Rho- Re-

ERRATA. CORRIGE.

pag. 17. MCCCVI.	DCCCVI.
55. Pythagoram antiqiuorem Numma	Pythagora atiquiorem Numam
60. LM	ML
69. Pronepotes	Abnepotes
70. Atnepotes	Abnepotes
80. Adhesere	Adhædere
113. Laetans peperat	Laetens pepererat
120. DCCC.	DCCCXX.
126. Valeriae	Fariliae
129. Avunculi Magni	Avunculi
136. Quattaginta	Quadraginta
149. Quattriennio	Quadriennio
159. Thaidis	Najadis
173. S. in M.	S. in R.
176. Patens	Patentem
193. et si ... jussisset	expuncto et si jussit, isque

In Arbore invertendi duo orbes, ubi inscripti Lucius, Torquatus n. 25., & in medio locandus orbis, cui inscribenda *Lepida* nuper detecta.

575805

Se
Ces

Se
Ces

10
Cesa

Sexti
Caesar
terum orbem
a intra cognoscere
in extraneis,
in truncis.
is nesciri descendit

eae macumine tangat,
atque Cedros.

Mongoque labore annusque Quirini,
nec vel Casaris illa satius.

